

APSTIPRINĀTI
ar Balvu novada Domes
2018.gada 27.decembra
lēmumu (sēdes prot. Nr.18, 2.§)

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija 2019.–2024. gadam

SATURS

IEVADS	4
TERMINU SKAIDROJUMI	6
IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI	8
1. LATVIJAS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU APSKATS	9
1.1. Pirmsskolas izglītības attīstības raksturojums	10
1.2. Vispārējās izglītības attīstības raksturojums	10
1.3. Profesionālās ievirzes izglītības, interešu izglītības un neformālās izglītības, bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju attīstības raksturojums	13
1.4. Pieaugušo izglītības, mūžizglītības un karjeras atbalsta aspekti	15
2. BALVU NOVADA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU APSKATS	16
3. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	18
3.1. Balvu novada vispārīgs raksturojums	18
3.2. Balvu novada bērnu skaita dinamikas raksturojums	20
3.3. Izglītības iestāžu pedagogu skaita un sastāva analīze	27
3.4. Pirmsskolas izglītības raksturojums	29
3.5. Vispārējās pamatizglītības un vidējās izglītības raksturojums	32
3.5.1. Vispārējās izglītības jomā veikto reformu raksturojums	32
3.5.2. Vispārīzglītojošo un profesionālo izglītības iestāžu raksturojums	34
3.6. Profesionālās ievirzes izglītības raksturojums	52
3.7. Interešu izglītības un brīvā laika pavadīšanas iespēju raksturojums	59
3.7.1. Interešu izglītība	59
3.7.2. Jaunatnes politikas raksturojums	63
3.7.3. Skolēnu nodarbinātība vasarā	63
3.7.4. Vasaras nometnes	64
3.8. Balvu Iekļaujošās izglītības atbalsta centrs	64
3.9. Karjeras attīstības atbalsts izglītojamajiem	67
3.10. Pieaugušo izglītības jeb mūžizglītības iespēju raksturojums	70
3.11. Izglītības vadība un pārraudzība	72
3.11.1. Izglītības vadības organizācija	72
3.11.2. Darbs ar pedagogiem	73
3.11.3. Atbalsts talantīgajiem skolēniem	73
3.12. Izglītības nozares finansiālais mehānisms Balvu novadā	74

4. STRATĒĢISKĀ DAĻA	75
4.1.Stratēģiskās daļas struktūra	75
4.2.Vīzija	76
4.3.Izglītības attīstības virzieni, stratēģiskie mērķi un uzdevumi	76
4.4.Rīcības plāns 2019.-2024.gadam	79
5. STRATĒĢIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA	91
5.1.Stratēģijas ieviešanas uzraudzības sistēma	91
5.2.Darbības rezultatīvie rādītāji	93
5.3.Izglītības iestāžu tīkla optimizācijas plāns	95
KOPSAVILKUMS	98

IEVADS

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija 2019.–2024. gadam izstrādāta, ievērojot Ministru kabineta 2009. gada 13. oktobra noteikumu Nr. 1178 „Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi” noteikto regulējumu. Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija 2019.–2024. gadam ir īstermiņa (sešiem gadiem) plānošanas dokuments, kas izstrādāts, pamatojoties uz valsts līmeņa dokumentiem, kas nosaka izglītības nozares attīstību, kā arī spēkā esošajiem Balvu novada attīstības plānošanas dokumentiem – Balvu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam un Balvu novada Attīstības programmu 2018.–2024. gadam.

Lai sasniegtu stratēģiskos mērķus, kas izvirzīti Balvu novada attīstības plānošanas dokumentos un racionāli izvērtētu Balvu novada izglītības nozares attīstības perspektīvas, dokumenta izstrādē izmantotas šādas metodes:

- saistošo plānošanas dokumentu analīze;
- Balvu novada izglītības iestāžu esošās situācijas un izglītības attīstības priekšlikumu apkopšana un analīze;
- statistikas datu un pārskatu analīze, par pamatu ņemot Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024. gadam aktualizēto informāciju, Balvu novada Domes gada pārskatus un ikgadējos izglītības nozares statistikas datus;
- Balvu novada raksturojošo izglītības rādītāju salīdzinājums ar valsts vidējiem rādītājiem;
- izglītības nozares speciālistu iesaiste izstrādātās stratēģijas apspriešanā.

Pamatojoties uz novada pašreizējās situācijas analīzi, pieejamo resursu un izglītības vides novērtējumu, izvirzīti perspektīvie visas nozares un konkrētu izglītības iestāžu attīstības virzieni. Balvu novada Izglītības stratēģijas 2019.–2024. gadam izstrādi ir vadījusi Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvalde.

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija 2019.–2024. gadam (turpmāk – Izglītības stratēģija) nosaka izglītības attīstības vīziju novadā, izvirza attīstības virzienu stratēģiskos mērķus, nosaka konkrētus uzdevumus un rīcības mērķu sasniegšanai, kā arī stratēģijas ieviešanas indikatorus un uzraudzības sistēmu. Izglītības stratēģija ir pamats Balvu novada Domes rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai izglītības jomā 2019.–2024. gadam.

1.attēls. Izglītības stratēģijas struktūra

Sadaļa par izglītības attīstības plānošanu ietekmējošiem dokumentiem ietver Latvijas izglītības attīstības plānošanas dokumentu apskatu, akcentējot galvenās tendences, kas ietekmē izglītības attīstības plānošanu pašvaldībās. Izglītības stratēģija ir pēctecīgs turpinājums Balvu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam un Balvu novada Attīstības programmai 2018.–2024. gadam, kuras ietvaros izglītības attīstība Balvu novadā ir noteikta kā viena no prioritārajām jomām. Ar izglītības nozari saistītās aktivitātes iekļaujas arī citu nozaru attīstības uzdevumos – kultūras, sporta un aktīvās atpūtas, kas noteiktas Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024. gadam.

Pašreizējās situācijas analīze ietver esošās situācijas aprakstu, SVID analīzi, sniedzot izvērtējumu par izglītības līdzšinējām attīstības tendencēm Balvu novadā. Situācijas analīzei izmantota IKSP rīcībā esošā informācija, kā arī citu organizāciju sniegtā informācija, skolu aptaujas un darba grupu rezultāti, statistikas datu analīze, Balvu novada Domes, valsts izglītības politikas dokumentu un ar pašvaldību darbību saistīto politikas dokumentu analīze.

Stratēģiskā daļa izstrādāta, pamatojoties uz pašreizējās situācijas analīzi. Tā nosaka izglītības nozares attīstības vīziju novadā, izvirza attīstības virzienu stratēģiskos mērķus un nosaka konkrētus uzdevumus mērķu sasniegšanai.

Rīcības plāns izstrādāts, lai izpildītu stratēģiskajā daļā izvirzītos uzdevumus, nosakot konkrētas rīcības.

Stratēģijas īstenošanas uzraudzība nosaka stratēģijas ieviešanas indikatorus un uzraudzības sistēmu.

TERMINU SKAIDROJUMI

Atbalsta personāls – speciālists (psihologs, sociālais pedagogs, logopēds, medmāsa), kas neveic pedagoģisko darbību, bet nodrošina atbalstu pedagogiem, izglītojamiem un viņu vecākiem, sekmējot izglītojamo iekļaušanos izglītības procesā un problēmu risināšanu.

Formālā izglītība – sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments.

Iekļaujošā izglītība – process, kurā tiek nodrošinātas atbilstošas visu izglītojamo daudzveidīgās vajadzības, palielinot ikviena izglītojamā līdzdalības iespējas mācību procesā, kultūrā un dažādās kopienās un samazinot izslēgšanas iespējas no izglītības un izglītības ieguves procesa.

Izglītība – sistematizētu zināšanu un prasmju apguves un attieksmju veidošanas process un tā rezultāts. Izglītības process ietver mācību un audzināšanas darbību. Izglītības rezultāts ir personas zināšanu, prasmju un attieksmju kopums.

Izglītības iestāde – valsts, pašvaldību vai citu juridisko vai fizisko personu dibināta iestāde, kuras uzdevums ir izglītības programmu īstenošana, vai komercsabiedrība, kuram izglītības programmu īstenošana ir viens no darbības veidiem.

Izglītojamais – skolēns, audzēknis, students vai klausītājs, kas apgūst izglītības programmu izglītības iestādē vai pie privātp praksē strādājoša pedagoga.

Karjeras izglītība – izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

Karjeras attīstības atbalsts – pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

Koncepcija – politikas plānošanas dokuments, ar kuru informē lēmēj institūciju par noteiktas problēmas esamību vai par nepieciešamā normatīvā regulējuma būtību, par iespējamo turpmāko rīcību vai par problēmas iespējamiem risinājumiem.

Kultūrizglītība – izglītības procesi, kuri veido izpratni par dažādām mākslas nozarēm, popularizē mākslas vērtības un veicina radošas personības attīstību.

Mūžizglītība – izglītība visas dzīves garumā, kas paver iespējas ikvienam sabiedrības loceklim paaugstināt savu kvalifikāciju vai iegūt citu kvalifikāciju atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām.

Neformālā izglītība – ārpus formālās izglītības organizēta, interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība.

Pamatizglītība – izglītības pakāpe, kurā notiek sagatavošanās izglītībai vidējā pakāpē vai profesionālajai darbībai, sabiedrības un cilvēka individuālajā dzīvē nepieciešamo pamatzināšanu un pamatprasmju apguve, vērtīborientācijas veidošanās un iesaiste sabiedrības dzīvē.

Pedagogs – fiziska persona, kurai ir Izglītības likumā vai citā izglītību reglamentējošā likumā noteiktā izglītība un profesionālā kvalifikācija un kura piedalās izglītības programmas īstenošanā izglītības iestādē vai sertificētā privātp praksē.

Pieaugušo izglītība – personu daudzveidīgs izglītošanas process, kas cilvēka mūža garumā nodrošina personības attīstību un konkurētspēju darba tirgū.

Pirmsskolas izglītība – izglītības pakāpe, kurā notiek bērna personības daudzpusīga veidošanās, veselības stiprināšana, sagatavošanās pamatizglītības ieguvei.

Profesionālās ievirzes izglītība – sistematizēta zināšanu un prasmju apguve, kā arī vērtīborientācijas veidošana mākslā, kultūrā vai sportā līdztekus pamatizglītības vai vidējās izglītības pakāpei, kas dod iespēju sagatavoties profesionālās izglītības ieguvei izraudzītajā virzienā.

Speciālā izglītība – personām ar speciālām vajadzībām un veselības traucējumiem vai arī speciālām vajadzībām vai veselības traucējumiem adaptēta vispārējā un profesionālā izglītība.

Tālākizglītība – iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām.

Uzdevumi – iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi.

Vidējā izglītība – izglītības pakāpe, kurā notiek daudzpusīga personības pilnveide, mērķtiecīga un padziļināta izaugsme apzināti izraudzītā vispārējās vai profesionālās izglītības vai arī vispārējās un profesionālās izglītības virzienā, sagatavošanās studijām augstākajā izglītības pakāpē vai profesionālajai darbībai, iesaiste sabiedrības dzīvē.

Vispārējā izglītība – cilvēka, dabas un sabiedrības daudzveidības un vienotības izziņas, humānas, brīvas un atbildīgas personības veidošanās process un tā rezultāts.

Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums

Skaidrojums

IKSP	Izglītības, kultūras un sporta pārvalde
AP	Attīstības programma
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESF	Eiropas Sociālais fonds
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
JIC	Jauniešu iniciatīvu centrs
KPFI	Klimata pārmaiņu finanšu instruments
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVO	Nevalstiskā organizācija
PIG	Pirmsskolas izglītības grupa
PII	Pirmsskolas izglītības iestāde
PI	Pirmsskolas izglītība
psk.	Pamatskola
SVID	Stiprās un vājās puses, iespējas, draudi
STEM	<i>Science, technology, engineering, mathematics</i> (tulkojums no angļu valodas – dabaszinātnes, tehnoloģijas, tehnika (inženierzinātnes) un matemātika)
IT	Informāciju tehnoloģijas
IKT	Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas
VIIS	Valsts izglītības informācijas sistēma
VISC	Valsts izglītības satura centrs
BVG	Balvu Valsts ģimnāzija
BBJC	Balvu Bērnu un jauniešu centrs
vsk.	Vidusskola
BIIAC	Balvu Iekļaujošās izglītības attīstības centrs
VIAA	Valsts Izglītības Attīstības aģentūra
PKK	Pedagogs karjeras konsultants
KAA	Karjeras attīstības atbalsts
KAVPII	Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs
TIPS	Tilžas internātpamatskola

1. LATVIJAS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU APSKATS

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija izstrādāta, pamatojoties uz šādiem Latvijas attīstības plānošanas dokumentiem:

- likums „Par pašvaldībām”;
- Izglītības likums;
- Vispārējās izglītības likums,
- Profesionālās izglītības likums;
- Ilgtspējīgas attīstības stratēģija „Latvija 2030”;
- Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam;
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam;
- Sporta politikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam;
- Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.–2018. gadam;
- Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam „Radošā Latvija”.

Likuma “Par pašvaldībām” 15.panta 4.punktā minēta pašvaldības autonomā funkcija- “gādāt par iedzīvotāju izglītību (iedzīvotājiem noteikto tiesību nodrošināšana pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanā; pirmskolas un skolas vecuma bērnu nodrošināšana ar vietām mācību un audzināšanas iestādēs; organizatoriska un finansiāla palīdzība ārpuskolas mācību un audzināšanas iestādēm un izglītības atbalsta iestādēm u.c); 15.panta 22.punktā minēta pašvaldības funkcija- “veikt attiecīgajā administratīvajā teritorijā dzīvojošo bērnu uzskaiti”.

Izglītības likuma mērķis ir “nodrošināt katram Latvijas iedzīvotājam iespēju attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotu par patstāvīgu un attīstītu personību, demokrātiskas Latvijas valsts un sabiedrības locekli.”

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā „Latvija 2030” teikts, ka izglītība ir cilvēka talantu, emocionālās un sociālās inteligences un personības attīstības process. Tādēļ izglītības kvalitāte, pieejamība un saturs visos izglītības līmeņos un vecuma grupās – no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai – ir Latvijas attīstības iespēja un cilvēkkapitāla vērtības palielināšanās priekšnosacījums.

Nacionālajā attīstības plānā 2014.–2020. gadam tiek akcentēta iespēja iegūt un strādāt cienīgu darbu, lai gādātu par sevi, saviem tuviniekiem un sniegtu ieguldījumu valsts attīstībā. Tam nepieciešamas dažādas kompetences:

- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārzināšana un lietošanas prasmes;
- valodu prasmes;
- saziņas un sadarbības prasmes;
- darba prasmes;
- uzņēmējspējas;
- pilsoniskā apziņa;
- radošums;
- spēja kritiski domāt;
- plānot finanses;
- novērtēt riskus un rast tiem risinājumus.

Kompetences jāpilnveido visa mūža garumā, jo nav iespējams paredzēt visas nākotnes vajadzības. Plaša pieredze mūža sākumā dod kompetences elastīgi pielāgoties mainīgajam darba tirgum.

Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020. gadam virsmērķis ir kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmei.

1.1. PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Ilgtspējīgas attīstības stratēģija „Latvija 2030” paredz īpašu vērību pievērst pirmsskolas izglītības kvalitātei un pieejamībai, ņemot vērā, ka radoša personība veidojas agrīnā vecumā. Stratēģija nosaka, ka īpašs uzsvars jāliek uz pirmsskolas izglītību, jo valstīs, kuras mērķtiecīgi investē pirmsskolas vecuma bērnu izglītošanā un audzināšanā, ir daudz labāki skolēnu panākumi un lielāka sociālā vienlīdzība, kā arī, palielinoties vecāku noslodzei darba tirgū, ir jāveido daudzveidīgs, kvalitatīvs un visiem pieejams pirmsskolas un bērnu aprūpes pakalpojumu piedāvājums.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz veidot atbalsta pasākumus darba un ģimenes dzīves saskaņošanai, piedāvāt dažādas bērnu pieskatīšanas iespējas, kā arī motivējošus atvieglojumus un iespējas vecākiem ar bērniem, kas iedrošina ģimenes laist pasaulē ne tikai vienu, bet divus un vairāk bērnus. Valstij sadarbībā ar pašvaldībām jāsniedz atbalsts ģimenēm arī krīzes situācijās, lai bērni augtu stabilā un emocionāli drošā vidē. Jānodrošina iespēja, lai bērni un jaunieši ar speciālām vajadzībām piedalītos izglītības sistēmā kopā ar saviem vienaudžiem.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz, ka pirmsskolas izglītības iestādes ir pieejamas ikvienam bērnam no pusotra gada vecuma, kā arī, pateicoties pilnveidotam „nauda seko skolēnam” principam, vecāki var izvēlēties savam bērnam piemērotāko pirmsskolas izglītības iestādi plašā, daudzpusīgā un kvalitatīvā piedāvājumu klāstā.

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam nosaka, ka pirmsskolas izglītības kvalitāti iespējams paaugstināt un nodrošināt tās pieejamību, attīstot trīs būtiskākos šīs izglītības pakāpes elementus:

- satura pilnveidi (prasības, sasniedzamie rezultāti, vadlīnijas un atbilstoši mācību līdzekļi);
- pedagogu profesionālo kapacitāti (inovatīva un nepārtraukta tālākizglītība);
- infrastruktūru (iekšējā mācību vide un ārējā (fiziskā) infrastruktūra).

Rīcības virziens „Kvalitatīvas pirmsskolas izglītības nodrošināšana, sagatavojot tālākai izglītības ieguvei” paredz izstrādāt atbilstošas rekomendācijas un 1. klases izglītības saturam atbilstošu pirmsskolas izglītības saturu un metodiku.

1.2. VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Ilgtspējīgas attīstības stratēģija „Latvija 2030” nosaka, ka prioritārais uzdevums ir nodrošināt visiem Latvijas bērniem un jauniešiem pieejamu un vienlīdz kvalitatīvu pamatskolas, vidusskolas un profesionālo izglītību. Stratēģija paredz, ka izglītības pieejamību un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā nodrošina:

- modelis, kurā vecāki, mācībspēki, izglītojamie un izglītības iestādes apzinās savu līdzatbildību kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā; IZM loma šajā modelī kļūst konsultatīva, nevis pakļaujoša un reglamentējoša;
- vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu sistemātiska sadarbība ar augstskolām, gan veidojot mācību saturu, gan sekmējot skolotāju kompetences uzlabošanu;
- obligāta visu pamata mācību priekšmetu apguve visās vidusskolās;
- skola kā sociālā tīklojuma centrs- izglītības iestādēm jāklūst par sociālā tīklojuma centriem, kuru pārvaldībā iesaistās un sadarbojas vecāki, mācībspēki, izglītojamie, kā arī plašāka vietējā kopiena, t.sk. uzņēmēji, profesionālo un nozaru asociāciju pārstāvji, īpaši būtiski ir iesaistīt vecākus zināšanu apgūvē, skolai jāklūst par integrālu sabiedrības daļu un pozitīvu pārmaiņu aģentu, nevis izolētu institūciju, kas darbojas nošķirti no apkārtējās vides;
- kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas maiņa- lielāka izglītības sistēmas saistība ar ekonomiskajiem un sabiedriskajiem procesiem mainīs arī skolotāja darba raksturu. Būtisks ir zināšanu apguves konteksts, tāpēc skolotājam ir jāsasaista dažādas jomas, skolotāji jā sagatavo vairāk nekā viena mācību priekšmeta mācīšanai, jāceļ profesijas prestižs un jāpilnveido motivācijas sistēma;
- profesionālo asociāciju lomas palielināšanās mācību procesa organizācijā un īstenošanā, lielāku uzmanību veltot absolventu nodarbinātības iespējām;
- informācijas tehnoloģiju lietpratīga izmantošana mācību procesā;
- jaunas iespējas mācību procesa dažādošanai un jaunām organizācijas formām, radošā domāšana mācību procesā; lai īstenotu ilgtermiņa mērķi par masveida jaunradi un radošu sabiedrību, radošums jāattīsta bērnos jau agrīnā vecumā; vispārējās izglītības sistēmai ikvienā skolēnā ir jāattīsta radoša personība un kultūras un mākslas izpratne, spēja mācīties un darboties komandā; mācību procesā iekļaujot arī problēmu risināšanu, lai tiktu veicināta patstāvība un pāreja no praktiskām prasmēm uz konceptuālām zināšanām;
- skolu un bibliotēku digitalizācija, lai nodrošinātu pieeju mūsdienīgam mācību procesam un informācijai; šī procesa ietvaros jānodrošina digitālā satura veidošana un attālināto mācību iespējas, līdzdarbojoties gan zinātniskām, gan publiskām bibliotēkām;
- e-stundas- izglītības iestādēs papildus ierastajam mācību procesam jāveido tālmācības programmas, izmantojot e-tehnoloģijas, e-grāmatu ieviešana;
- paradigmas maiņa izglītībā – pāreja no izglītības sistēmas, kas vērsta galvenokārt uz loģisko domāšanu un intelektu, uz tādu, kas stimulē iztēli, intuīciju, emocijas, radošas idejas, attīsta kritisko domāšanu un spēj ģenerēt jaunas vīzijas un vērtības;
- radošuma izglītība- izglītības sistēmai ir īpaši jāattīsta spēja patstāvīgi, kritiski un radoši domāt, sadarboties un pielāgoties; radošuma izglītībai jābūt vērstai uz starpdisciplināru sadarbību un iemaņu attīstīšanu, individualitāti attīstošu, iztēli, radošu domāšanu un talantus izkopjošu izglītības procesu.

Nacionālais attīstības plāns 2014. –2020. gadam vispārējā izglītībā paredz, ka 2020. gadā ir jāsasniedz šādi rezultāti:

- mūsdienīgi iekārtotas Latvijas skolas;
- pārdomāts mācību satura kodols;
- kompetenču un prasmju attīstība;
- skolas visā Latvijas teritorijā ir pieejamas ikvienam bērnam;
- valsts ir īstenojusi īpašu mazo lauku skolu attīstības programmu;

- bibliotēkas un citas kultūras un izglītības iestādes veido daudzfunkcionālos vietējo kopienu centrus;
- obligāta vidējā izglītība – gan vispārējā, gan profesionālā – „ekonomikas izrāviens”;
- mācību process un priekšmetu pasniegšana skolās tiek nodrošināta augstā līmenī;
- ar pirmajām skolas dienām atraisa spējas un prasmes, gatavo jauno paaudzi nākotnē būt konkurētspējīgiem darba tirgū;
- intensīva latviešu valodas, svešvalodu un informācijas tehnoloģiju apguve ir izglītības sistēmas pīlāri;
- ikviena skola ir ieinteresēta pilnveidot savu mācību vidi, tiekties uz labiem rezultātiem;
- skolēnu vecāki ir kļuvuši par aktīviem un atbildīgiem izglītības procesa dalībniekiem;
- ikviens tiek mudināts iesaistīties visdažādākajās nodarbībās un aktivitātēs ārpus formālās izglītības.

Nacionālais attīstības plāns 2014. –2020. gadam uzsver, ka ir nepieciešams:

- novērst vardarbību ģimenē un skolā, sniegt palīdzību krīzes situācijās, nodrošināt ģimenisku vidi tiem, kuriem tā nav bijusi;
- atbalstīt iespējas bērniem iekļauties skolā un plašākā sabiedrībā; tas attiecas arī uz nepilngadīgajiem, kuriem draud saskarsme ar noziedzīgo vidi vai kuri veikuši likumpārkāpumus;
- mazināt bērnu noziedzību, novērst noziedzīgu uzvedību veicinošus faktorus, kā arī uzlabot bērnu drošību, aizsargājot tos no veselības un dzīvības apdraudējuma, nodrošināt garīgās veselības pakalpojumu pieejamību, mazināt bērnu traumatismu.

Nacionālais attīstības plāns 2014. –2020. gadam nosaka, ka ar skolu attīstību saistītie uzdevumi ir:

- inovatīvu mācību satura un darba formu ieviešana radošuma un uzņēmējspēju veicināšanai pamatzglītībā un vispārējā vidējā izglītībā – digitāla mācību vide, mūsdienīga svešvalodu apguve, dabas zinātņu un sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, karjeras izglītības sistēmas nostiprināšana;
- iespēju radīšana talantu atklāšanai un izkopšanai, t.sk. atbalsts jauniešu tehniskās jaunrades centriem, skolēnu vasaras mācību nometņu, zinātnisko semināru, konkursu un zinātnisko projektu nodrošināšana;
- iekļaujošās izglītības attīstība – atbalsta personāla, tai skaitā pedagogu palīgu, nodrošināšana un mācību materiāla speciālajai izglītībai izveide;
- augsti kvalificētu un radošu vispārējās izglītības pedagogu sagatavošana un piesaiste;
- jaunu un talantīgu pedagogu piesaiste;
- pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveide;
- jauno pedagogu prakses un mentoringa sistēma;
- visaptverošs izglītības kvalitātes monitorings.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz, ka visiem bērniem un jauniešiem līdz 2020. gadam jānodrošina kvalitatīva pamatzglītība un vidējā izglītība, kā arī pieeja tādām nodarbībām ārpus formālās izglītības, kas paplašina pieredzi, rada iespējas atklāt un izkopt savus talantus. Pastiprināti jāuzlabo profesionālā izglītība, kura paver nodarbinātības iespējas un ir būtiska tautas saimniecības struktūras pilnveidošanai. Plaša pieredze mūža sākumā dod kompetences elastīgi pielāgoties mainīgajam darba tirgum. Savukārt bezdarbnieku un strādājošo iesaiste pieaugušo izglītībā novērš un samazina bezdarbu, palielina darba produktivitāti, rada pamatu ienākumu palielinājumam un pašrealizācijai.

Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2014.–2020. gadam noteikts, ka vispārējā izglītība (pamatskola, vidusskola) ir izglītības veids, kurā ir iesaistīts lielākais izglītojamo skaits.

Pamatnostādnēs vispārējā izglītībā paredz:

- būtiski pilnveidot vispārējo izglītību atbilstoši izmaiņām pasaules izglītības telpā; vispārējās izglītības nākotne ir saistīta ar pieaugošu speciālistu pieprasījumu dabaszinātņu un matemātikas jomās;
- veikt satura pilnveidi un nodrošināt ar atbilstošiem skolotājiem;
- veikt vidējās izglītības mācību sasniegumu sistēmas pilnveidi;
- panākt, ka skolu pamet ne vairāk kā 10 % izglītojamo;
- nodrošināt 21. gs. atbilstošu izglītības vidi un izglītības procesu (inovatīvi IKT risinājumi);
- veidot vienotas karjeras izglītības sistēmas attīstību;
- izveidot atbalsta sistēmu talantu attīstībai;
- pilnveidot finansēšanas modeli „Nauda seko skolēnam”.

Sporta politikas pamatnostādnēs 2014.–2020. gadam paredz vairākus sporta politikas attīstības mērķus, kas ir attiecināmi arī uz vispārējās izglītības iestāžu izglītības programmu pilnveidošanu un attīstību:

- veicināt iedzīvotāju, it īpaši bērnu un jauniešu fizisko aktivitāti; lai sasniegtu šo stratēģisko mērķi, ir plānots palielināt obligāto sporta stundu skaitu pamatizglītībā, kā arī interešu izglītībā pēc pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības programmās ietverto mācību stundu beigām 1.–12. klašu audzēkņiem varētu nodrošināt vismaz vienu papildu sporta nodarbību nedēļā.
- izstrādāt un īstenot peldēšanas apmācības programmu vispārējās izglītības iestāžu 1.–4. klašu audzēkņiem, nodrošināt mācību priekšmeta „Sports” standarta monitoringu pamatizglītības un vidējās izglītības programmās;
- sekmēt sporta infrastruktūras pieejamību un attīstību.

1.3. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS, INTEREŠU IZGLĪTĪBAS UN NEFORMĀLĀS IZGLĪTĪBAS, BĒRNU UN JAUNIEŠU BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJU ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030. gadam kā pirmā prioritāte noteikta Latvijas kultūras telpas attīstība. Prioritātes ietvaros izvirzīts mērķis – saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.

Viens no svarīgākajiem līdzekļiem radoša indivīda un radošas sabiedrības veidošanā ir kultūrizglītība. Māksla un kultūra ir ātrākais veids, kā atvērt un attīstīt cilvēka radošās spējas. Mūzikas un mākslas skola ir nozīmīga kultūrizglītības sastāvdaļa Latvijā. Kultūrizglītība plašā izpratnē aptver ne tikai profesionālo izglītību mūzikas, mākslas un kultūras nozarēs, bet nodrošina arī indivīda mūžizglītības vajadzības. Iesaistoties amatieru mākslas aktivitātēs vai kultūrizglītības programmās, ikviens indivīds var īstenot un attīstīt savus talantus.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz, ka līdztekus formālajai izglītībai visiem bērniem ir pieejams Latvijas kultūras piedāvājums, ikviens tiek mudināts iesaistīties visdažādākajās nodarbībās un aktivitātēs ārpus formālās izglītības.

Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.–2018. gadam ir noteikts, ka jaunatnes politikas mērķis ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu. Viena no plānotajām rīcībām šī mērķa sasniegšanai ir atbalstīt pašvaldību darbu ar jaunatni, pilnveidojot valsts atbalsta mehānismu pašvaldību institucionālās sistēmas vienmērīgai attīstībai, nodrošinot valsts atbalstu pašvaldībām darba ar jaunatni īstenošanā, sekmējot stratēģisko plānošanu darbā ar jaunatni un saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu Latvijā, attīstot pašvaldību darbinieku profesionalitāti darba ar jaunatni īstenošanā.

Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009.–2018. gadam ir plānotas vairākas rīcības un rezultatīvie rādītāji, kuri ir attiecināmi uz jauniešu politikas īstenošanu pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs, interešu izglītībā un novada jaunatnes politikā kopumā. Tie paredz, ka:

- pašvaldībās ir institucionālā sistēma, lai nodrošinātu darbu ar jaunatni;
- pašvaldībās ir uzlabojusies darba ar jaunatni īstenošanas kvalitāte un darba ar jaunatni ilgtermiņa ietekme uz jauniešu dzīves kvalitāti;
- tiek veicināta un nodrošināta jauniešu līdzdalība ES programmās un starptautiskos projektos;
- jauniešiem tiek nodrošināta iespēja līdzdarboties pirms jaunatnes politiku ietekmējoša lēmumu pieņemšanas valsts un pašvaldību mērogā, sekmēta jauniešu līdzdalība pārstāvniecības demokrātijā;
- tiek veicinātas jauniešu iniciatīvas un sabiedriskā aktivitāte, skolēnu un studentu pašpārvalžu darbība;
- jauniešiem tiek nodrošināta iespēja iesaistīties fiziskajās aktivitātēs un sportā, pilnveidojot un nodrošinot izglītības iestādēs atbilstošu infrastruktūru un materiāltehnisko nodrošinājumu un informatīvo atbalstu, kā arī daudzveidīgas bezmaksas iespējas bērniem un jauniešiem (tajā skaitā sociālās atstumtības riskam pakļautiem jauniešiem) nodarboties ar fiziskām aktivitātēm, nodrošinot fizisko un garīgo spēju izkopšanu un pilnvērtīgu attīstību, kā arī veidojot izpratni par aktīvu, veselīgu dzīvesveidu;
- tiek veicināta kultūras pasākumu pieejamība, nodrošinot minimālā „kultūras pakalpojumu groza” pieejamību jauniešiem, piemērojot jauniešiem iespēju bez maksas vai ar attiecīgām atlaidēm apmeklēt izglītojošus profesionālās mākslas pasākumus;
- jaunieši tiek pastiprināti iesaistīti un izglītoti kultūras procesos un visā Latvijā pieaudzis kvalitatīvu bērnu un jauniešu kultūras pasākumu piedāvājums un pieprasījums;
- bērniem un jauniešiem tiek nodrošinātas iespējas pilnveidot zināšanas un prasmes nometnēs;
- bērniem un jauniešiem tiek nodrošināts plašs neformālās, vienaudžu un interešu izglītības piedāvājums;
- tiek veicinātas skolēnu nodarbinātības iespējas vasaras brīvlaikā.

Sporta politikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam paredz sekmēt sportistu sagatavošanas un sacensību sistēmas attīstību, nodrošināt bērniem un jauniešiem iespēju apgūt valsts finansētu profesionālās ievirzes sporta izglītību. Lai sasniegtu šo stratēģisko mērķi, ir plānots atbalstīt un pilnveidot profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošanu un finansēšanu:

- uzlabot bērnu un jauniešu ar paaugstinātu fizisko slodzi, augstu sasniegumu sportistu un sportistu ar invaliditāti veselības aprūpi un medicīnisko uzraudzību;
- nodrošināt interešu (ārpusstundu) izglītības programmu, kurā ietverts noteikts sporta izglītības saturs, pieejamību visās vispārējās izglītības iestādēs.

Valsts kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.–2020. gadam „Radošā Latvija” noteikts virsmērķis: „Latvija – zeme ar bagātu un koptu kultūras mantojumu, vitālu un daudzveidīgu kultūras dzīvi, radošiem cilvēkiem, konkurētspējīgām radošajām industrijām un augšupejošu dzīves kvalitāti ikvienam”. Šis mērķis ir attiecināms arī uz interešu izglītības attīstību un bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām. Viena no rīcībām kultūrpolitikas pamatnostādnes noteiktā mērķa sasniegšanai ir labvēlīgas vides veidošana jaunu kultūras vērtību radīšanai, mantoto kultūras vērtību saglabāšanai un pieejamībai. Tā paredz:

- nodrošināt regulāru atbalstu jaunrades procesa attīstībai;
- nostiprināt Dziesmu un deju svētku tradīcijas ilgtspēju.

1.4. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS, MŪŽIZGLĪTĪBAS UN KARJERAS ATBALSTA ASPEKTI

Ilgspējīgas attīstības stratēģija „Latvija 2030” paredz kvalitatīvu un pieejamu izglītību mūža garumā, kas nozīmē izglītošanos mūža garumā – no pirmsskolas līdz pieaugušo tālākizglītībai.

Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020. gadam paredz:

- jauniešu nodarbinātības veicināšanu, t.sk. karjeras izglītības sistēmas pilnveidi;
- jauniešu pēc profesionālās un/vai augstākās izglītības pabeigšanas integrāciju darba tirgū, t.sk. uzņēmējdarbības uzsākšanu;
- atbalsta pasākumus jauniešiem (bezdarbniekiem) pirmās darba pieredzes iegūšanai;
- profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidi;
- pieaugušo izglītības attīstīšanu, veicinot cilvēka darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām.

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam paredz:

- vienotas karjeras izglītības sistēmas attīstību;
- otrās iespējas izglītības piedāvājumu kā kompensējošu mehānismu izglītību priekšlaicīgi pametušo skaita samazināšanai;
- atbalstu darbinieku kvalifikācijas pilnveidošanai atbilstoši darba devēju prasībām, kas nepieciešams nodarbināto apmācībām nozaru ietvaros; tās ir apmācības, kas pilnveido darba devēju un darbinieku zināšanas un motivē tos plašāk izmantot informācijas tehnoloģijas ražošanas un biznesa procesu vadībā, un citas mūsdienīgas ražošanas un biznesa procesu vadības.

2. BALVU NOVADA ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU APSKATS

Izglītības stratēģija ir pēctecīgs turpinājums Balvu novada attīstības plānošanas dokumentiem:

- Balvu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai –2030. gadam;
- Balvu novada Attīstības programmai 2018.–2024. gadam;
- Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2014.-2020.gadam.

Balvu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas –2030. gadam vīzija- Balvu novads 2030. gadā ir Ziemeļlatgales ekonomiskās attīstības, pakalpojumu un pārrobežu sadarbības centrs. Novadā ir veselīga un labvēlīga dzīves vide visu vecumu iedzīvotājiem, tajā dzīvo aktīvi cilvēki, kuri veido savu labklājību, radoši apvienojot dabas kapitāla, pierobežas, kultūras mantojuma un jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas.

Novada attīstība ir mērķtiecīgi veidota, lai palielinātu novada konkurētspēju, stimulējot resursu un potenciāla izmantošanu un mazinot infrastruktūras nepilnības, lai piesaistītu novadam izglītotos un aktīvus jauniešus, kas iesaistās uzņēmējdarbībā un kopā ar esošajiem novada uzņēmējiem rada darba vietas novada iedzīvotājiem.

Novada attīstības programmas viens no rīcības virzieniem ir vērsts uz Balvu novada kā Ziemeļaustrumu Latvijas izglītības centra nostiprināšanu. Plašais izglītības institūciju tīkls sniedz būtiskas iespējas sniegt izglītības pakalpojumus Ziemeļaustrumu Latvijas reģiona iedzīvotājiem. Ir svarīgi papildināt šo tīklu ar kvalitatīviem izglītības pakalpojumiem, kur var apgūt indivīda veiksmīgai dzīves un darba karjerai 21.gadsimtā nepieciešamās zināšanas un prasmes. Īpašu uzmanību būtu jāpievērš radošuma, inovāciju un uzņēmējdarbības prasmju un attālinātā darba prasmju attīstīšanai visa mūža garumā, t.sk. pieaugušajiem.

Izglītības jomā Balvu novada pašvaldības prioritārais uzdevums ir nodrošināt kvalitatīvu, konkurētspējīgu, izglītojamo vajadzībām un spējām atbilstīgu pieejamu izglītību gan novada, gan arī apkārtējo teritoriju bērniem un jauniešiem.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību, ir plānotas šādas rīcības:

- nodrošināt pieejamu kvalitatīvu pirmsskolas izglītību pašvaldības iestādēs;
- nodrošināt izglītības programmu dažādību vispārīzglītojošās izglītības iestādēs;
- pilnveidot visu līmeņu izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi atbilstoši īstenotajām programmām;
- nodrošināt dažādību interešu izglītības programmu izvēlē, kā arī sasaisti ar mūžizglītību;
- sasaistīt karjeras izglītības iespējas ar mācību priekšmetu un audzināšanas programmām.

Lai attīstītu un pilnveidotu izglītības infrastruktūras nodrošinājumu, ir plānotas šādas rīcības:

- nodrošināt mūsdienīgu mācību vidi katrā/visās izglītības iestādēs, t.sk. mūžizglītības aspektā;
- pilnveidot un nostiprināt kvalitatīvas sporta bāzes pie katras vispārīzglītojošās skolas, veidojot veselīga dzīves veida paradumus;
- nodrošināt pieejamību reģiona nozīmes izglītības programmu apguvei, sniedzot internāta pakalpojumu.

Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024. gadam kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai ir plānotas šādas rīcības:

- nodrošināt pieejamību kvalitatīvai un daudzveidīgai izglītībai visa mūža garumā,
- modernizēt un uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru un materiāltehnisko bāzi,
- īstenot novadā jaunatnes politiku,
- atbalstīt jauniešu nodarbinātību, t.sk. attīstot brīvprātīgā darba kustību;
- nodrošināt atbalsta personālu visās novada izglītības iestādēs;
- izveidot izglītības iestāžu pedagogu un speciālistu profesionālās pilnveides (tālākizglītība) sistēmu un nodrošināt finanšu resursus tās īstenošanai;
- sasaistīt izglītības procesu (programma) ar novada, reģiona darba tirgus vajadzībām un iespējām;
- īstenot daudzveidīgu interešu izglītību izglītības iestādēs,
- izstrādāt un ieviest speciālās izglītības programmas izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem, sniedzot atbalstu un konsultācijas vecākiem, pedagogiem reģiona līmenī;
- īstenot iekļaujošu izglītību, koordinējot sociālās palīdzības un konsultāciju sniegšanu;
- attīstīt neformālo un mūžizglītību saistībā ar reģionālo attīstību;
- īstenot starpnozaru sadarbību - izglītība, kultūra, sports -, veicinot kopīgus projektus un pasākumus.

Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024.gadam izglītības infrastruktūras attīstības nodrošināšanai ir plānotas šādas rīcības:

- izveidot, nodrošinot kvalitatīvas izglītības pieejamību, efektīvu izglītības iestāžu tīklu;
- nodrošināt modernu un labvēlīgu mācību vidi - izglītības iestāžu ēku pārbūve un atjaunošana, iekštelpu remonts un teritoriju labiekārtošana,
- veidot veselīgas dzīves paradumus - sporta infrastruktūras izbūve pie izglītības iestādēm,
- atbalstīt bērnu un jauniešu spēju, talantu, interešu attīstību un pilnveidi - BBJC materiāltehniskās bāzes pilnveidošana un uzlabošana.

Secinājumi

Izvērtējot Balvu novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā -2030.gadam plānotās rīcības, secināms: pašvaldības ieguldījums bērnu, jauniešu un pieaugušo izglītībā ir nozīmīgs un aktuāls kopējā Balvu novada un reģiona attīstībā. Izvērtējot Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024.gadam noteikto rīcību plānu un sasniedzamos rezultātīvos rādītājus, daļa plānoto rīcību ir sasniegtas vai tiek regulāri realizētas. No plānotajām rīcībām jāturpina:

- jauniešu iniciatīvu atbalstīšana;
- starpnozaru sadarbības (izglītība, kultūra, tūrisms, sports u.c.) veidošana, vienotu rīcību un kopīgu projektu izstrāde;
- informācijas sistēmas izveide par mūžizglītības iespējām novada un reģiona līmenī;
- izglītības iestāžu restrukturizācija, pamatojoties uz izglītības kvalitātes rādītāju un skolēnu skaita, kā arī izglītības programmu dažādības piedāvājuma un pieejamības izmaiņām visos izglītības posmos, līmeņos.

3. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

3.1. BALVU NOVADA VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Balvu novads ir pašvaldība Latgalē, kas atrodas Latvijas ziemeļaustrumu daļā, Ziemeļlatgalē. Novads ietilpst Latgales plānošanas reģionā un robežojas ar Gulbenes, Alūksnes, Viļakas, Baltinavas, Kārsavas, Rēzeknes, Madonas, Lubānas un Rugāju novadiem.

Attālums no Latvijas galvaspilsētas Rīgas –226 km, attālums no Latvijas – Krievijas robežpunkta „Vientuļi”-37 km.

Balvu novads ir nozīmīgs Ziemeļlatgales centrs. Novada administratīvais centrs –Balvu pilsēta. Balvu novada platība ir 1045,21 km². Iedzīvotāju skaits 2017.gada 1.janvārī 13 476, tajā skaitā Balvu pilsētā – 6891, iedzīvotāju blīvums uz 1 km² - 12,9. Teritorijas attīstības indekss 2016.gadā Balvu novadam bija -0,819, pēc ranga novads no 119 pašvaldībām ierindojas 95.vietā valstī.

Bezdarba līmenis Latgales reģionā uz 2018.gada 1.septembri bija 14,4%, Balvu novadā kopējais bezdarbnieku skaits ir 745, t.sk., jaunieši no 15 līdz 25 gadiem – 31. Skolēnu blīvums vecuma grupā no 7-18 gadiem 2018.gadā: 1,39 bērni/km².

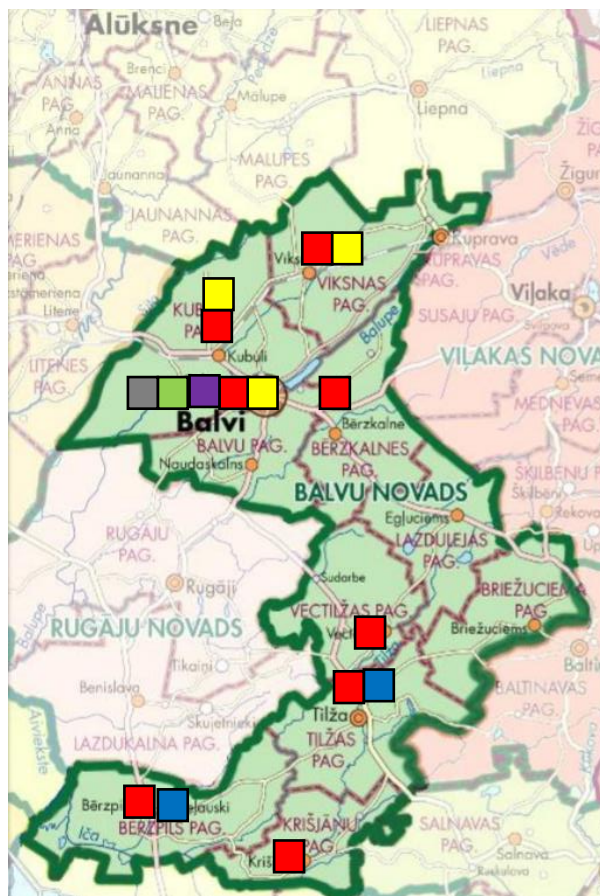
Novada apdzīvojuma struktūru veido Balvu pilsēta un 10 dažāda lieluma pagastu, kā arī viensētas un viensētu grupas. Kā norādīts Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024.gadam, vērojams iedzīvotāju negatīvs dabiskais pieaugums.

Vispārizglītojošās izglītības iestādes Balvu novadā

Pirmsskolas izglītība	Balvu PII Pīlādītis Balvu PII Sienāzītis Kubulu PII Ieviņa Tilžas PII Bērzkālnes PII Stacijas psk. PIG Vīksnā Bērzpils vsk. PIG Tilžas vsk. PIG Vectilžā
Pamatskolas	Balvu psk. Stacijas psk. Stacijas psk. Vīksnas filiāle TIPS
Vidusskolas	Bērzpils vsk. Tilžas vsk.
Ģimnāzija	BVG
Profesionālā izglītība	BPVV

Profesionālās ievirzes izglītības iestādes Balvu novadā

Balvu Sporta skola
Balvu Mūzikas skola
Balvu Mākslas skola

- Pirmsskolas izglītība
- Pamatizglītība
- Vidējā izglītība
- Vidējā izglītība (Valsts ģimnāzija)
- Profesionālā izglītība
- Profesionālās ievirzes izglītība

Viens no nozīmīgiem rādītājiem, kas raksturo skolu pieejamību, ir nodrošinājums ar transportu un tā pakalpojumiem. 2018.gadā skolēnu pārvadājumus izmanto 284 izglītojamie. Skolēnu pārvadājumiem novadā tiek izmantoti novada īpašumā esoši autobusi. Skolēnu pārvadājumu maršruti tiek regulāri precizēti un saskaņoti ar mācību laikiem. 2017.gadā novada pašvaldība skolēnu pārvadājumiem izlietoja 127 217 EUR. Piecās novada skolās tiek piedāvāts internātu pakalpojums, kas ir svarīgs faktors ne tikai izglītības pakalpojuma pieejamībai, bet arī sociālo problēmu risināšanai.

Balvu novada pašvaldība izglītības infrastruktūrā pēdējo gadu laikā veikusi ievērojamus ieguldījumus, t.sk. veikta lielas daļas izglītības iestāžu energoefektivitātes paaugstināšana, iestāžu informatizācija, ēku pielāgošana personām ar funkcionāliem traucējumiem, dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana, sporta infrastruktūras sakārtošana, u.c

Viens no Balvu novada izglītības jomas nozīmīgiem pozitīviem aspektiem ir brīvpusdienu nodrošināšana par pašvaldības līdzekļiem gan pirmsskolā (5- 6 g.), gan 5.-12.klašu skolēniem. Tas ir ļoti būtiski, jo pēdējos gados daudzās ģimenēs vērojama sociāli ekonomiskās situācijas pasliktināšanās, kā rezultātā kļūst izteiktāks neveselīgs dzīvesveids, atkarības, bezmērķīgums, kas secīgi ietekmē mācīšanos.

Balvu novadā izglītības iestādes lielākoties tiek finansētas no pašvaldības līdzekļiem. Valsts finansējums ir TIPS. Uzturēšanas izmaksas uz vienu izglītojamo pieaug, samazinoties skolēnu skaitam. Zemākās izmaksas ir Balvu psk. un BVĢ, savukārt lielākās- Stacijas psk., Stacijas psk. Vīksnas filiālē. Jāuzsver, ka Vectilžas, Krišjāņu un Vīksnas PIG ir mazskaitlīgas.

1.tabula. Izglītojamo uzturēšanas izmaksas Balvu novada izglītības iestādēs 2018./2019.m.g.

Nr.p.k.	Izglītības iestāde	Izmaksas 1 mēn. EUR uz 1 izglītojamo
1.	BVĢ	68,94
2.	Balvu psk.	35,04
3.	Stacijas psk.	131,53
	Vīksnas filiāle un PIG	129,77
4.	Tilžas vsk.	83,78
	Vectilžas PIG	264,61
5.	Bērzpils vsk.	102,60
	Krišjāņu PIG	326,25
6.	BPVV	84,48
7.	Balvu PII Sienāzītis	132,21
8.	Balvu PII Pīlādzītis	125,41
9.	Kubulu PII Ieviņa	204,65
10.	Tilžas PII	195,57
11.	Bērzkalnes PII	173,95
12.	TIPS	413,37
	struktūrvienība "Ābeļzieds"	419,23

Secinājumi

Balvu novada iedzīvotāju skaita dinamika, dzimstības rādītāji un novada teritorijas apdzīvojuma struktūra būtiski ietekmē izglītības attīstības stratēģiju novadā:

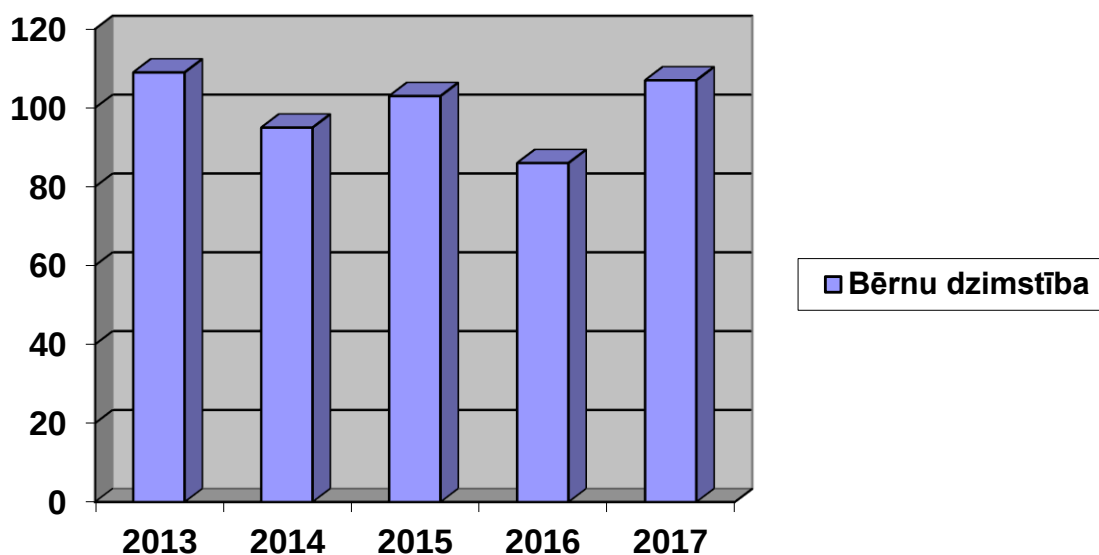
- izraisa pirmsskolas un skolas vecuma bērnu skaita samazināšanos;
- nosaka nepieciešamību palielināt izglītības iestāžu kapacitāti, īpaši pirmsskolas, sākumskolas un pamatskolas izglītības posmos;
- rada nepieciešamību pēc pilnā izglītības pakalpojumu kompleksa uz vietas skolā – daudzveidīga interešu izglītības piedāvājuma un saturīgām brīvā laika pavadīšanas iespējām;
- rada priekšnoteikumus skolu attīstībai par sociālā tīklojuma centriem, kuros tiek īstenotas aktivitātes, kas iesaista un saliedē vietējo kopienu, stiprina tās tradīcijas un nodrošina kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu.

3.2. BALVU NOVADA BĒRNU SKAITA DINAMIKAS RAKSTUROJUMS

Balvu novada pašvaldības prioritārais uzdevums izglītības jomā ir nodrošināt kvalitatīvu, konkurētspējīgu, izglītojamo vajadzībām un spējām atbilstošu un pieejamu izglītību gan novada, gan

arī apkārtējo teritoriju bērniem un jauniešiem, tātad reģionā. Lai nodrošinātu izglītības pieejamību visos izglītības posmos, regulāri tiek analizēta bērnu dzimstības dinamika.

3.attēls. Dzimušo bērnu skaits Balvu novada pašvaldībā

2.tabula. Izglītojamo skaits PII un skolu PIG 2013./2014.m.g.-2018./2019.m.g.

Izglītības iestāde/ mācību gads	2013./ 2014.	2014./ 2015.	2015./ 2016.	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.
Bērzpils vsk.	20	19	15	18	24	19
Bērzpils vsk. Krišjāņu filiāle	9	8	10	10	9	9
Briežuciema psk.	7	7	5	4	0	0
Stacijas psk. Vīksnas filiāle	25	22	21	16	8	8
Tilžas vsk. Vectilžas filiāle	15	14	10	7	10	11
Balvu PII Pīlādžītis	193	196	194	208	218	219
Balvu PII Sienāžītis	146	141	144	153	140	139
Bērzkalnes PII	28	27	26	28	34	29
Kubulu PII Ieviņa	64	60	55	53	56	60
Tilžas PII	37	37	39	42	35	31
TIPS	18	14	26	26	26	26

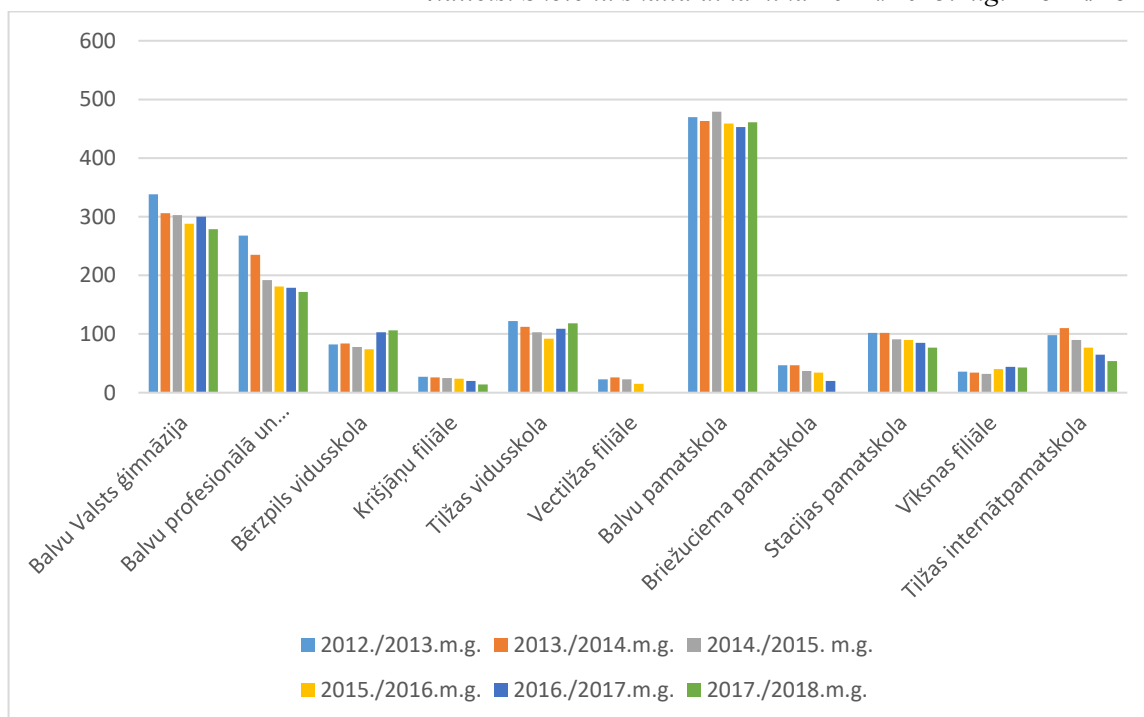
Analizējot pirmsskolas izglītojamo skaitu novadā, secinām, ka Balvu pilsētā bērnu skaits nedaudz pieaug un pilsētas PII sāk veidoties telpu nodrošinājuma problēma jaunu grupiņu atvēršanai. Laukos stabils bērnu skaits ir Tilžas, Kubulu, Bērzkalnes, Bērzpils PII. Nākotnē nepieciešams izvērtēt Tilžas pagasta izglītības iestāžu iespējamo apvienošanu.

3.tabula. Izglītojamo skaits vispārizglītojošajās un profesionālajās skolās 1.-12.klasēs

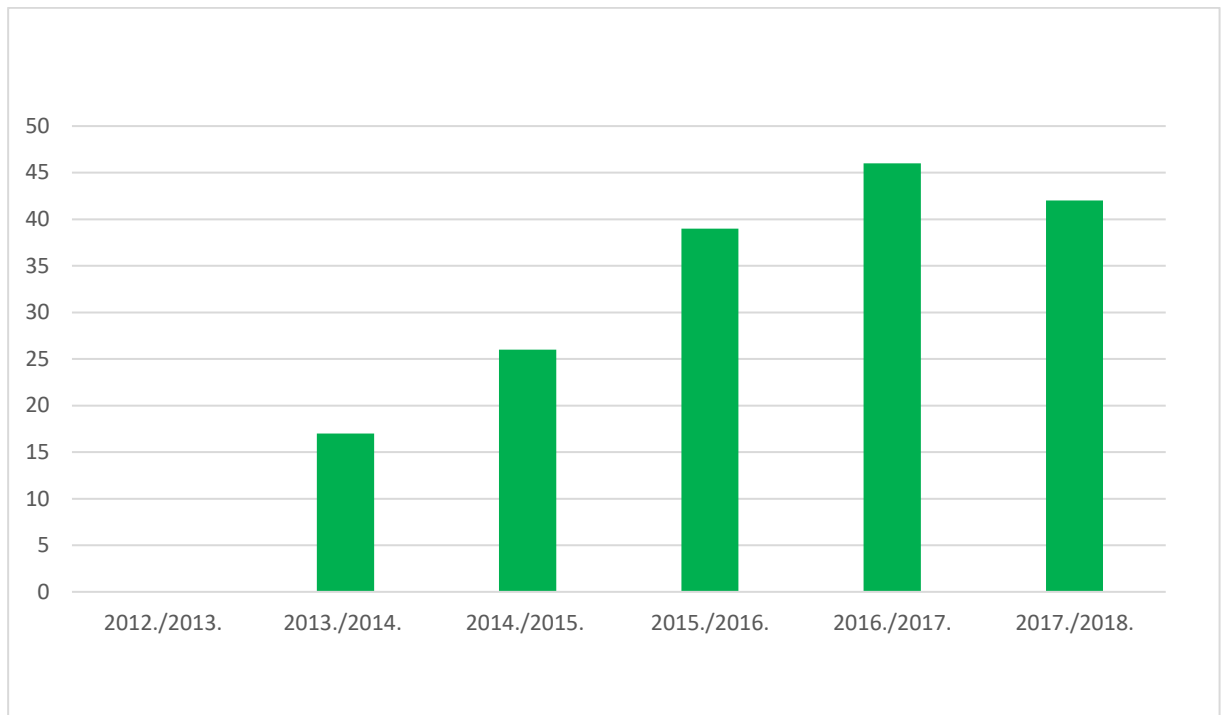
Izglītības iestāde/mācību gads	2012./ 2013.	2013./ 2014.	2014./ 2015.	2015./ 2016.	2016./ 2017.	2017./ 2018.	2018./ 2019.
BVĢ	338	306	303	288	300	279	297

BPVV (vispārizglītojošajās klasēs)	268	235	192	181	179	172	168/92
Bērzpils vsk.	82	84	78	74	103	106	119
Krišjāņu filiāle	27	26	25	24	20	14	-
Tilžas vsk.	122	112	103	92	109	118	112
Vectilžas filiāle	23	26	23	15	0	0	-
Balvu psk.	470	463	479	459	453	461	446
Briežuciema psk.	47	47	37	34	20	0	-
Stacijas psk.	102	102	91	90	85	77	74
Vīksnas filiāle	36	34	32	40	44	43	48
TIPS	98	110	90	77	65	54	65/15
Kopā	1613	1545	1453	1374	1378	1324	1436

4.attēls. Skolēnu skaita dinamika 2012./2013.m.g. - 2017./2018.m.g.

5.attēls. BPVV izglītojamo skaits profesionālās izglītības grupās no 2012./2013.m.g.-2017./2018.m.g.

Viens no faktoriem, kas jāņem vērā, prognozējot skolēnu skaitu, ir migrācija. To raksturo divi rādītāji:

- ilgtermiņa migrācija, ģimenēm pārceloties uz dzīvi ārpus Balvu novada teritorijas;
- Balvu novadā deklarēto skolēnu „migrācija” uz izglītības iestādēm citu novadu teritorijās vai citos novados deklarēto bērnu „migrācija” uz Balvu novada izglītības iestādēm.

Balvu novada izglītības iestāžu pieejamību, izglītības programmu daudzveidību un kvalitāti novērtējuši arī tuvāko novadu iedzīvotāji. Balvu novada skolās mācības uzsākuši 122 skolēni un 41 PII audzēkņi no citiem novadiem.

4.tabula. Citās pašvaldībās deklarētie skolēni Balvu novada izglītības iestādēs

Novads	01.09.2016.		01.09.2017.		01.09.2018.	
	Skola	PII	PII	PII	Skola	PII
Alojas novads	1	0	0	0	1	0
Alūksnes novads	8	0	2	0	15	1
Babītes novads	1	1	9	8	0	0
Baltinavas novads	6	2	6	3	7	3
Beverīnas novads	0	0	0	0	1	0
Cesvaines novads	0	0	0	0	1	1
Ciblas novads	0	1	0	0	0	0
Dagdas novads	0	0	0	0	1	0

Daugavpils	0	0	0	0	0	2
Gulbenes novads	15	3	12	2	11	3
Jaunjelgavas novads	0	0	0	0	0	1
Jēkabpils	1	0	0	0	0	0
Jelgava	0	0	2	0	1	0
Jelgavas novads	3	0	3	1	6	2
Jūrmala	0	1	0	0	0	0
Kārsavas novads	0	0	0	1	0	1
Ķekavas novads	0	0	1	0	0	0
Kuldīgas novads	0	0	0	0	2	0
Madonas novads	0	0	2	1	3	0
Mārupes novads	0	0	1	0	1	0
Ogres novads	1	0	0	0	0	0
Pļaviņu novads	0	0	1	2	0	0
Rēzekne	1	0	1	0	2	0
Rēzeknes novads	1	0	3	0	1	0
Rīga	10	2	10	8	6	5
Rugāju novads	25	3	32	7	25	12
Rūjienas novads	1	0	1	0	0	0
Salaspils novads	3	0	2	0	0	0
Siguldas novads	3	1	0	0	0	0
Smiltenes novads	0	1	0	0	2	0
Stopiņu novads	0	0	0	0	0	0
Valkas novads	0	1	3	1	2	0
Valmiera	1	0	1	0	0	0
Vecumnieku novads	0	0	0	1	0	1
Viesītes novads	1	0	1	0	0	0
Vīļakas novads	46	11	39	7	34	9

Viļānu novads	1	0	1	0	0	0
Kopā	129	27	133	42	122	41

5.tabula. Balvu novadā deklarētie bērni, kuri mācās citu novadu izglītības iestādēs

Novads	01.09.2016.		01.09.2017.		01.09.2018.	
	skolā	PII	skolā	PII	skolā	PII
Aizkraukles novads	0	0	1	0	0	0
Alūksnes novads	5	1	3	2	2	0
Amatas novads	0	0	0	0	1	0
Baltinavas novads	14	1	14	2	25	11
Bauskas novads	1	0	1	0	1	0
Brocēnu novads	1	0	0	0	0	0
Cēsu novads	1	0	1	0	1	0
Daugavpils	2	0	0	0	1	0
Daugavpils novads	0	0	0	0	1	0
Dobeles novads	0	0	0	0	0	0
Gulbenes novads	5	6	3	4	8	3
Jēkabpils	0	0	0	0	2	0
Kārsavas novads	0	0	1	0	1	1
Ķekavas novads	0	1	0	1	0	1
Jelgava	2	0	1	0	0	0
Jelgavas novads	1	0	1	0	0	0
Jūrmala	0	0	0	1	0	0
Liepāja	0	0	0	0	1	0
Lubānas novads	0	0	0	0	1	0
Madonas novads	1	0	0	1	0	
Mārupes novads	0	0	1	0	0	0
Olaines novads	0	0	0	1	0	0
Pļaviņu novads	1	0	1	0	1	0
Priekules novads	1	0	0	0	0	0
Priekuļu novads	1	0	0	0	0	0
Rēzekne	6	4	8	1	10	1
Rēzeknes novads	3	1	1	1	7	2
Riebiņu novads	1	0	0	0	0	0
Rīga	24	2	23	2	27	0
Rugāju novads	22	6	31	5	31	6

Salaspils novads	0	0	0	0	1	0
Saldus novads	1	0	0	0	0	0
Siguldas novads	0	0	0	0	0	2
Smiltenes novads	1	0	1	0	0	0
Valkas novads	0	0	0	0	0	1
Valmiera	1	1	1	1	6	0
Viļakas novads	48	13	39	13	40	14
Kopā	143	36	132	35	168	42

6.tabula. Prognozējamais izglītojamo skaits Balvu novada izglītības iestādēs

Izglītība iestāde	2019./2020.	2020./2021.	2021./2022.
BVG	287	319	310
Balvu psk.	426	418	420
BPVV	201	202	195
Bērzpils vsk.	112	113	111
Bērzpils PIG	18	16	16
Krišjāņu PIG	8	7	7
Stacijas psk.	71	72	69
Stacijas psk. Vīksnas filiāle	47	46	43
PIG	6	8	7
Tilžas vsk.	114	116	114
Vectilžas PIG	13	13	12
TIPS	110	115	120
PIG	26	24	24
Balvu PII Pīlādītis	235	241	241
Balvu PII Sienāzītis	145	146	140
Bērzkanes PII	26	26	32
Kubulu PII Ieviņa	50	51	60
Tilžas PII	32	32	27
Balvu Mūzikas skola	235	235	235
Balvu Sporta skola	340	350	350
Balvu Mākslas skola	181	179	175

Secinājumi

Izvērtējot bērnu skaita dinamikas raksturīgākas tendences Balvu novadā, var secināt:

- tuvākajos gados ir jāturpina stiprināt BVG, BPVV, TIPS;
- nākotnē redzam, ka pilsētas bērnudārzos var veidoties rindas telpu trūkuma dēļ;
- tuvāko piecu gadu laikā nav plānojams būtisks skolēnu skaita pieaugums vidējās izglītības posmā.

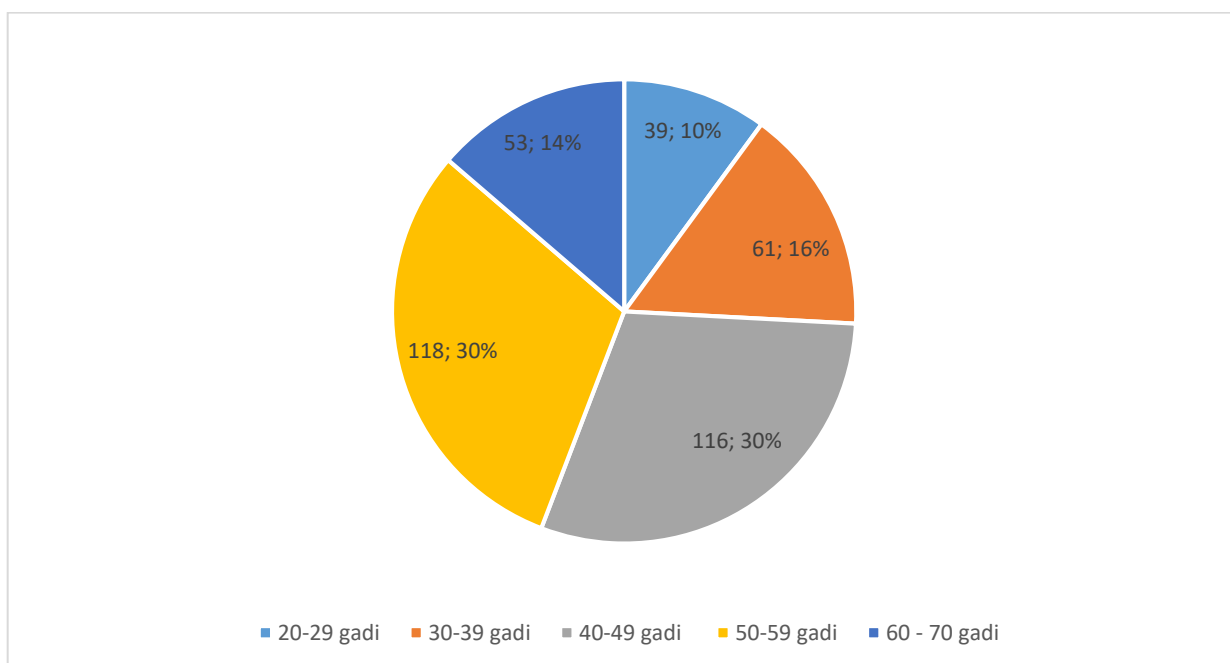
3.3. IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU PEDAGOGU SKAITA UN SASTĀVA ANALĪZE

No skolas un pedagogiem vistiešākā veidā ar atkarīga sabiedriskā vide, šobrīd arī jaunais mācību satura ieviešanas process. Skola veido gan cilvēku, gan kultūras un sociālo kapitālu. Lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītību, ir nepieciešami augsti kvalificēti, mūsdienīgi, 21.gs. pasībām atbilstoši, inovatīvi domājoši pedagogi. Balvu novada izglītības iestādēs ir nodrošināts izglītības programmu īstenošanai nepieciešamais personāls.

2018./2019.m.g. vispārizglītojošajās skolās strādā 240 pedagogi, PII – 75, profesionālās ievirzes izglītības iestādēs un BBJC- 64 pedagogi.

Balvu novadā vidējais pedagogu vecums ir no 41- 60 gadiem. Jāpievērš uzmanība tam, ka vairāk pedagogu ir vecumā no 40 gadiem, bet maz ir jauno pedagogu vecumā ap 25 gadiem.

6.attēls. Pedagogu sastāvs pēc vecuma Balvu novada izglītības iestādēs 2018.gadā

7.tabula. Pedagogu sastāvs pēc vecuma Balvu novada izglītības iestādēs 2018.gadā

Izglītības iestāde/ vecums	20-29	30- 39	40-49	50-59	60 -70
BVG	4	5	13	19	7
Balvu psk.	1	5	17	13	9
BPVV	2	9	8	14	7
Bērzpils vsk.	3	4	5	13	1
Stacijas psk.	3	5	11	5	7
Tilžas vsk.	1	2	9	8	4
TIPS	4	5	13	9	5
BBJC	4	2	5	0	0
Balvu Mākslas skola	1	3	3	1	0
Balvu Mūzikas skola	3	2	6	7	5

Balvu Sporta skola	3	5	4	8	2
Balvu PII Pīlādzītis	3	6	10	10	2
Balvu PII Sienāzītis	1	4	5	6	2
Kubulu PII Ieviņa	1	0	7	2	1
Bērzkalnes PII	2	3	0	1	1
Tilžas PII	3	1	0	2	0
Kopā	39	61	116	118	53

Lai nodrošinātu paaudžu pēctecību pedagogu vidū, savlaicīgi jārisina jautājums par jauno pedagogu piesaisti novadam. Gan valstī, gan novadā jāuzsver feminizācijas jautājums, jo lielākā daļa pedagogu ir sievietes.

2017./2018.m.g. Balvu novada 8 izglītības iestādēs norisinājās pedagogu profesionālās darbības kvalitātes novērtēšanas process, kura rezultātā 1.pakāpe bija piešķirta 17 pedagogiem, 2.pakāpe- 42, bet 3.pakāpe- 18 pedagogiem. 9 izglītības iestādēs pedagogu darbības novērtēšana netika organizēta.

8.tabula. Pedagogu profesionālās darbības kvalitātes pakāpes

Nr. p.k.	Izglītības iestāde/ kvalitātes pakāpe	1.	2.	3.
1.	BVG	-	6	3
2.	BPVV	-	8	2
3.	Bērzpils vsk.	-	-	-
4.	Tilžas vsk.	-	2	-
5.	Stacijas psk.	-	-	2
	Vīksnas filiāle	-	-	-
6.	Balvu psk.	2	21	6
7.	TIPS	-	-	-
8.	Balvu Mūzikas skola	11	2	-
9.	Balvu Mākslas skola	-	2	5
10.	Balvu Sporta skola	-	-	-
11.	BBJC	-	-	-
12.	Balvu PII Pīlādzītis	-	-	-
13.	Balvu PII Sienāzītis	-	-	-
14.	Kubulu PII Ieviņa	4	1	-
15.	Bērzkalnes PII	-	-	-
16.	Tilžas PII	-	-	-
	Kopā	17	42	18

Visas izglītības iestādes uzsvērušas atbalsta personāla (t.sk. sociālā pedagoga, pedagoga palīga, logopēda, psihologa, skolas māsas) nepietiekamību.

9.tabula. Atbalsta personāla pieejamība (likmes) Balvu novada izglītības iestādēs

Nr. p.k.	Izglītības iestāde	Logopēds	Psihologs	Sociālais pedagogs	Speciālais pedagogs	Pedagoga palīgs	Med. personāls
1.	BVĢ		0.7	1.0			0.5
2.	BPVV			1.0			0.5
3.	Balvu psk.	0.7	0.5	1.0	0.7		1.00
4.	Bērzpils vsk.	0.15		0.05			
5.	Tilžas vsk.	0.015		0.2			0.1
6.	TIPS	0.555	1.0	0.5	1.27		1.0
7.	Stacijas psk.	0.11			0.233		
8.	Balvu PII Pīlādzītis	1.9			2.38		0.75
9.	Balvu PII Sienāzītis	0.230					0.75
10.	Kubulu PII Ieviņa	0.12					
11.	Bērzkalnes PII	0.09					
12.	Tilžas PII	0.065					
Kopā		3.935	2.2	3.75	4.583	0	4.6

Atbalsta personāla nepieciešamībai ir objektīvi pamatoti iemesli - skolās mācās bērni ar mācīšanās un uzvedības traucējumiem, daudziem skolēniem nav motivācijas zināšanu apguvei, kopējā sociāli ekonomiskā situācija negatīvi ietekmējusi daudzu ģimeņu iekšējo klimatu, kas atsaucas bērnu psiholoģiskajā garastāvoklī.

3.4. PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS RAKSTUROJUMS

Bērna pirmsskolas vecums ir svarīgākais personības attīstības posms - tas ir viņa socializācijas sākumposms. Viens no pamatuzdevumiem PI posmā Balvu novadā ir pašvaldības PII pieejamības nodrošināšana. Neskatoties uz bērnu dzimstības svārstībām, pēdējo 10 gadu laikā ir saglabājies stabils pieprasījums pēc vietām pašvaldības PII.

2018.gada 1.septembrī Balvu novadā PI nodrošina piecas pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes Balvu pilsētā, Kubulu, Bērzkalnes un Tilžas pagastos, kā arī PIG pie Bērzpils un Tilžas vsk., Stacijas psk. un TIPS. PII tiek īstenota PI programma (01011111), Balvu PII Pīlādzītis papildus īsteno speciālās programmas bērniem ar valodas attīstības traucējumiem (01015511) un somatiskajām saslimšanām (01015411). Kubulu PII Ieviņa un Bērzkalnes PII darbojas nakts grupas, Balvu PII Pīlādzītis vakara grupa. TIPS darbojas struktūrvienība „Ābeļzieds”, kas ir ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija bērniem no 2 gadu vecuma. Kopumā pašvaldības PII un PIG pie skolām ir 551 bērni.

10.tabula. Balvu novada izglītības iestādes, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas

Pirmsskolas izglītības iestāde	Audzēkņu skaits 2018./2019. m.g.	Grupu skaits	6-gadīgo audzēkņu skaits	Papildu izglītības iespējas
Balvu PII Pīlādžītis	219	11	45	Eko skola Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar valodas traucējumiem (01015511) Speciālā pirmsskolas izglītības programma izglītojamajiem ar somatiskām saslimšanām (01015411) Vakara grupa
Balvu PII Sienāzītis	139	7	21	Dalība jaunā mācību satura aprobācijas projektā
Kubulu PII Ieviņa	60	4	13	Eko skola Nakts grupa
Bērzkālnes PII	29	2	9	Nakts grupa
Tilžas PII	31	2	7	
Bērzpils vsk. PIG	19	2	4	
Bērzpils vsk. Krišjāņu filiāles PIG	9	1	1	
Tilžas vsk. PIG	11	1	2	
Stacijas psk. Vīksnas PIG	8	1	2	
TIPS struktūrvienības “Ābeļzieds” PIG	26	2	5	

Pirmsskolas loma ir ielikt pamatus skolēnu caurviju prasmēm, kuras tālāk jau var lietot darbībā daudzveidīgās cilvēka darbības jomās. Veidojot PI pakalpojumu, ir ievērots princips, ka PI pieejama maksimāli tuvu dzīvesvietai.

Bērnu uzņemšana PII notiek saskaņā ar 2014.gada 16.janvāra Balvu novada saistošajiem noteikumiem Nr.1/2014 „Par pirmsskolas vecuma bērnu reģistrācijas un uzņemšanas kārtību Balvu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs”. PII un PIG pie skolām ārpus Balvu pilsētas rinda uz PII nepastāv.

Pēdējo gadu laikā liela uzmanība tiek pievērsta PII materiāli tehniskās bāzes pilnveidošanai. Pašvaldība pilnībā nodrošina finansējumu mācību līdzekļu iegādei un risina jautājumus IT tehnoloģiju iegādei. Visās novada PII ir interneta pieslēgumi, tomēr tas nav pieejams grupu telpās. Visās PII ir iegādāti datori, printeri kas nepieciešami administrācijas darba veikšanai un pa vienam portatīvajam datoram un projektoram metodiskā darba organizēšanai. Bērzkālnes un Balvu PII Sienāzītis ir iegādātas interaktīvās tāfeles. Veikta fiziskās vides sakārtošana – Balvu PII Pīlādžītis ir iekārtoti speciālā pedagoga (fizioterapeita) un masiera kabineti, veikts virtuves un veļas mazgāšanas telpas remonts, iegādāts aprīkojums, atjaunotas mēbeles. Balvu PII Sienāzītis veikta jumta renovācija un grupu kapitālie remontu, daļēji atjaunotas mēbeles. Visās novada PII ieguldīti līdzekļi teritorijas

nožogojuma un rotaļu atribūtu uzstādīšanā. Pilsētas PII ieejas durvis aprīkotas ar drošības kodiem. Bērzpils vsk. Krišjāņu PIG veikts kapitālremonts, iegādātas jaunas mēbeles un aprīkojums.

Balvu novada pašvaldība mācību gada ietvaros finansē brīvpusdienas obligātās (5-6gadi) PI programmas bērniem.

PI sistēmas pilnveidošanai ir veikti ieguldījumi ne tikai infrastruktūrā, bet arī pirmsskolas izglītības satura pilnveidošanā. Metodisko darbu veic IKSP izglītības darba speciālists, kurš nodrošina metodiskā darba koordinēšanu novadā un sadarbību ar citu novadu PII pedagogiem. Novadā notiek darbs pie jaunā mācību satura ieviešanas, Balvu PII Sienāzītis piedalās jaunā mācību satura aprobācijas projektā.

Visām izglītības iestādēm ir iespēja izmantot BIIAC pašvaldības finansētā logopēda un psihologa konsultācijas. Visās PII valsts finansē logopēdu obligātās (5-6gadi) pirmsskolas izglītības programmas bērniem, Balvu pilsētas PII ir pieejams pašvaldības finansēts atbalsta personāls: PII Sienāzītis - logopēds, PII Pilādzītis - logopēds, fizioķapeits un masieris. Visās PII no pašvaldības budžeta līdzekļiem tiek apmaksāts mūzikas pedagogu darbs, bet vispār nav finansēts sports pirmsskolā. Izmantojot vecāku līdzfinansējumu, ir iespējams nodrošināt audzēkņiem interešu izglītības nodarbības uz vietas PII.

PII pedagogu skaits praktiski nav mainījies. Visiem pedagogiem ir atbilstoša augstākā pedagoģiskā izglītība. Ar 2018.gada 1.janvāri valstī uzsākts darbs pie PII vadītāju izvērtēšanas, novadā PII vadītāji tiks uzsākti vērtēt ar 2020.gadu.

Pakāpeniski tiek izvērsta sadarbība ar sākumskolas izglītības posma pedagogiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu pāreju no pirmsskolas uz sākumskolas izglītības posmu. Pirmsskolas pedagogi saņem atgriezenisko saiti no sākumskolas pedagogiem, bet darbs jāpilnveido.

Pirmsskolas izglītības SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Nodrošināta PI pieejamība visiem novadā deklarētiem bērniem no viena gada vecuma. • Balvu novada pašvaldībā vairāku gadu garumā plānveidīgi veikta PII fiziskās vides uzlabošana un atjaunošana. • Balvu pilsētā ir pieejams speciālo programmu nodrošinājums bērniem ar valodas attīstības traucējumiem un somatiskajām saslimšanām. • Pagastos nodrošināta PI pieejamība tuvu dzīvesvietai. • Izveidots PI pedagogu pedagoģiskais sastāvs ar augstu kvalifikācijas līmeni. • Notiek PII pedagogu sadarbība ar citu novadu (Baltinavas, Rugāju) pedagogiem. • Mācību gada ietvaros tiek finansētas brīvpusdienas obligātās pirmsskolas izglītības programmas bērniem (5-6 gadi). • Pašvaldība pilnībā nodrošina mācību līdzekļu iegādi pirmsskolās. • Nodrošināts pašvaldības transports skolēnu pārvadājumiem. • Ziemassvētku paciņas.	• Nepietiekoši nodrošināts atbalsta personāls iestādēs (logopēds, sociālais pedagogs, psihologs) • Liels izglītojamo skaits grupās Balvu pilsētas PII. • Nav interneta pieslēguma, interaktīvo tāfeļu, datoru un printeru pieejamības grupu telpās. • Pedagoģiskajiem darbiniekiem nepilnas darba likmes, zems atalgojums. • Netiek atmaksāta skolotāju aizvietošana ikgadējā atvaļinājuma vai darbnespējas laikā. • Sporta nodarbības nevada sporta skolotājs. • Zems skolotāju palīgu atalgojums. • Morāli novecojuši rotaļu laukumi pie PII.

Iespējas	Draudi
• Visu novada PII pedagogu profesionālā pilnveide jaunā mācību satura ieviešanā. • Palielināt PI skolotājiem darba slodzi līdz 1.00. • Ieviest alternatīvo mācību metožu - Valdorfa, Montessori u.c apmācību elementus iestādēs. • Pilnveidot bērnu attīstības vērtēšanas sistēmu. • Attīstīt pirmsskolas pedagogu sadarbību ar sākumskolas izglītības posma pedagogiem. • Nodrošināt visas PII ar mūsdienīgu mācību aprīkojumu un mācību līdzekļiem, IT tehnoloģijām un interneta pieslēgumiem grupu telpās. • Visās PII veikt pasākumus bērniem drošas vides nodrošināšanai telpās. • Piedalīties projektos. • Izglītības iestāžu optimizācija Tilžas un Vīksnas pagastos.	• Bērnu skaita samazināšanās. • Nepietiekošs pašvaldības finansējums pedagogu algām. • Nesekmīgas optimizācijas rezultātā nelietderīgi izmantoti pašvaldības līdzekļi. • Nepārdomātas izglītības reformas valsts līmenī.

Secinājumi

Izvērtējot jaundzimušo bērnu skaita dinamikas tendences, pirmsskolas izglītības infrastruktūru un izglītības kvalitātes jautājumus, var secināt:

- tiek nodrošināta PI pieejamība visiem novada deklarētiem bērniem pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kas ir pozitīvs faktors lauku teritoriju sociālās vides un apdzīvotības saglabāšanai;
- tiek veikts mērķtiecīgs darbs jaunā mācību satura ieviešanā un pilnveidē, veicinot PII pedagogu sadarbību ar sākumskolas pedagogiem;
- ir apdraudēta PIG slēgšana lauku teritorijās bērnu nepietiekamā skaita dēļ;
- jāturpina nodrošināt PII ar mūsdienīgiem mācību līdzekļiem un aprīkojumu, lai jau pirmsskolā varētu sekmīgi apgūt tehnoloģiju elementus;
- jāievieš elektroniskais pirmsskolas pieteikumu reģistrs;
- jāveic PII teritoriju labiekārtošana;
- Balvu pilsētā bērnu skaita palielināšanās rezultātā jāveic piepilsētas PII infrastruktūras sakārtošana.

3.5. VISPĀRĒJĀS PAMATIZGLĪTĪBAS, VIDĒJĀS UN PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS RAKSTUROJUMS

3.5.1. Vispārējās izglītības jomā veikto reformu raksturojums

Samazinoties skolēnu skaitam, no 2009. gada Balvu novadā ir veikta izglītības iestāžu tīkla optimizācija, kā rezultātā ir slēgta viena izglītības iestāde un reorganizētas septiņas izglītības iestādes.

11.tabula. Balvu novadā veiktās izglītības iestāžu reformas no 2009.gada

Gads	Reformas būtība	Reformas pamatojums	Reformas mērķis	Sasniegtais rezultāts
2009	Balvu vsk. reorganizācija	Līdz ar izglītojamo skaita samazināšanos, vidējās izglītības posmā nav izglītojamo.	Nodrošināt mazākumtautību izglītības programmas īstenošanu pamatzglītības posmā.	Izveidota Balvu 2.psk..
	Krišjāņu psk. reorganizācija	• Valsts administratīvi teritoriālā reforma; • skolu tīkla optimizācija; • skolu finansēšanas modeļa izmaiņas.	• Veicināt izmaksu efektivitāti un administratīvā sloga samazināšanos; • nodrošināt izglītības pieejamību.	Izveidota Bērzpils vsk. Krišjāņu filiāle.
	Vecilāz psk. reorganizācija			Izveidota Tilāz psk. Vecilāz filiāle.
	Vīksnas psk. reorganizācija			Izveidota Stacijas psk. Vīksnas filiāle.
	Balvu pilsētas ģimnāzijas piešķirts valsts ģimnāzijas statuss.			
2010	Balvu psk. telpu atbrīvošana Muiā un pāriešana uz telpām Partizāņu ielā 16	• Balvu pamatskola atrodas izglītības iestādei nepiemērotās telpās; • nav atbilstošas sporta zāles, sporta laukuma; • neatbilstošas sanitārās telpas.	• Pārvietot Balvu pamatskolu uz maz noslogotām, bet vispārizglītojošai skolai atbilstošām telpām, tādējādi optimizējot iestāžu telpu izmantošanu; • apgūt ESF līdzekļus.	• Skolas pārcelšana ir optimizējusi skolēnu skaitu un skolu telpu izmantošanas efektivitāti; • veiksmīgi par ESF līdzekļiem veikta skolas siltināšana, renovēts skolas sporta laukums, klašu telpas, aprīkojums.
	Balvu 2.psk. reorganizācija	• Skolu tīkla optimizācija; • skolu finansēšanas modeļa izmaiņas; • skolēnu skaita samazināšanās mazākumtautību izglītības programmā.	• Veicināt izmaksu efektivitāti; • Nodrošināt mazākumtautību izglītības pieejamību.	Skola kā mazākumtautību izglītības programma pievienota Balvu psk..
2014	Balvu Amatniecības vsk. reorganizācija	Novadā nav bijusi profesionālās izglītības iestāde.	Paplašināt izglītības programmu piedāvājumu novadā, iekļaujot tajā profesionālās izglītības programmas.	Izveidota profesionālās izglītības iestāde- BPVV, kurā tiks īstenotas vispārējās, profesionālās un mūžizglītības programmas.
2016	Tilāz psk. Vecilāz filiāles reorganizācija	Ievērojami samazinājies izglītojamo skaits.	• Optimizēt skolu tīklu; • piedāvāt jaunajām ģimenēm PI iespēju tuvāk mājām.	Nodrošināts izglītības piedāvājums atbilstoši bērnu skaita dinamikas izmaiņām un pieprasījumam.
2017	Brieāuciema psk. slēgšana	Ievērojami samazinājies izglītojamo skaits.	Optimizēt skolu tīklu.	Skolas telpās atrodas pagasta pārvalde.

2018	Bērzpils vsk. Krišjāņu filiāles reorganizācija	Ievērojami samazinājies izglītojamo skaits.	• Optimizēt skolu tīklu; • piedāvāt jaunajām ģimenēm PI iespēju tuvāk mājām.	Darbu turpina PIG, līdz ar to tiek nodrošināts izglītības piedāvājums atbilstoši bērnu skaita dinamikas izmaiņām un pieprasījumam.
------	--	--	---	--

3.5.2. Vispārizglītojošo un profesionālo izglītības iestāžu raksturojums

Vispārējās izglītības saturu un pieeju mācībām nosaka 21. gadsimtam svarīgas zināšanas, prasmes un ieradumi, kas balstīti vērtībās. Mūsdienu bērniem ir jāiemācās dzīvot pasaulē, kas nepārtraukti mainās, un nākotnē jābūt gataviem radīt līdz tam nepieredzētu ekonomisko, politisko, sociālo un kultūras vidi. Pamatskolā jāapgūst pamatprasmes daudzveidīgās cilvēka darbības jomās, caurviju prasmes, ieradumi, lai varētu tālāk mācīties visu mūžu, lai skolēni saprastu, ko darīs tālāk savā izglītībā. Vispārējās vidējās izglītības mērķis ir, lai ikviens jauniešs kļūtu par mērķtiecīgu un lietpratīgu savas profesionālās nākotnes veidotāju, kurš izsvērti līdzdarbojas sabiedrības dzīvē, sadarbojas, ir Latvijas patriots. Vidusskolas loma ir individuāla iedziļināšanās atbilstoši mērķiem, vispirms vēlreiz padziļinot un vispārinot pamatus (10./11. klase), tad mācoties dziļāk, šaurākā jomu lokā (11./12. klase).

Profesionālās izglītības uzdevums ir radīt iespējas izglītības turpināšanai pēc pamatskolas vai vidusskolas beigšanas, lai apgūtu sākotnējo profesionālo kvalifikāciju. Profesionālās izglītības apguves laikā uzmanība tiek pievērsta ne tikai uzņēmības attīstīšanai, vides aizsardzības un starpkultūru jautājumu izpratnei, jauniešu pašattīstībai, bet arī sniegtas zināšanas matemātikā, dabas un sociālajās zinātnēs, svešvalodās, tiek attīstīta prasme izmantot modernās informācijas tehnoloģijas. Profesionālā izglītība ir praktiska un teorētiska sagatavošanās darbam noteiktā profesijā, profesionālās kvalifikācijas ieguvei un pilnveidei.

Vispārējās pamatizglītības un vidējās izglītības pakalpojumus Balvu novadā nodrošina 7 izglītības iestādes, tai skaitā viena profesionālās izglītības iestāde: Balvu psk., Stacijas psk., TIPS, BVG, Bērzpils vsk., Tilžas vsk. un BPVV, kas kopumā īsteno 18 dažādas vispārējās izglītības programmas, nodrošinot pietiekami plašu un daudzveidīgu pamatizglītības un vidējās izglītības programmu piedāvājumu.

Pamatizglītības posmā tiek īstenotas 12 dažādas izglītības programmas- pamatizglītības pirmā posma (1.-6.kl.) izglītības programma; pamatizglītības programma; pamatizglītības mazākumtautību programma; pamatizglītības otrā posma (7.-9.kl.) izglītības programmas, tai skaitā ar padziļinātu mācību priekšmetu apguvi; pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas izglītības programma, kā arī speciālās pamatizglītības programmas izglītojamajiem ar mācīšanās, garīgās un smagiem garīgās attīstības traucējumiem, piedāvājot arī vakara (maiņu) un tālmācības apguves formas.

Vidējās izglītības posmā tiek īstenotas 6 dažādas izglītības programmas- vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena izglītības programma; vispārējās vidējās izglītības humanitārā un sociālā virziena izglītības programma; vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena izglītības programma; vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena izglītības programmas (valsts aizsardzība un komerczinības), piedāvājot arī vakara (maiņu), neklātienē un tālmācības apguves formas.

Profesionālās izglītības programmas Balvu novadā īsteno divas izglītības iestādes- TIPS un BPVV, kopumā piedāvājot 8 profesionālās un arodizglītības programmas.

BPVV ir vienīgā izglītības iestāde tuvāko novadu apkaimē, kas jauniešiem piedāvā iegūt darba tirgus prasībām atbilstošu profesionālo izglītību un veidot savu karjeru. Audzēkņiem ir iespēja iepazīt darba vidi kvalifikācijas prakses laikā, kur viņi pusgadu pavada uzņēmumos. Tā ir reāla iespēja izjust darba vidi, veidot attiecības ar darba devēju un uzņēmuma darbiniekiem.

12.tabula. Balvu novada vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs īstenotās vispārējās izglītības programmas un izglītojamo skaits (VIIS dati uz 01.09.2018.)

Izglītības iestāde	Izglītības programma	Izglītojamo skaits			Kopā
		1.-6.kl.	7.-9.kl.	10.-12.kl.	
Balvu psk.	Pamatizglītības pirmā posma (1.-6.kl.) programma (kods 11011111)	418			418
	Speciālās pamatizglītības pirmā posma (1.-6.kl.) programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (kods 11015611)	18			18
	Pamatizglītības mazākumtautību programma (kods 21011121)		10		10
	Kopā				446
Stacijas psk.	Pamatizglītības programma (kods 21011111)	69	36		105
	Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (kods 21015611)	9			9
	Speciālās izglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods 21015811)		8		8
	Kopā				122
TIPS	Pamatizglītības programma (kods 21011111)	17	15		32
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (kods 21015611)	9	10		19
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods 21015811)	3	8		11
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (kods 21015911)	2	1		3
	Kopā				65
BVĢ	Pamatizglītības 2.posma (7.-9.kl.) humanitārā un sociālā virziena programma (ar padziļinātu angļu valodas apguvi) (kods 23012111)		56		56
	Pamatizglītības 2.posma (7.-9.kl.) programma (kods 23011111)		27		27
	Pamatizglītības 2. posma (7.-9. kl.) matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena izglītības programma (ar padziļinātu matemātikas un dabaszinību priekšmetu apguvi) (kods 23013111)		90		90

	Vispārējās vidējās izglītības humanitārā un sociālā virziena izglītības programma (kods 31012011)			20	20
	Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena izglītības programma (kods 31013011)			93	93
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena izglītības programma (kods 3101 1011)			11	11
	Kopā				297
Bērzpils vsk.	Pamatizglītības programma (kods 21011111)	42	17		59
	Pamatizglītības otrā posma (7.-9.kl.) programma (tālmācība) (kods 2301114)		3		3
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (kods 21015611)	2			2
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (kods 31011011)			20	20
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (tālmācība) (kods 31011014)			35	35
	Kopā				119
Tilžas vsk.	Pamatizglītības programma (kods 21011111)	54	30		84
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem (kods 21015611)	3	2		5
	Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods 21015811)	1			1
	Vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virziena programma (valsts aizsardzība un komerczinības) (kods 31014011)			22	22
	Kopā				112
BPVV	Pamatizglītības programma (kods 21011111)		46		46
	Pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas izglītības programma (vakara (maiņu) (kods 21011812)		10		10
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (kods 31011011)			18	18
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (kods 31014011)			38	38
	Vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma (neklātie) (kods 31011013)			56	56
	Kopā				168
	Kopā vispārējās izglītības programmās				1329

13.tabula. Balvu novada vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs īstenotās profesionālās izglītības programmas un izglītojamo skaits (VIIS dati uz 01.09.2018.)

Izglītības iestāde	Izglītības programma	Kurss	Izglīto jamo skaits
TIPS	Profesionālās pamatizglītības programma “Kokizstrādājumu izgatavošana” (kods 22543041)	1.	6
	Profesionālās pamatizglītības programma “Ēdināšanas pakalpojumi” (kods 22811021)	1.	9
	Kopā	15	
BPVV	Profesionālā vidējā izglītības programma “Šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģija” (kvalifikācija “Tērpu stila speciālists”) (mācību ilgums 4 gadi)	1.-4. kurss	23
	Profesionālā vidējā izglītības programma “Kokizstrādājumu izgatavošana” (kvalifikācija “Būvizstrādājumu galdnieks”) (mācību ilgums 4 gadi)	2.-4. kurss	17
	Profesionālā vidējā izglītības programma “Komerzinības” (kvalifikācija “Komercepakalpojumu darbinieks”) (mācību ilgums 4 gadi)	1.kurss	9
	Arodizglītības programma “Šūto izstrādājumu ražošanas tehnoloģija” (kvalifikācija “Šuvējs”) (mācību ilgums 1 gads)	1.kurss	22
	Arodizglītības programma “Kokizstrādājumu izgatavošana” (kvalifikācija “Koksnes materiālu apstrādātājs”) (mācību ilgums 1 gads)	1.kurss	10
	Eiropas struktūrfondu izglītības programma “Auklis” (“Jauniešu garantijas” ietvaros) (1,5 gadi)	2.kurss	11
	Kopā	92	
	Kopā profesionālās izglītības programmās	107	

Balvu pamatskola

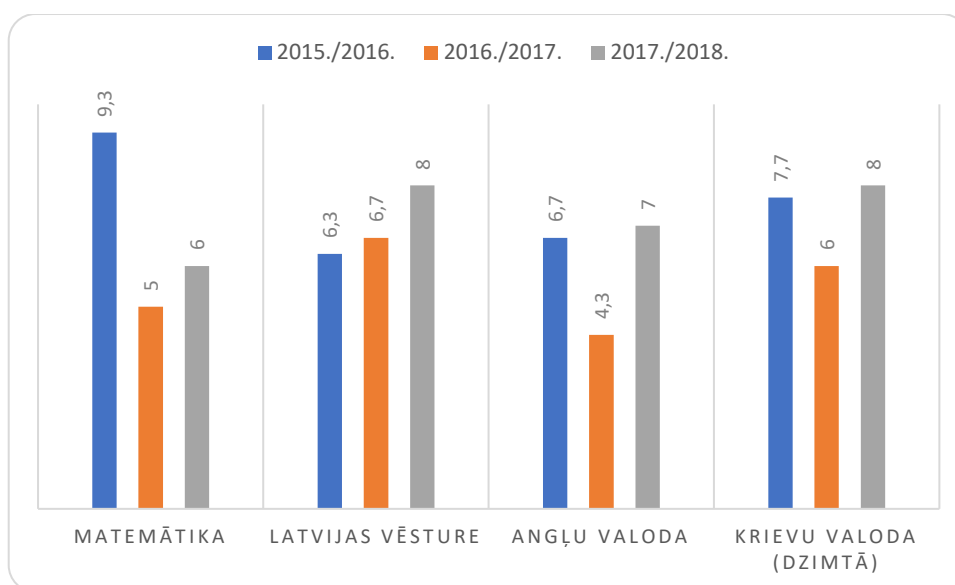
Skolas vērtības: Piederība,
sadarbība, atbildība.

Skolas īpašie piedāvājumi:

- augsti mācību sasniegumi, rezultāti starpnovadu, Latgales un valsts atklātajās mācību priekšmetu olimpiādēs un konkursos;

- sakārtota vide, labiekārtoti gaiteni skolēnu aktivitātēm;
- atjaunotas un papildinātas IT;
- iesaistīšanās projektos;
- plašs interešu izglītības piedāvājums;
- daudz ārpusstundu aktivitāšu;
- iekārtota deju zāle, ir cīņu zāle, mini futbola laukums, atjaunots sporta laukums;
- skolas tradīcijas un vērtības;
- darbojas vecmāmiņu, vectētiņu klubiņš;
- pagarinātās dienas grupa 1.-3.klašu skolēniem, kā arī skolēniem, kuri gaida autobusu;
- spēcīgs atbalsta personāls;
- statuss „Pedagogam draudzīgākā izglītības iestāde 2017”.

6.attēls. Balvu psk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Analizējot salīdzinošo statistiku, redzams, ka pēdējo trīs mācību gadu laikā eksāmenu rezultāti matemātikā ir bijuši nestabili - pamatzināšanas un pamatprasmju apgūtas pietiekamā un optimālā līmenī. Pakāpeniski uzlabojas izglītojamo zināšanas Latvijas vēsturē. Angļu valodā un krievu valodā (dzimtajā) eksāmenu rezultāti ir mainīgi.

14.tabula. CE latviešu valodā (mazākumtautību izglītības programmā) 9.klasei

Mācību gads	Kopvērtējums	Prasmju līmenis
2015./2016.	83.5%	Vidējā līmeņa 2.pakāpe (B2) – 2 skolēni Augstākā līmeņa 1.pakāpe (C1) – 1 skolēns
2016./2017.	69.7 %	Vidējā līmeņa 2.pakāpe (B2) – 3 skolēni
2017./2018.	89 %	Augstākā līmeņa 1.pakāpe (C1) – 1 skolēns

Mazākumtautības izglītības programmas skolēnu sasniegumi centralizētajā latviešu valodas un literatūras eksāmenā ir labi. Eksāmena uzdevumos pārbaudītās zināšanas un prasmes ir apgūtas optimālā un izcilā līmenī.

Stacijas pamatskola

Skolas vērtības: Mācīties motivēts
izglītojamais, profesionāls skolotājs, uz
sadarbību vērsts vecāks.

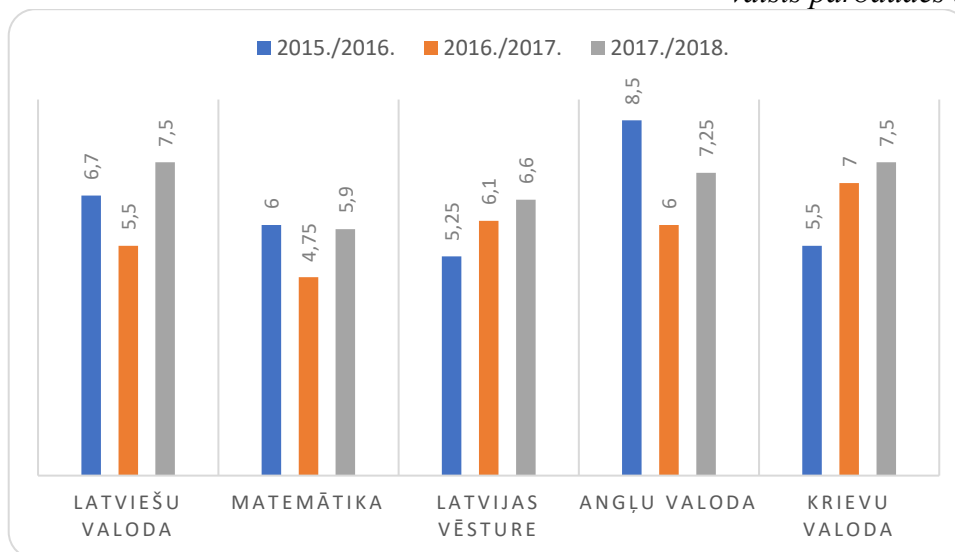
Vīksnas filiāle

Skolas īpašie piedāvājumi:

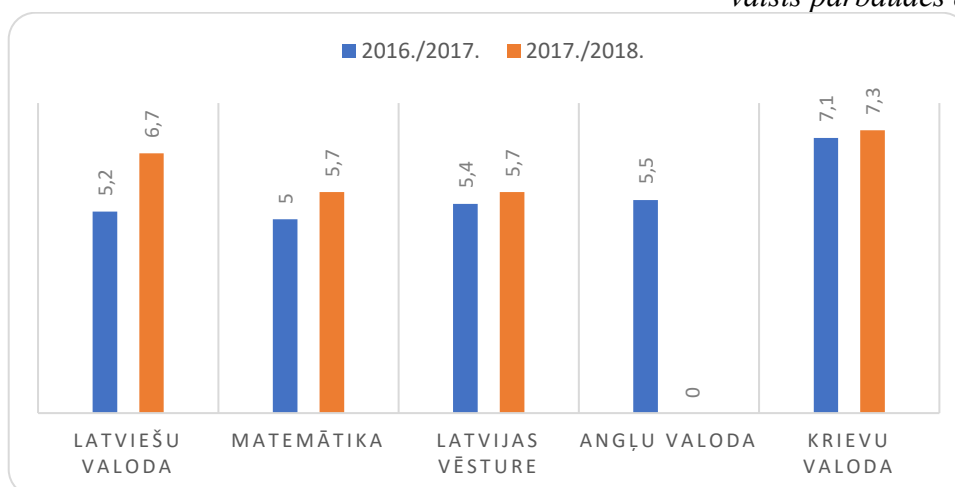
- skola īsteno speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem;
- skola īsteno speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
- skolai trešo mācību gadu piešķirts starptautiskais Ekoskolu Zaļais karogs;
- skola realizē Erasmus+ projektu (no 2016.-2019.gadam);
- skolai ir savs internāts;
- skolai ir Vīksnas filiāle, kurā īsteno pirmsskolas un pamatizglītības programmas.

7.attēls. Stacijas psk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Stacijas psk. skolēnu sniegums dažādos mācību priekšmetos ir atšķirīgs. Vērojama gan izaugsme, gan zināšanu kritums. 2017./2018.m.g.valsts pārbaudes darbu rezultāti latviešu valodā, Latvijas vēsturē un krievu valodā ir augstāki, salīdzinot ar iepriekšējiem mācību gadiem, savukārt matemātikas rezultātos ir nenozīmīgs kritums. Rezultātus ietekmē klases sastāvs, kas atbilstoši sociālajai videi, spējām un motivācijai sasniegt labus rezultātus iegulda vairāk vai mazāk darba.

8.attēls. Stacijas psk. Vīksnas filiāles izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Vīksnas filiālē valsts pārbaudes darbu rezultāti 2017./2018.m.g. ir paaugstinājušies visos mācību priekšmetos. 2015./2016.m.g.Vīksnas filiālē nebija 9.klases, bet 2017./2018.m.g. anĢļu valodu nekārtoja neviens izglītojamais.

Tilžas internātpamatskola

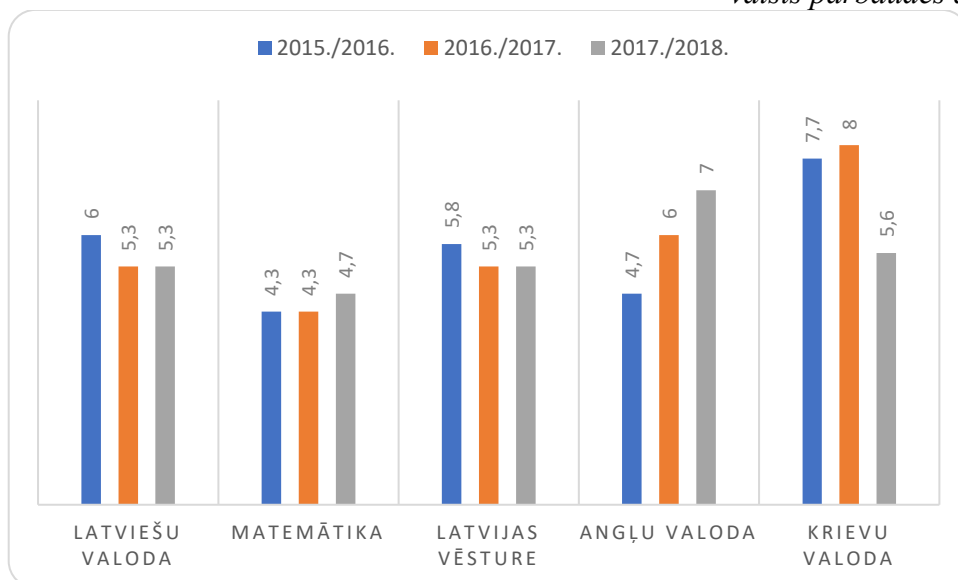

Skolas vērtības: Sadarbība un radošums.

Skolas īpašie piedāvājumi:

- 5 izglītības programmas, tai skaitā speciālās izglītības programmas;
- 2 profesionālās izglītības programmas (galdnieka palīgs, pavāra palīgs);
- labiekārtots internāts;
- ēdināšana četras reizes dienā;
- medicīniskā aprūpe;
- mūsdienīgi aprīkotas mācību telpas;
- labiekārtota skolas apkārtnē – lapene, rotaļu laukums, parks;
- iespēja nodarboties ar sportu treniņu zālē, atjaunotajā sporta zālē un sporta laukumā.

9.attēls. TIPS izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Analizējot 9.klases izglītojamo sasniegumus valsts pārbaudes darbos, var secināt, ka kopumā salīdzinoši augstāki rādītāji ir krievu valodā, pēdējos gados arī latviešu valodā, bet ar kritumu 2017./2018.m.g. Latvijas vēsturē divus gadus sniegums nemainās. 2017./2018.m.g. īpaši paaugstinājušies rezultāti angļu valodā. Zemāki rādītāji analizētajā laika posmā ir matemātikā. Pēdējā mācību gadā gandrīz visos mācību priekšmetos, izņemot krievu valodu, mācību sasniegumi ir nemainīgi vai auguši.

Balvu Valsts ģimnāzija

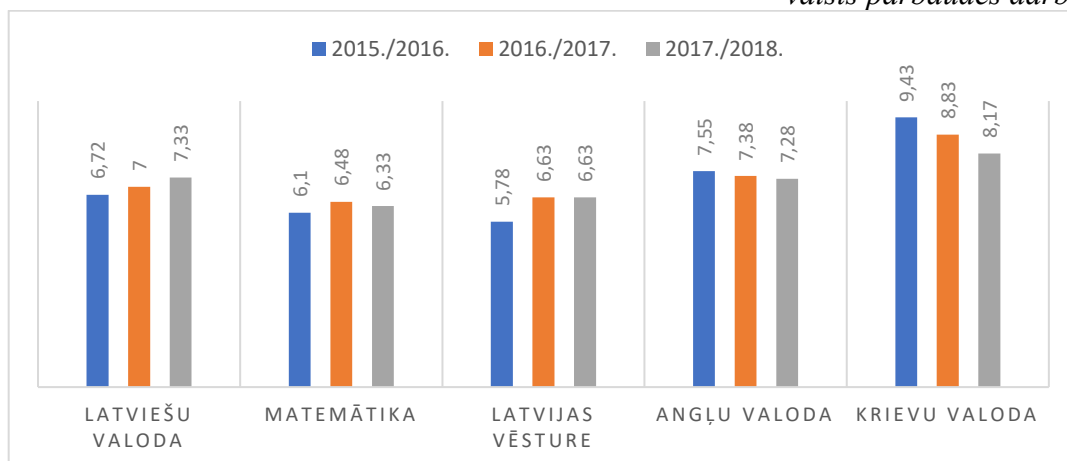

Skolas vērtības: Attīstība, cieņa, līdzatbildība, sadarbība.

Skolas īpašie piedāvājumi:

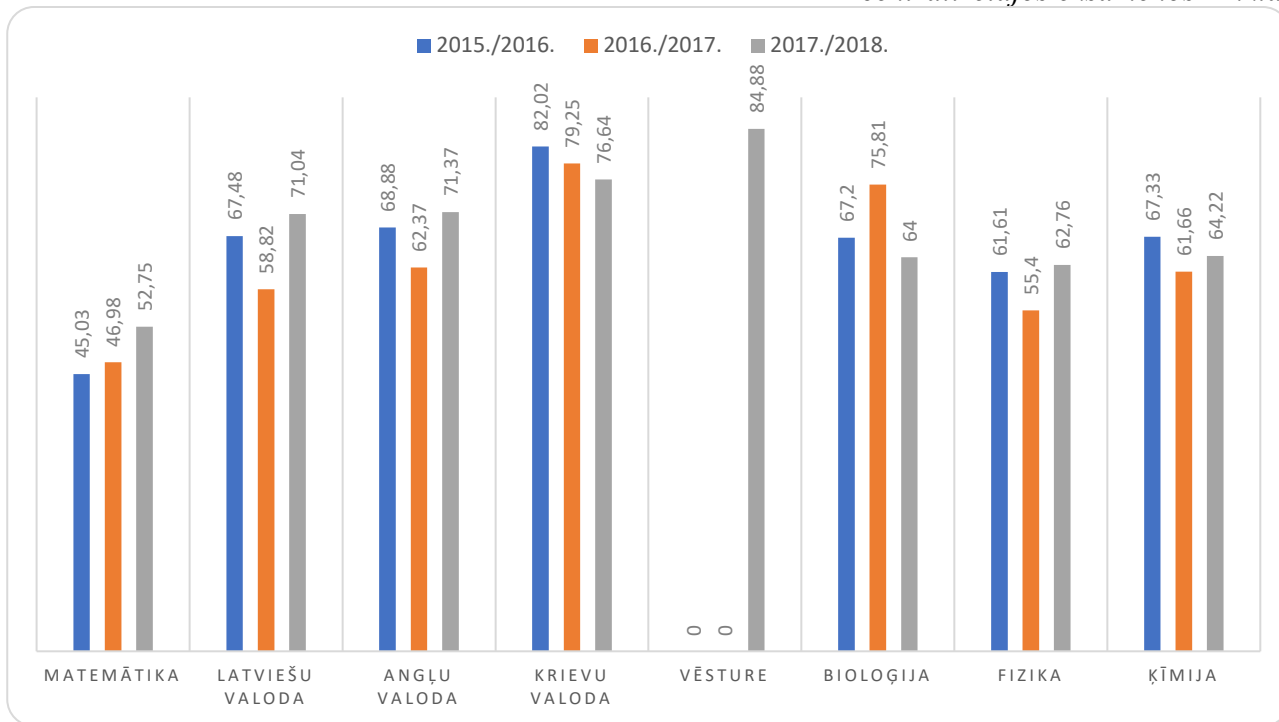
- 6 izglītības programmas;
- datorgrafikas mācīšana vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmā;
- datorikas apguve pamatzglītības otrā posma matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena izglītības programmā;
- franču valodas apguve vispārējās vidējās izglītības humanitārā un sociālā virziena programmā, kā arī fakultatīvi pamatskolas posmā;
- skola ir reģionālais metodiskā atbalsta un pedagogu tālākizglītības centrs;
- iespēja piedalīties Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmijas programmas “Esi līderis!” profesionālās pilnveides izglītības programmā „Uzņēmējdarbības pamati”;
- plašs atbalsta personāla piedāvājums - psihologs, sociālais pedagogs, skolas māsa, bibliotekārs;
- skolas muzejs;
- renovēts, labiekārtots internāts;
- plašs interešu izglītības piedāvājums;
- starptautisku projektu izstrāde un īstenošana;
- starptautiskās izglītības programmas „Līderis manī” aprobācija;
- darbojas Edinburgas hercoga starptautiskās jauniešu pašaudzināšanas programma „Award”.

10.attēls. BVĢ izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Valsts pārbaudes darbos gandrīz visos mācību priekšmetos skolēni uzrāda saviem ikdienas mācību sasniegumiem atbilstošus rezultātus, atsevišķos priekšmetos tie ir pat augstāki. Kopumā sasniegumi valsts pārbaudes darbos ir vienādi ar ikdienas mācību darba vērtējumiem. 9.klašu skolēnu sasniegumi valsts pārbaudes darbos ir augstā, optimālā un pietiekamā līmenī. Neliels rezultātu kāpums 2017./2018.m.g. vērojams latviešu valodā. Latvijas vēsturē stabils sniegums, savukārt matemātikā un angļu valodā- nebūtisks rezultātu kritums. Ievērojamāk pasliktinājušies rezultāti krievu valodā.

11.attēls. BVĢ izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums centralizētajos eksāmenos 12.klasē

BVĢ 2017./2018.m.g.centralizētajos eksāmenos vidējais procentuālais novērtējums bija 68,46%. *Neatkarīgās Rīta Avīzes* Topā: 100 labākās Latvijas skolas BVĢ pēc centralizēto eksāmenu rezultātiem ierindojās 18.vietā, savukārt starp 29 valsts ģimnāzijām – 8.vietā. Vidējais procentuālais novērtējums augstāks (no 2,72% līdz 44,88%) nekā valstī bija visos centralizētajos eksāmenos. Salīdzinājumā ar iepriekšējā mācību gada rezultātiem vērojama izaugsme obligātajos (latviešu valodas, matemātikas un angļu valodas) centralizētajos eksāmenos.

Bērzpils vidusskola

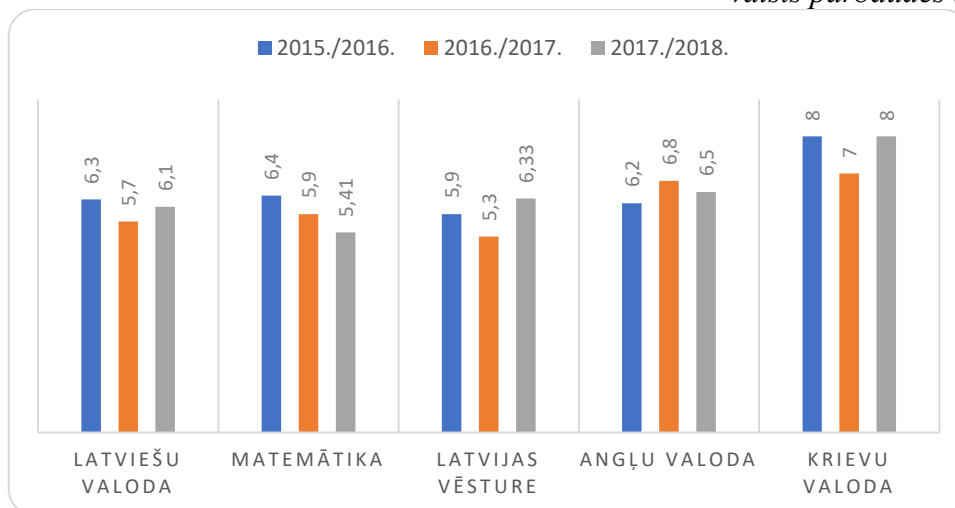

Skolas vērtības: Atbildība, radošums, kvalitāte, godīgums, pozitīvisms.

Skolas īpašie piedāvājumi:

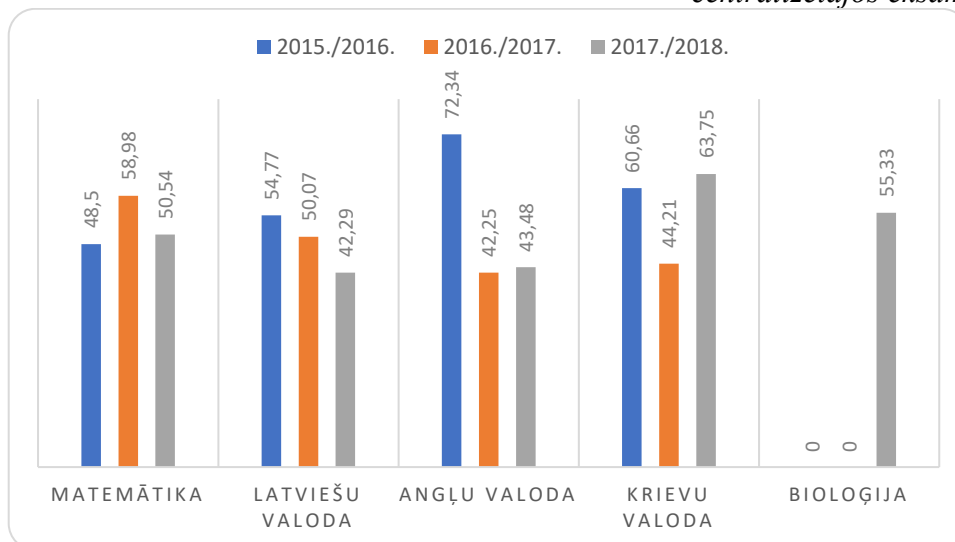
- izglītības programmu piedāvājums, tai skaitā tālmācības formā;
- keramikas interešu izglītības programma;
- Balvu Sporta skolas grupas;
- skolai ir internāts;
- PIG gan Bērzpilī, gan Krišjānos.

12.attēls. Bērzpils vsk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Bērzpils vsk. skolēnu sasniegumi valsts pārbaudes darbos ir svārstīgi. Augstāki rezultāti ir krievu valodā, pārējos mācību priekšmetos apmēram vienādi. Matemātikas eksāmenā novērojama negatīva dinamika.

13.attēls. Bērzpils vsk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums centralizētajos eksāmenos 12.klasē

Kopumā centralizēto eksāmenu rezultāti Bērzpils vsk. ir atšķirīgi gan mācību priekšmetos, gan mācību gados. Salīdzinoši ar 2016./2017.m.g. matemātikā, latviešu valodā rezultāti ir pasliktinājušies, savukārt krievu valodā- uzlabojušies. Angļu valodā ir neliela pozitīvā dinamika.

Tilžas vidusskola

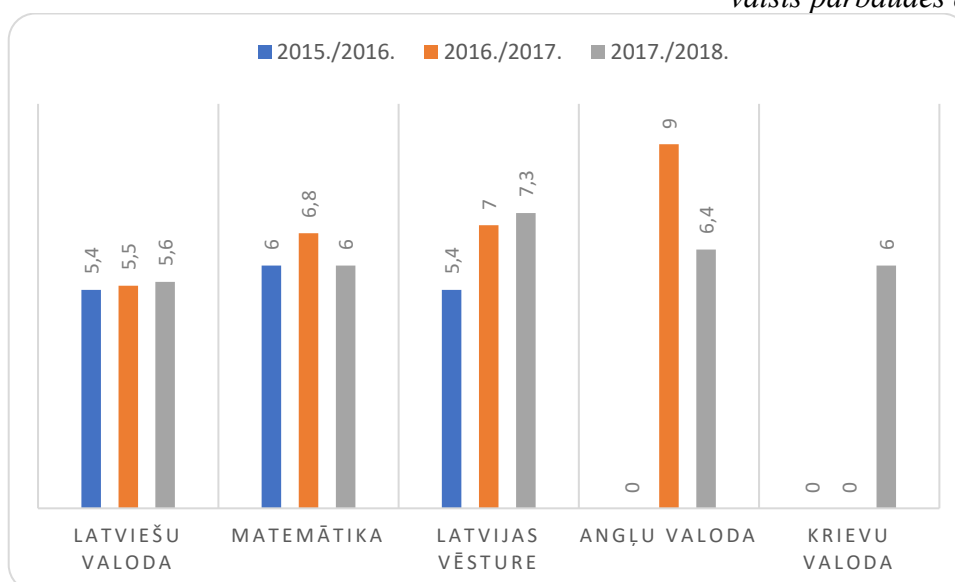

Skolas vērtības: profesionalitāte, attīstība, kvalitāte, uzņēmība, līdzatbildība.

Skolas īpašie piedāvājumi:

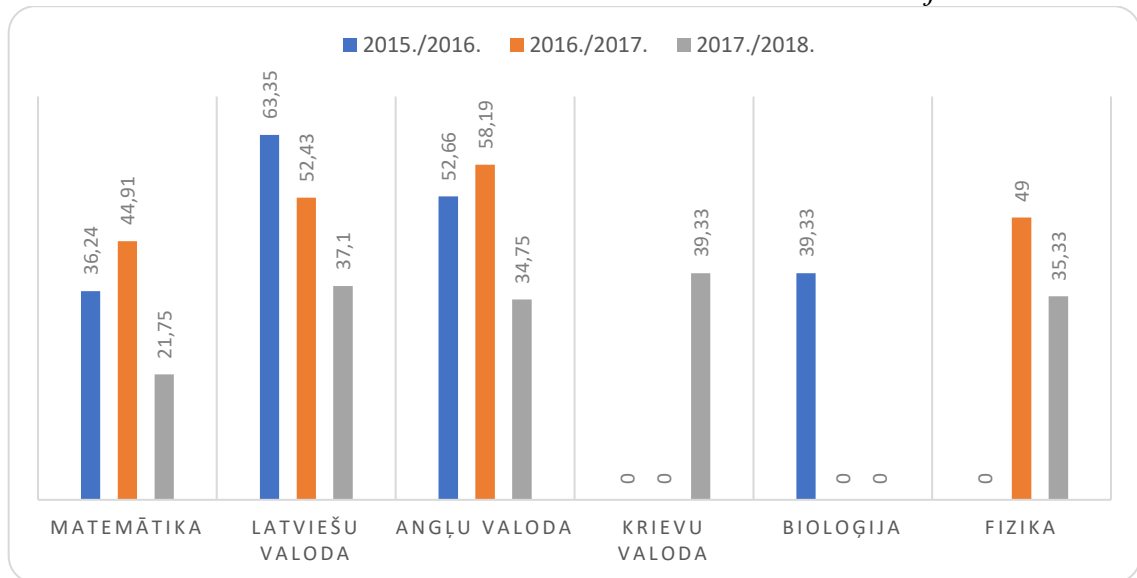
- izglītības programmu piedāvājums, tai skaitā speciālās pamatizglītības un vidējās izglītības profesionāli orientētā izglītības programma valsts aizsardzībā un komerczinībās;
- iesaistīšanās projektā par obligāto Valsts aizsardzības mācības ieviešanu;
- skolai ir internāts;
- aktīvi darbojas Jaunsardze;
- interešu izglītības piedāvājums- vokālais ansamblis „Varbūt”, jaunāko klašu koris, šaha pulciņš, sporta pulciņš;
- PIG Vectilžā.

14.attēls. Tilžas vsk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

Salīdzinot valsts pārbaudījumu rezultātus 9.klasē ar diviem iepriekšējiem gadiem, 2017./2018.m.g. izglītojamo sasniegumi uzlabojušies latviešu valodā un Latvijas vēsturē. Salīdzinot ar 2017.gada rezultātiem, zemāks vērtējums ir matemātikas eksāmenā, bet angļu valodas eksāmenā būtiski zemāks.

15.attēls. Tilžas vsk. izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums centralizētajos eksāmenos 12.klasē

2017./2018. m.g. vidusskolas absolventu sasniegumi centralizētajos eksāmenos – latviešu valodā, angļu valodā un matemātikā, krievu valodā, fizikā – ir ievērojami zemāki gan par vidējo kopvērtējumu valstī, gan salīdzinājumā ar iepriekšējiem mācību gadiem skolā. Tas ir skaidrojams ar šīs klases izglītojamo zemo mācību motivāciju, neieinteresētību mācību darbā, sadarbības trūkumu ar ģimeni.

Balvu profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola

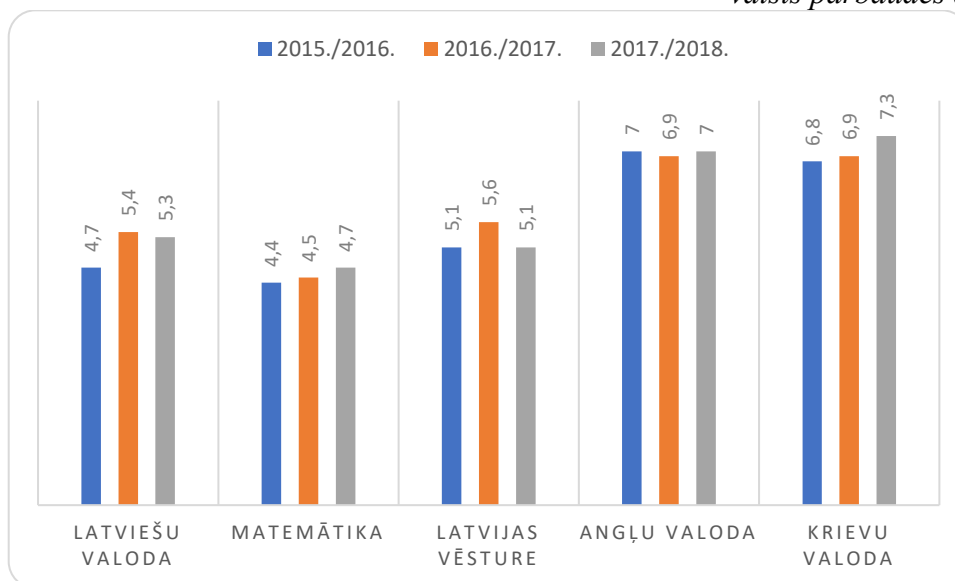
Skolas vērtības: atbildība, izaugsme, radošums, godīgums.

Skolas īpašie piedāvājumi:

- profesionālās izglītības programmas;
- Valsts aizsardzības mācību programma ar iespēju veidot militāro karjeru;
- iespēja no 7. klases apgūt šūšanas un galdniecības prasmes;
- dalība modes skatēs un profesionālās izglītības konkursos;
- starptautisko projektu iespējas;
- sadarbība ar uzņēmējiem;
- kvalitatīvs mācību process;
- apmaksātas izglītojamo mācību ekskursijas;

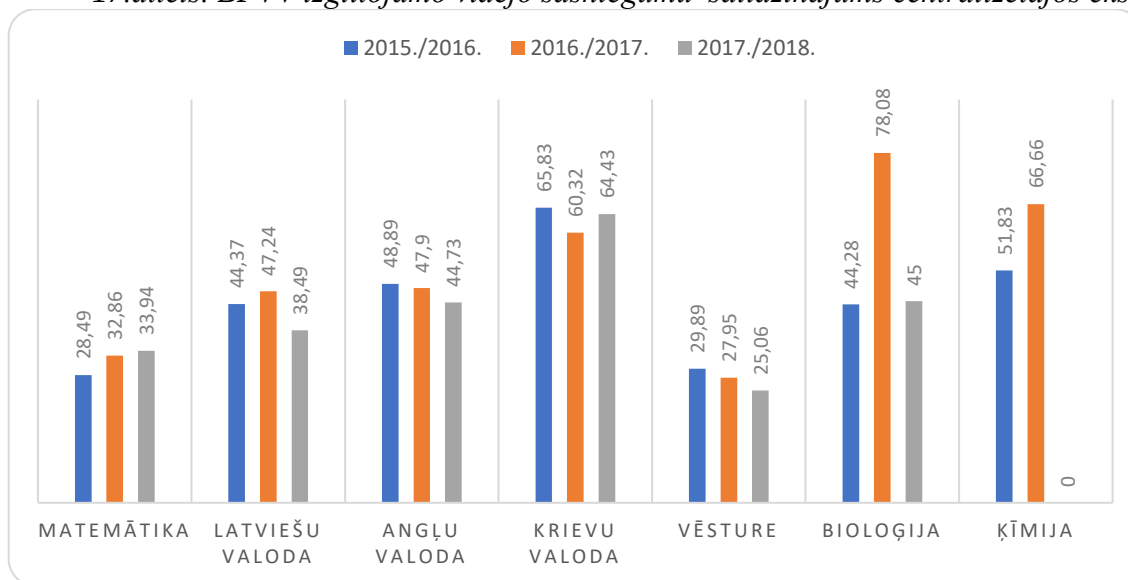
- sadarbība ar Latvijas Amatniecības kameru, iespēja saņemt amata Zeļļa diplomu;
- pieaugušo izglītības, mūzikā izglītības iespējas;
- renovēts un labiekārtots skolas internāts.

16.attēls. BPVV izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums valsts pārbaudes darbos 9.klasē

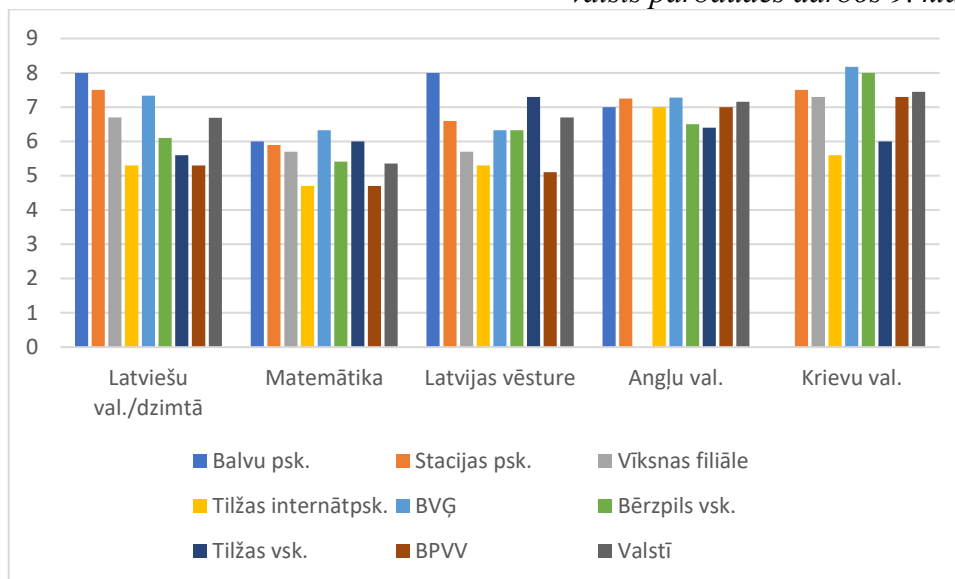
Valsts pārbaudes darbu rezultāti 9. klasē pēdējos 3 gados liecina, ka tie ir samērā nemainīgi. Pozitīva dinamika ir vērojama izglītojamo sasniegumiem krievu valodas eksāmenā. Arī anĢļu valodas eksāmenā izglītojamo rezultāti ir labi. Šo mācību priekšmetu eksāmenos ir visaugstākie rezultāti. Lai arī vērojama nebūtiska pozitīva dinamika, zemākais sniegums ir matemātikas eksāmenā.

17.attēls. BPVV izglītojamo vidējo sasniegumu salīdzinājums centralizētajos eksāmenos

BPVV īsteno gan vispārējās, gan profesionālās izglītības programmas, tai skaitā piedāvājot neklātienē apguves formu. Centralizēto eksāmenu rezultāti izglītības iestādei sniegti apkopotā veidā, līdz ar to atsevišķos mācību priekšmetos tie ir zemi. Apkopotie rezultāti liecina, ka augstāki rezultāti ir anĢļu valodas, krievu valodas un matemātikas eksāmenos. Latviešu valodas eksāmena rezultāti 2017./2018.m.g., salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu, ir zemāki, bet viszemākie ir rezultāti vēstures eksāmenā, kurus ir ietekmējis neklātienē programmu izglītojamo neapmierinošais sniegums.

18.attēls. Balvu novada vispārizglītojošo skolu izglītojamo vidējie sasniegumi valsts pārbaudes darbos 9. klasē 2018. gadā

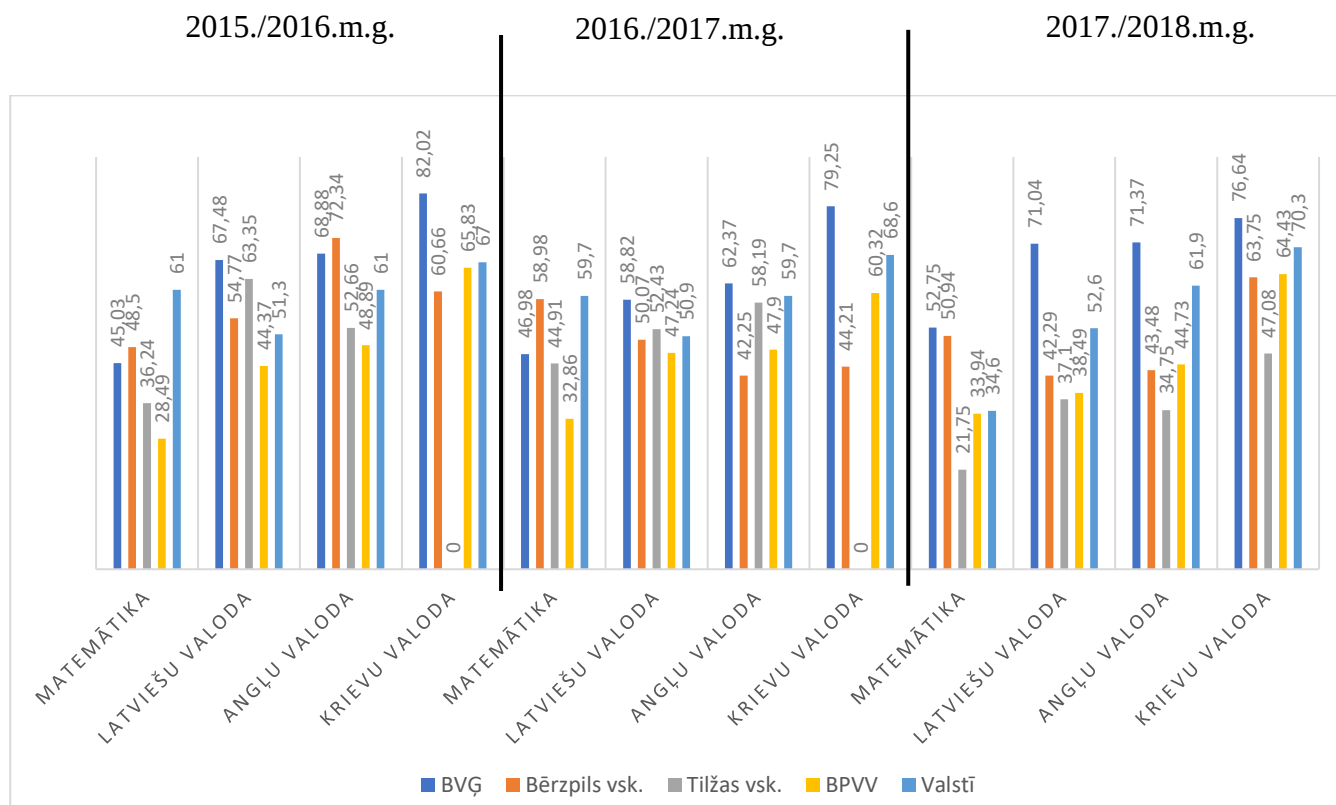
2017./2018.m.g. latviešu valodas (Balvu psk. mazākumtautību programmā- dzimtās valodas) eksāmenā par vispārējo pamatizglītību Balvu psk., BPVV, Stacijas psk. Vīksnas filiālē un BVĢ rezultāti ir augstāki nekā vidēji valstī. Zemāki rezultāti ir TIPS, Tilžas vsk., BPVV un Bērzpils vsk..

Matemātikas eksāmenā tikai divās novada skolās- TIPS un BPVV rezultāti ir zemāki nekā vidēji valstī, arī angļu valodā tās ir divas skolas- Bērzpils un Tilžas vsk..

Krievu valodā salīdzinoši ar valsts vidējiem rezultātiem augstāki ir Stacijas psk., BVĢ un Bērzpils vsk. rezultāti, nebūtiski zemāki ir Stacijas psk. Vīksnas filiālē un BPVV, bet ievērojami zemāki- TIPS un Tilžas vsk..

Latvijas vēsturē Balvu psk. un Tilžas vsk. rezultāti ir augstāki nekā vidēji valstī, Stacijas psk., BVĢ un Bērzpils vsk. rezultāti ir nedaudz zemāki, bet viszemākais sniegums ir Stacijas psk. Vīksnas filiālē, TIPS un BPVV.

19. attēls. Balvu novada izglītojamo vidējie sasniegumi obligātajos valsts pārbaudes darbos 12. klasē 2016.-2018. gadā

Salīdzinot CE vidējos rezultātus valstī un novada skolās, priecē, ka BVĢ vidējie rezultāti visos mācību priekšmetos, izņemot matemātiku 2015./2016. un 2016./2017.m.g. ir augstāki nekā valstī. Tas apliecina BVĢ iegūstamās izglītības kvalitāti salīdzinājumā ar valsti.

BPVV vidējie rezultāti pamatā ir zemāki nekā valstī kopumā. Tas izskaidrojams ar to, ka šos rezultātus kopumā veido visas skolā īstenojamās programmas, t.sk., vakara (maiņu) programma. Bērzpils un Tilžas vsk. 2017./2018.m.g. vidējie rezultāti salīdzinājumā ar valsts vidējiem rezultātiem, diemžēl, ir pazeminājušies.

Vispārējās izglītības SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
- Iespēja iegūt kvalitatīvu izglītību visos izglītības posmos no pirmsskolas līdz vispārējai vidējai izglītībai, pamata un vidējai profesionālajai izglītībai. - Esošo novada izglītības iestāžu piedāvājuma piemērotība plašam skolēnu spēju un interešu lokam. - Izglītības iestāde ar Valsts ģimnāzijas statusu. - Iespēja iegūt izglītību tuvāk dzīvesvietai. - Dažāda veida izglītības ieguves formas (klātie, neklātie, vakara/maiņu, tālmācība). - Kompetenti un pieredzējuši pedagogi.	- Pedagogu svešvalodu un medijpratību līmenis. - Sadarbība starp skolotājiem mācību priekšmetu satura integrēšanā un lietpratības attīstīšanā. - Nepieciešamība veidot apvienotās klases lauku skolās nepietiekamā skolēnu skaita dēļ. - Mācību priekšmetu olimpiāžu rezultāti. - Atbalsta personāla mazās likmes vai tā trūkums (speciālais pedagogs, logopēds, psihologs) skolās.

• Iespēja apgūt veselīga un aktīva dzīvesveida pamatus. • Pašvaldības ieguldījums izglītības iestāžu materiāli tehniskās bāzes modernizēšanā, skolēnu ēdināšanas un transporta nodrošināšanā. • Sponsoru piesaiste skolu materiālās bāzes pilnveidošanai. • Mecenāti BVĢ un BPVV. • Renovēti, mūsdienīgi internāti BVĢ un BPVV, kā arī internāti Bērzpils vsk, Tilžas vsk. un Stacijas psk.. • Labas sporta bāzes, baseins. • Daudzveidīgs interešu izglītības piedāvājums. • Plašs audzināšanas darba nodrošinājums, ārpusstundu un ārpusskolas pasākumu piedāvājums, izglītības iestāžu tradīcijas. • Dalība projektos.	• Mācīšanās motivācijas trūkums daļai skolēnu un vecāku neieinteresētība bērnu izglītošanas procesā. • Mūsdienu prasībām nepilnīgi atbilstoša materiāli tehniskā bāze atsevišķās izglītības iestādēs. • Pedagogu trūkums eksaktajos mācību priekšmetos un svešvalodās. • Liels īpatsvars pedagogu- amatu savienotāju lauku skolās. • Resursu trūkums audzināšanas darba koordinēšanai lauku skolās.
Iespējas	Draudi
• Unikālas un kvalitatīvas izglītības piedāvājums, kas rada iespēju piesaistīt skolēnus no citiem novadiem. • Starptautiskā bakalaurāta programma BVĢ. • Skolu attīstība par sociālā tīklojuma mezgliem, kas nodrošina daudzveidīgus pakalpojumus dažādām iedzīvotāju grupām. • TIPS kā metodiskais centrs atbalsta personālam novadā. • Profesionālās pamatizglītības programmu piedāvājums TIPS, t.sk.speciālās izglītības programmu skolēniem. • BIIAC sniegto pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana. • Sponsoru un resursu piesaistīšana. • Skolotāju pārkvalifikācija. • Iesaistīšanās dažādos vietējos un starptautiskos projektos. • Mērķtiecīgs darbs ar talantīgajiem skolēniem rezultātu sasniegšanai mācību priekšmetu olimpiādēs un ZPD. • Līdzatbildības, motivācijas un sadarbības stiprināšana starp pedagogiem, skolēniem, vecākiem. • Sadarbības ar sabiedrību un dažādām institūcijām stiprināšana. • Skolu pozitīvā tēla veidošana un popularizēšana sabiedrībā.	• Skolēnu skaita samazināšanās. • Izglītības kvalitātes pazemināšanās novada vsk. (centralizēto eksāmenu rezultāti). • Talantīgāko novada skolēnu aizplūšanu uz citiem novadiem. • Izglītības iestāžu nespēja attīstīties līdzī straujajām pārmaiņām izglītības tehnoloģijās. • Skolu statusu maiņa Tilžā, Bērzpilī. • Trīs izglītības iestādes Tilžas pagastā. • TIPS valsts finansējuma zaudēšana. • Bērnu ar uzvedības problēmām ietekme uz mācību procesu un tā rezultātiem. • Pedagoģiskā sastāva novecošanās. • Nelabvēlīga ekonomiskās situācijas ietekme, nav sociālo garantiju. • Nepārtrauktās reformas izglītībā. • Pedagogu <i>izdegšanas</i> sindroms. • Daļai pedagogu nepietiekama motivācija iesaistīties pārmaiņu procesā. • Speciālo izglītības programmu īstenošana vairākās novada izglītības iestādēs. • Nespēja nākotnē piedāvāt izvēļu grozus lauku vsk.. • Valstī nenodrošināta izglītības iestāžu vadītāju un nozares speciālistu izglītošana pārmaiņu vadībā. • Izglītības sistēmas biežas reformas. • “Cīņa par skolēnu”.

• Pedagogu profesionālā izaugsme, īpaši svešvalodu, IKT un medijpratības pilnveide un personīga ieinteresētība skolas attīstībā. • Pašvaldības atbalsts pedagogu tālākizglītības organizēšanā. • Pedagogu inovatīvā potenciāla apzināšana, racionāla pieredzes izmantošana un popularizēšana. • Sadarbības līgumi ar augstskolām izglītojamo un pedagogu tālākizglītības nodrošināšanai. • Reemigrējošo bērnu iekļaušanās izglītības iestādēs.	
--	--

Profesionālās izglītības BPVV SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Daudzveidīgas izglītības programmas, mūsdienīgs, interesants, motivējošs mācību process. • Apmaksātas mācību ekskursijas audzēkņiem. • Modernas, mūsdienīgas iekārtas šūšanas un kokapstrādes darbnīcās. • Jauni datori. • Daļa izremontētu, modernizētu mācību priekšmetu kabinetu. • Sakārtota, mājīga, droša vide. • Sponsoru piesaiste skolas materiālās bāzes pilnveidošanai. • Radošums un iespēja darboties ārpusskolas aktivitātēs. • Skola ir atvērta un pieejama sadarbībai daudzveidīgās jomās. • Plaša interešu izglītības pieejamība visām mācību programmām. • Pašvaldības stipendijas profesionālās izglītības programmu audzēkņiem.	• Pārslogotas profesionālās izglītības mācību programmas, grūti īstenojami standarti. • Nav valsts finansējuma stipendijām, mācību līdzekļiem profesionālajai izglītībai, izņemot mērķdotācijas. • Mācīšanās motivācijas trūkums audzēkņiem un vecāku bezatbildība un intereses trūkums bērnu izglītošanas procesā. • Sporta laukuma neesamība.
Iespējas	Draudi
• Jaunu profesionālās izglītības programmu piedāvājums atbilstoši darba tirgus prasībām. • Inovācijas un ekselences izglītības piedāvājums profesionālajā izglītībā skolas ilgtspējīgai attīstībai. • Darba vidē balstītas izglītības uzsākšana, sadarbības, t.sk. starptautiskas, pilnveidošana ar uzņēmējiem un NVO.	• Pedagoģiskā sastāva novecošanās, pretestība pārmaiņu ieviešanā. • Audzēkņu skaita samazināšanās, konkurences palielināšanās. • Nelabvēlīgās ekonomiskās situācijas ietekme. • Pedagogu <i>izdegšanas</i> sindroms.

• Materiālās bāzes pilnveidošana, iesaistoties projektos. • Skolas pozitīvā tēla veidošana sabiedrībā. • Pieaugušo un mūžizglītības programmu attīstīšana. • Pedagogu profesionālā izaugsme un ieinteresētība skolas attīstībā. • Valsts finansētas audzēkņu stipendijas. • Skolēnu mācību uzņēmumu veidošana. • Sadarbība ar RVT	
---	--

Secinājumi

Izvērtējot vispārējās un profesionālās izglītības piedāvājumu Balvu novadā, var secināt, ka:

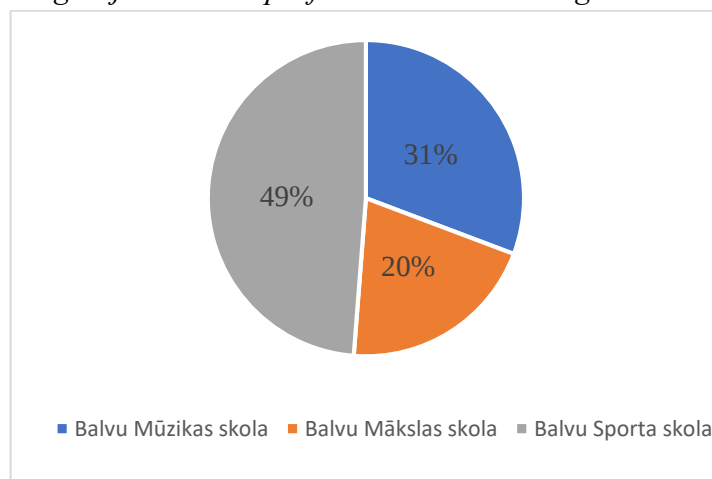
- ņemot vērā skolēnu skaita samazināšanos, jānodrošina izglītības pieejamība, kvalitāte un līdzekļu racionāls izmantojums;
- BVĢ jāstiprina kā metodiskā darba un pedagogu tālākizglītības centrs, Balvu psk.- kā sākumskolas metodiskā atbalsta centrs, TIPS- kā skolu atbalsta personāla metodiskais centrs, bet BPVV- kā profesionālās izglītības inovāciju un metodiskā atbalsta centrs Ziemeļlatgalē;
- TIPS jālicencē profesionālās pamatizglītības programmas, līdz ar to iespējams intereses par šo skolu pieaugums un skolēnu skaita palielināšanās;
- skolas jānodrošina ar mūsdienīgām tehnoloģijām;
- sadarbībā ar pašvaldību jāpanāk IZM vienlīdzīga attieksme pret valsts un pašvaldību profesionālās izglītības skolām;
- piesaistot nozaru ekspertu padomes un uzņēmējus, jāizstrādā mūsdienu darba tirgus prasībām atbilstošas viengadīgās profesionālās izglītības programmas (frizieri, vizāžisti, apdares darbu strādnieki, aukles, mazo uzņēmumu komercdarbinieks).

3.6. PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS RAKSTUROJUMS

Profesionālās ievirzes izglītība līdztekus pamatizglītības vai vidējās izglītības pakāpei bērniem un jauniešiem dod iespēju attīstīt un izkopt savus talantus un spējas mākslā, mūzikā vai sportā.

Balvu novadā profesionālās ievirzes izglītība tiek īstenota trijās skolās: Balvu Sporta skolā, Balvu Mūzikas skolā un Balvu Mākslas skolā.

20.attēls. Izglītojamo skaits profesionālās ievirzes izglītības iestādēs 2018./2019.m.g.

Balvu Mūzikas skola

Balvu Mūzikas skolas izglītojamajiem ar pašvaldības atbalstu ir plašas iespējas piedalīties daudzos dažāda līmeņa konkursos, festivālos un koncertos, kā arī darboties vairākās kolektīvās muzicēšanas vienībās - skolā aktīvi strādā pūtēju orķestris, koris, vokālie ansambļi, tautas mūzikas ansamblis, akordeonistu un dažādi pūšaminstrumentu ansambļi.

Balvu Mūzikas skola īsteno 12 profesionālās ievirzes programmas mūzikā. Visas mācību priekšmetu programmas ir izstrādājuši skolas pedagogi, sadarbojoties un daloties pieredzē ar reģiona mūzikas skolām un Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolu. 2018./2019.m.g. skolā mācās 234 izglītojamie.

15.tabula. Izglītojamo skaits Balvu Mūzikas skolā 2018./2019.m.g.

Programma	Izglītojamo skaits
Klavierspēle	94
Akordeona spēle	26
Vijoļspēle	16
Flautas spēle	9
Klarnetes spēle	7
Saksofona spēle	21
Trompetes spēle	15
Trombona spēle	3
Eifonija spēle	13
Tubas spēle	2
Sitaminstrumentu spēle	2
Kora klase	29
Kopā	237

Ikdienas mācību darbā galvenā uzmanība tiek vērsta uz izglītojamo individuālās attīstības dinamiku, zināšanu apguves pamatīgumu un kvalitāti, lai pilnībā tiktu apgūtas izglītības programmas prasības un varētu iegūt apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

Skatuves pieredzi un uzstāšanās prasmes izglītojamajiem attīsta regulāra iespēja piedalīties koncertos skolā, garīgās mūzikas koncertos baznīcās un dažādos koncertos ārpus skolas, tādējādi būtiski dodot pienesumu vietējās kultūrvides veidošanā. Kā ļoti veiksmīgu uzstāšanās formu var minēt ikgadēju katra pedagoga izglītojamo koncertu vecākiem, vecvecākiem, brāļiem, māsām un draugiem, kurā uzstājas visi katra pedagoga izglītojamie. Turklāt šie koncerti ir ļoti labi apmeklēti un būtiski uzlabo vecāku ieinteresētību kā arī saikni ar skolu. Sevišķi pieprasīti klausītājiem ir pūtēju orķestris, vijolnieku ansamblis, vokālais ansamblis, saksofonu ansamblis un flautu ansamblis, kā arī individuālie izpildītāji.

Skolas finansējumu veido valsts budžeta dotācija – Kultūras un Izglītības un zinātnes ministrijas, pašvaldības budžets un vecāku līdzfinansējums.

Balvu Mūzikas skola ir uzskatāma par Balvu novada un visas Ziemeļlatgales kultūrizglītības un mūzikas dzīves centru, kas sniedz lielu ieguldījumu vietējās kultūrvides veidošanā.

16.tabula. Izglītojamo skaita dinamika Balvu Mūzikas skolā

Mācību gads	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Izglītojamo skaits	229	230	234	234	237

Analizējot izglītojamo skaita dinamiku pēdējos gados, var secināt, ka izglītojamo skaits saglabājas gandrīz nemainīgs. Perspektīvā izglītojamo skaits būtiski nepalielināsies.

Balvu Mūzikas skolas SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Skola piedāvā plašu profesionālās ievirzes izglītības programmu klāstu. • Pietiekoši finansu resursi skolas uzturēšanai un attīstībai. • Pieredzējis un radošs pedagogu kolektīvs. • Izglītojamajiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties dažādos reģiona un valsts konkursos. • Sasniegti labi rezultāti reģiona un valsts mēroga konkursos. • Ir stipras kolektīvās muzicēšanas tradīcijas. • Izglītojamie un pedagogi aktīvi piedalās tautas mākslas kolektīvu darbībā. • Skolā tiek organizētas meistarklases. • Tiek organizēts Latgales jauno pianistu konkurss. • Izglītojamajiem ir iespēja iznomāt mūzikas instrumentus pūšaminstrumentu un vijoļspēles programmā. • Dalība projektos. • Vecāku līdzfinansējums. • Pašvaldības atbalsts (dienas naudas, ceļa izdevumi u.c.).	• Pedagogu sastāva novecošanās un jaunu pedagogu trūkums. • Nepietiekams valsts mērķdotācijas apjoms • Izglītojamo un vecāku nepietiekama līdzatbildība. • Bērnu skaita būtiska samazināšanās • Skolas fiziskā vide.
Iespējas	Draudi
• Materiālās bāzes uzlabošana. • Modernu mācīšanas un mācīšanās metožu ieviešana mācību procesā. • Mērķtiecīga skolas instrumentārija atjaunošana un apkope. • Perspektīvāko izglītojamo ieinteresēšana un motivēšana turpināt mācības vidējā profesionālajā izglītības pakāpē. • Skolotāju kvalifikācijas paaugstināšana. • Interesu un mūžizglītības pieejamības nodrošināšana. • Skolas ieguldījums vietējās kultūrvides veidošanā. • Papildus finansējuma piesaistīšana. • Pašvaldības atbalsts jauno pedagogu piesaistei. • Jaunu izglītības programmu licencēšana un īstenošana.	• Iespējamā izglītojamo skaita samazināšanās. • Pedagogu sastāva novecošanās. • Jaunu speciālistu problemātiska ieinteresēšana pedagoga darbam. • Tendence pedagogu un izglītojamo ģimenēm mainīt dzīvesvietu. • Mūzikas instrumentārija nolietojšanās un nepieciešamība pēc regulāras apkopes. • Biežas izmaiņas normatīvajos aktos. • Izglītojamo un vecāku vēlme sasniegt rezultātu bez ikdienas vingrināšanās. • Nedrošība par skolas attīstību perspektīvā, ja samazinās valsts mērķdotācija. • Sabiedrības nosliece uz materiālajām vērtībām.

Secinājumi

Analizējot Balvu Mūzikas skolas piedāvājumu profesionālās ievirzes izglītībā, var secināt:

- Balvu Mūzikas skola ir Balvu novada un Ziemeļlatgales kultūrizglītības un mūzikas dzīves centrs;
- nepieciešams jāuzlabo skolas fiziskā vide;
- jāmodernizē un jāpilnveido skolas materiāltechniskās bāze;
- skolas darbības nodrošināšanai jāpiesaista jauni pedagogi.

Balvu Sporta skola

Skola nodrošina iespēju bērnu un jauniešu fiziskajai un intelektuālajai attīstībai, veselības uzlabošanai un nostiprināšanai, demokrātijas izpratnes un vadības iemaņu veidošanai, interešu, spēju un talantu izkopšanai, pašizglītībai, profesijas izvēlei, lietderīgai brīvā laika un atpūtas organizācijai, talantīgo jauniešu sporta augstākās meistarības pilnveidošanu. Balvu Sporta skola pilda organizatoriski metodiskā centra funkcijas mācību iestāžu sporta stundu un ārpusstundu sporta darba organizēšanā un metodiskajā vadībā Balvu un Baltinavas novadu izglītības iestādēm un sadarbojas ar Viļakas bērnu un jaunatnes sporta skolu un Rugāju Sporta centru. Balvu Sporta skola izvērsis sadarbību Ziemeļlatgales izglītības iestādēs ar mērķi veicināt pieredzes apmaiņu sporta jomā un pastiprināt konkurenci augstvērtīgāku rezultātu sasniegšanai.

Balvu Sporta skola īsteno 12 licencētas izglītības programmas, šo programmu īstenošanai ir izveidota materiāli tehniskā bāze. Skolā tiek īstenotas arī interešu izglītības programmas peldēšanā.

Balvu Sporta skolā mācību procesā izmanto atbilstošus mācību līdzekļus, aprīkojumu, attiecīgās nozares jaunākās tehnoloģijas, iekārtas un materiālus.

17.tabula. Izglītojamo skaits Balvu Sporta skolā 2018./2019.m.g.

Programmas nosaukums	Izglītojamo skaits
Basketbols	33
Grieķu-romiešu cīņa	19
Sporta dejas	43
Svarcelšana	36
Vieglatlētika	90
Volejbols	97
Peldēšana	58
Kopā	376

18.tabula. Izglītojamo skaita dinamika Balvu Sporta skolā

Mācību gads	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Izglītojamo skaits	405	380	386	394	376

Pēdējos gados izglītojamo skaits Balvu Sporta skolā būtiski nemainās, arī attīstības plānošanas periodā izglītojamo skaita izmaiņas būs nenozīmīgas, jo pieaug izpratne un interese par veselīgu dzīves veidu un fiziskām aktivitātēm.

Balvu Sporta skolas SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Augsti kvalificēti sporta treneri. • Mūsdienīgas sporta bāzes grieķu-romiešu cīņā, peldēšanā, svarcelšanā, vieglatlētikā, sporta dejās un volejbolā. • Mācību procesa pilnvērtīgs nodrošinājums ar mūsdienīgu inventāru. • Autotransporta nodrošinājums izbraukuma sacensībām. • Vairāki valsts izlašu dalībnieki. • Starptautisku, valsts un reģionālu sacensību organizēšana atbilstoši starptautiskiem noteikumiem grieķu-romiešu cīņā, svarcelšanā, peldēšanā. • PII un vipārizglītojošo skolu audzēkņu nodarbības peldēšanā. • Finansiālais atbalsts sporta attīstībai no pašvaldības. • Balvu pilsētas stadiona un vispārizglītojošo skolu sporta laukumu renovācija. • Plašs interešu un profesionālās ievirzes programmu piedāvājums. • Daudzveidīgs sporta sacensību piedāvājums dažādiem līmeņiem. • Sakārtota skolas fiziskā vide.	• Nolietots autotransports. • Esošās sporta zāles noslogotas, nevar pilnvērtīgi nodrošināt mācību treniņu procesu. • Nav daudzfunkcionālās sporta halles. • Nepietiekošs finansējums sporta ekipējumam un sporta nometnēm. • Nav finansējuma augstas klases pieaugušo sportistu atbalstam.(Latvijas Olimpiādes un LR čempionātu godalgoto vietu ieguvēji). • Treneru novecošanās. • Sporta zāles nav aprīkotas ar mūsdienīgu un atbilstošu apskaņošanas aparāturu un elektroniskajiem tablo. • Balvu pilsētas stadionā vēl nav iekārtotas tribīnes.
Iespējas	Draudi
• Investīciju piesaiste sporta bāzu celtniecībai un renovācijai. • Brīvprātīgo (t.sk.tiesnešu) piesaistīšana sporta pasākumu rīkošanā. • Profesionāļu un ekspertu piesaistīšana ar sporta jomu saistītu lēmumu pieņemšanā. • Jaunu kvalificētu speciālistu- treneru piesaiste. • Multifunkcionālās sporta halles ar vieglatlētikas sintētisko celiņu projekta izstrāde un celtniecība. • Stadiona renovācijas darbu pabeigšana. • Materiālās stimulēšanas kartības izstrādāšana augstas klases sportistu finansiālam atbalstam. • Jaunu izglītības programmu licencēšana un īstenošana basketbolā meitenēm.	• Demogrāfiskās situācijas turpmāka pasliktināšanās. • Sporta infrastruktūras nolietojšanās novadā. • Junioru vecuma sportistu aiziešana no novada. • Sertificētu tiesnešu trūkums.

• Izglītojamo skaita palielināšanās un rezultativitātes paaugstināšanās. • Sporta infrastruktūras pieejamība • Sporta infrastruktūras komerciāla izmantošana, t.sk. sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem. • Valsts un starptautisko sacensību un mācību treniņu noietu rīkošana. • Strauji sabiedrībā pieaug interese par veselīgu dzīves veidu.	
---	--

Secinājumi

Analizējot Balvu Sporta skolas piedāvājumu profesionālās ievirzes izglītībā, var secināt:

- Balvu novadā ir sakārtotas, publiski pieejamas āra sporta bāzes;
- sports un profesionālā ievirze sporta izglītībā ir viena no prioritātēm un nepieciešamība mūsdienīgas personības attīstībā;
- dažādu sporta pasākumu rīkošana un sporta bāzu izmantošana veicina ekonomisko attīstību Balvu novadā;
- labāko sportistu sasniegumi starptautiskajā līmenī popularizē Balvu novadu;
- nepieciešams pašvaldības atbalsts jaunu treneru piesaistei.

Balvu Mākslas skola

Skola nodrošina iespēju bērniem un jauniešiem iegūt profesionālās ievirzes pamatzināšanas un prasmes mākslā. Mācību process skolā tiek organizēts atbilstoši licencētajai izglītības programmai „Vizuāli plastiskā māksla” un 7 gadu mācību plānam. Mācību priekšmetu saturs ietver profesionālos mācību priekšmetus un praktiskās mācības: zīmēšana, gleznošana, kompozīcija, mākslas valodas pamati, darbs materiālā, veidošana, datorgrafika, animācija.

Pēc skolas beigšanas izglītojamie saņem apliecību par profesionālās ievirzes izglītības iegūšanu.

Balvu Mākslas skolai ir ļoti izdevīgs skolas ģeogrāfiskais novietojums pilsētā – tā atrodas pilsētas centrā, netālu no autoostas, blakus ir Balvu pamatskola un Balvu Mūzikas skola.

Skola sadarbojas ar Balvu novada muzeju, bibliotēku un citām pašvaldības iestādēm. Tiek veidots mācību procesa digitālais arhīvs. Daudzi no Balvu Mākslas skolas absolventiem izvēlas turpināt izglītību mākslas vidējās izglītības iestādēs, vēlāk turpina studijas mākslas augstskolās Latvijā un pasaulē.

19.tabula. Izglītojamo skaita dinamika Balvu Mākslas skolā

Mācību gads	2014./2015.	2015./2016.	2016./2017.	2017./2018.	2018./2019.
Izglītojamo skaits	160	152	170	174	158

Pēdējos gados izglītojamo skaits būtiski nemainās, plānošanas periodā izglītojamo skaits strauji nemainīsies.

Balvu Mākslas skolas SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Radošs, profesionāls skolas kolektīvs. • Individuāla pieeja izglītojamajiem. • Aktīva izstāžu darbība iesaistot audzēkņus. • Stabils izglītojamo skaits. • Vecāku līdzfinansējums. • Izglītojamie nodrošināti ar nepieciešamajiem mācību materiāliem. • Mācību maksas finansējuma atbalsts no pašvaldības. • e-klase. • Sadarbība ar iestādēm un organizācijām. • Materiāli tehniskās bāzes nodrošinājums kvalitatīvai interešu izglītības programmu īstenošanai. • Izdevīgs skolas ģeogrāfiskais novietojums. • Pieredze projektu darbā. • Ieguldījums pilsētvides un pasākumu noformēšanā.	• Skolas ēkas fiziskās vides nolietojums. • Samazinājies skolai piešķirtās mērķdotācijas apjoms. • Pedagogu aizvietošanai trūkst speciālistu. • Izglītojamajiem grūti savienot vairākas profesionālās ievirzes programmas.
Iespējas	Draudi
• Ēkas un apkārtnes fiziskā un estētiskā sakārtošana. • Jaunu profesionālās ievirzes izglītības programmu izstrādāšana un licencēšana. • Programmas apguves laika samazināšana. • Jaunu projektu izstrāde finansējuma piesaistei. • Infrastruktūras komerciāla izmantošana, t.sk. sadarbībā ar vietējiem uzņēmējiem. • Veidot maksas izglītības programmas. • Radošo darbnīcu, plenēru, vasaras nometņu rīkošana. • Mākslas studija Bērzpils vsk..	• Materiāltehniskās bāzes neatbilstība mūsdienīga mācību procesa nodrošināšanai. • Profesionālās ievirzes izglītības iestāžu konkurence izglītojamo piesaistei. • Mērķdotācijas samazināšanās.

Secinājumi

Analizējot Balvu Mākslas skolas piedāvājumu profesionālās ievirzes izglītībā, var secināt:

- jāizveido komplekss skatījums ēkas un apkārtnes fiziskajai un estētiskajai sakārtošanai, izskatot iespējas piesaistīt projektu finanšu līdzekļus;
- izglītojamajiem jāpiedāvā jaunas izglītības programmas;
- jāizveido skolas materiāltehniskās bāzes pārdomāts un pašvaldības atbalstīts atjaunošanas plāns.

3.7. INTEREŠU IZGLĪTĪBAS UN BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJU RAKSTUROJUMS

3.7.1. Interesešu izglītība

Interesešu izglītība ir Latvijas izglītības sistēmas sastāvdaļa, kas vērsta uz bērnu un jauniešu vispusīgu attīstību, praktisku darbošanos, savu interešu apzināšanos un saturīgu brīvā laika pavadīšanu. Interesešu izglītības programmas Balvu novadā īsteno:

- visas vispārējās izglītības iestādes;
- profesionālās ievirzes izglītības iestādes (Balvu Mūzikas skola, Balvu Mākslas skola, Balvu Sporta skola);
- BBJC;
- privātās biedrības (vecāku finansējums).

Interesešu izglītība tiek finansēta pēc programmu principa. No valsts budžeta līdzekļiem atbilstoši izglītojamo skaitam tiek piešķirta mērķdotācija pedagogu darba algām. Lai nodrošinātu šīs mērķdotācijas sadali, pašvaldībā ir izveidota komisija, kas izvērtē iesniegtās interesešu izglītības programmas, ņemot vērā:

- pašvaldībā jau esošās tradīcijas un iestrādes;
- iespējas saglabāt un pilnveidot dziesmu un deju svētku tradīcijas;
- sasniegumus un labās prakses pieredzi;
- profesionālu pedagogu pieejamību.

20.tabula. Interesešu izglītībā iesaistīto skolēnu skaits pa izglītības iestādēm 2018./2019.m.g.
(valsts mērķdotācija)

Izglītības iestāde	Interesešu izglītībā iesaistīto izglītojamo skaits	Izglītojamo skaits izglītības iestādē
BVG	206	297
BPVV	205	260
Balvu psk.	264	446
Bērzpils vsk.	217	147
Tilžas vsk.	147	123
Stacijas psk.	131	74
Stacijas psk. Vīksnas filiāle	41	50
BBJC	169	-
Balvu Mūzikas skola	119	237
Balvu Mākslas skola	30	158
Balvu Sporta skola	41	376

Pamatā interesešu izglītība ir bez maksas, taču pašvaldība ir noteikusi, ka interesešu izglītības programmu īstenošanai atsevišķās izglītības iestādēs tiek izmantots arī vecāku līdzfinansējums – BBJC, Balvu Mūzikas, Balvu Mākslas un Balvu Sporta skolās. Privātajās biedrībās – tikai vecāku finansējums.

Interesešu izglītībā bērniem un jauniešiem tiek piedāvātas dažādas programmas:

- kultūrizglītība (tautu dejas, mūsdienu dejas, kori, pūtēju orķestris, vokālie ansambļi, vizuālā un vizuāli plastiskā māksla, kokapstrāde, teātra māksla u.c.);
- vides izglītība (ekoloģija, vanadzēni, floristika, vides pētnieki, u.c.);
- sports (sporta spēles, šahs, vieglatlētika, basketbols u.c.);
- tehniskā jaunrade;
- citas (žurnālistika, literārā jaunrade, skaistumkopšana u.c.).

21.tabula. Izglītojamo iesaistīšanās interesešu izglītības programmās izglītības iestādēs
2018./2019.m.g.

Programmas nosaukums	Kolektīvu, pulciņu, grupu skaits	Izglītojamo skaits
Tautas deju kolektīvi	8	152
Vizuālās mākslas un vizuāli plastiskās mākslas pulciņi	29	328
Vokālie ansambļi	11	130
Kori	4	109
Mūsdienu deju kolektīvi	7	90
Pūtēju orķestris	1	45
Skolu teātri	4	41
Sporta programmas	18	347
Vides programmas	5	50
Tehniskās jaunrades programmas	2	27
Citas programmas	18	184

2018./2019.m.g. izglītības iestādēs kopā tiek īstenotas 107 interešu izglītības programmas. Novērtējot interešu izglītības programmu daudzveidību, ir redzams, ka vispopulārākās ir kultūrizglītības un sporta programmas. Tas izskaidrojams ar šo jomu spēcīgajām tradīcijām un pedagogu augsto profesionalitāti. Kultūrizglītības un sporta programmās darbojas lieli kolektīvi un komandas, savukārt vides un tehniskās jaunrades pulciņos dalībnieku skaits ir mazāks, jo vairāk tiek izmantotas individuālā darba metodes. Liels stimuls bērniem un jauniešiem iesaistīties kultūrizglītības programmās ir gatavošanās un piedalīšanās Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos, kas notiek reizi piecos gados, taču mērķtiecīgs un nepārtraukts darbs notiek visā starpsvētku laikā.

Pēdējos gados īpaši populāra kļuvusi mūsdienu deja, vizuālās un vizuāli plastiskajā mākslā - inovatīvās mākslas programmas – tekstiltehniku sintēzes darbi, vides objektu dizains, apģērbu un aksesuāru darināšana.

Pozitīva tendence ir tā, ka pulciņu darbā arvien vairāk tiek izmantotas jaunas metodes – nodarbības bieži vien notiek ne tikai telpās, bet dabā, uzņēmumos.

Tiek sekots līdzī izglītojamo motivācijas izmaiņām un pieprasījumam, attiecīgi izmainot esošās programmas un veidojot jaunas – meitenēm populāri ir skaistumkopšanas, apģērbu un aksesuāru izgatavošanas pulciņi.

Lai analizētu situāciju, kā arī izvērtētu interešu izglītības programmu lietderību un darbības rezultātus, katru gadu tiek īstenoti dažādi interešu izglītības pasākumi (konkursi, skates, izstādes, sacensības u. c.) visos programmu veidos. Par tradīciju kļuvuši pasākumi - skatuves runas konkursi, vokālās mūzikas konkurss „Balsis”, skolu koru skates, bērnu un jauniešu tautu deju kolektīvu skates, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas izstādes, sporta sacensības, mācību gads noslēdzas ar starpnovadu bērnu un jauniešu radošo festivālu, kurā atspoguļojas mācību gadā interešu izglītībā apgūtais. Šie un daudzi citi pasākumi ir svarīga interešu izglītības sastāvdaļa, kad gan pedagogi, gan skolēni var izvērtēt sasniegto un apgūt jaunu pieredzi.

Balvu Bērnu un jauniešu centrs

BBJC darbība vērsta uz labvēlīgas vides nodrošināšanu, saturīgu brīvā laika pavadīšanu, pilnvērtīgu un daudzpusīgu attīstību bērniem un jauniešiem. BBJC galvenie darbības virzieni ir interešu izglītības programmu īstenošana un darbs ar jaunatni.

2018./2019.m.g. darbojas 15 interešu izglītības programmas. Metodisko darbu vada interešu izglītības metodīkis. Ļoti populāra jauniešu vidū ir deju studija “Di - Dancers”, kurā darbojas bērni un jaunieši vecumā no 3 līdz 19 gadiem, apgūstot hip – hop deju un citus modernās dejas stilus. BBJC ir aprīkota un moderna skaistumkopšanas studija, kurā jaunietes apgūst skaistuma kopšanas prasmes, darbojas tehniskās jaunrades pulciņš, kurā ir iespējams izzināt elektronikas un tehniskās jaunrades pasauli. Ģitārspēles prasmes jaunieši apgūst neformālās apmācību grupas ietvaros. Par tradīciju kļuvuši kopējie saliedēšanas pasākumi visiem pulciņu dalībniekiem. Statistika liecina, ka viena kalendārā gada laikā aptuvenais BBJC apmeklējums ir vairāk kā 12 tūkstoši.

Interešu izglītības SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
• Profesionāli, radoši un kvalificēti pedagogi. • Renovētas, mājīgas BBJC telpas. • Plašs un daudzpusīgs interešu izglītības programmu un pasākumu piedāvājums. • Elastīga sistēma – bērni var brīvi iestāties, izstāties, mainīt programmas. • Stabils izglītojamo skaits interešu izglītības programmās. • Iespēja darboties vairākos pulciņos. • Interesē pulciņos ir radoša vide, neformāla atmosfēra. • Tiek nodrošināta saturīga brīvā laika pavadīšana, talantu izkopšana, karjeras plānošana. • Katrai izglītības iestādei savas “stiprās puses” interešu izglītības realizēšanā. • Labs materiāli tehniskais nodrošinājums – tautu tērpi, sporta inventārs. • Nodrošināta interešu izglītības metodiskā vadība. • Augsti sasniegumi valsts mēroga konkursos. • Pašvaldības finansiāls atbalsts. • Pārsvarā bezmaksas interešu izglītība • Vecāku ieinteresētība.	• Kvalificētu speciālistu trūkums tehniskās jaunrades jomā. • Motivācijas trūkums sociālā riska bērniem. • Tehniskās jaunrades programmu nepietiekamība. • Nepietiekama publicitāte un reklāma. • Nepietiekamā skolēnu skaita dēļ lauku skolās grūti nokomplektēt interešu izglītības grupas.
Iespējas	Draudi
• Interesē izglītības piedāvājuma dažādošana. • Projektu finansējuma piesaiste, pedagogu līdzdalība projektos. • Darbs ar bērniem un jauniešiem, kas neapmeklē interešu izglītības pulciņus.	• Nepietiekošs valsts finansējuma apjoms. • Demogrāfiskā krīze – zema dzimstība, emigrācija. • Ekonomiskā situācija ģimenēs – zems materiālais nodrošinājums. • Novecojušas tehnoloģijas.

Secinājumi

Analizējot interešu izglītības piedāvājumu, var secināt, ka:

- interešu izglītībai ir būtiska nozīme bērnu un jauniešu vispusīgā attīstībā;
- visās vispārējās un profesionālās izglītības, profesionālās ievirzes, interešu izglītības iestādēs tiek īstenotas interešu izglītības programmas;
- samazinoties bērnu skaitam novada izglītības iestādēs, interešu izglītībā bērnu skaits īpaši nesamazinās;
- interešu izglītības programmas kļūst daudzveidīgākas un modernākas, taču trūkst piedāvājuma zēniem, vairāk jādomā par tehniskās jaunrades pulciņu izveidi un jaunu pedagogu piesaisti ar mērķi veicināt izglītojamo interesi un prasmes STEM jomā, kas saistīta ar dabaszinātnēm, tai skaitā bioloģiju, fiziku.

3.7.2. Jaunatnes politikas raksturojums

Pašvaldība, pildot savas funkcijas, piedalās valsts jaunatnes politikas īstenošanā. Novadā ir izstrādāta Balvu novada jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2014.-2020.gadam. Tās galvenais mērķis ir veicināt jaunatnes līdzdalību politiskajos, ekonomiskajos, sociālajos un kultūras procesos vietējā un starptautiskā līmenī. Jaunatnes politika ir vērsta uz to, lai jaunieši kļūtu par pilnvērtīgiem sabiedrības locekļiem, un tas ir svarīgi ne vien pašiem jauniešiem, bet ikvienam sabiedrības pārstāvim. BBJC realizē Balvu novada Jaunatnes politikas attīstības stratēģiju, strādā ar riska grupas jauniešiem, rīkojot tematiskus pasākumus, dažādus konkursus, sporta aktivitātes, novusa, galda tenisa turnīrus, piedāvājot intelektuālās galda spēles tiem bērniem un jauniešiem, kas nav iesaistījušies nevienā interešu izglītības programmā. Izvērsta BBJC sadarbība ar kaimiņu novadu jauniešu centriem un organizācijām.

Saskaņā ar stratēģiju katru gadu tiek sastādīts BBJC pasākumu plāns, kas ietver galvenās plānotās aktivitātes, pasākumus un rīcības. Stratēģija, ikgadējie plāni un pārējie ar jaunatni saistītie dokumenti tiek izstrādāti sadarbībā ar novada jauniešiem. Dokumentu izstrādes laikā tiek organizētas tikšanās ar skolu pašpārvaldēm, jauniešu grupu līderiem un citiem interesentiem, veiktas aptaujas novada skolu jaunatnei, organizētas grupu diskusijas tematiskajos vakaros. Darbā ar skolu pašpārvalžu jauniešiem veiksmīgi tiek realizēta neformālās izglītības programma “Topošo līderu dienas”, kuru mērķis ir veicināt aktīvo skolu jauniešu līdzdarbošanos pilsētas un novada sabiedriskajā dzīvē, konstruktīvi strādājot arī pie jaunatnes politikas virzības novada mērogā. Jauniešu līdzdalību raksturo iesaistīšanās sporta un kultūras pasākumos un aktivitātēs. BBJC sadarbības partneri jaunatnes politikas īstenošanā ir Balvu Sporta centrs, bibliotēkas, kultūras iestādes, muzeji, kas palīdz realizēt jauniešu politiku novadā. Jaunieši līdzdarbojas kā brīvprātīgie pasākumu organizēšanā un vadīšanā. Novadā tiek domāts, kā popularizēt dažādus sporta veidus – ikvienam ir pieejama slidotava, hokeja laukums, diskgolfa laukums, BMX trase.

BBJC apvieno novadā esošās jauniešu organizācijas un neformālās grupas. Lauku teritorijās jāizvērs darbs ar neformālajām jauniešu grupām. Aktīvākā jauniešu biedrība pilsētā ir “Kalmārs”, kas darbojas BBJC telpās un organizē radošus un sportiskus pasākumus jauniešiem, regulāri piedalās arī projektu konkursos. BBJC veiksmīgi darbojas Erasmus+ strukturētā dialoga un valsts programmas jaunatnei projektos.

Novadā turpina darboties brīvprātīgā darba nolikums. Jauniešu brīvprātīgais darbs tiek organizēts vairāk pilsētas mērogā, lielu atbalstu brīvprātīgie jaunieši iegulda tieši BBJC darbā. 2018.

gadā brīvprātīgā darba sistēma tika vēlreiz aktivizēta IZM valsts programmas projekta ietvaros – “Es un brīvprātīgais darbs”.

2018.gadā uzsākta Eiropas brīvprātīgā darba projektu realizācija, kā rezultātā novadā strādā jaunieši no ES valstīm.

Šobrīd Balvu novadā ir aktuāla Jaunatnes politikas attīstības stratēģija 2014.-2020.gadam, kas nosaka ilgtermiņa un īstermiņa mērķus un uzdevumus šajā jomā.

3.7.3. Skolēnu nodarbinātība vasarā

Novadā ir izstrādāta kārtība, kādā organizējami skolēnu nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā, ko jauniešiem vecumā no 15 līdz 20gadiem finansē pašvaldība sadarbībā ar Nodarbinātības Valsts aģentūru. Šo darbu organizē, koordinē un kontrolē BBJC. Pašvaldība ik gadu šim mērķim piešķir 8000.00 EUR no pašvaldības budžeta finansējuma.

22.tabula. Skolēnu nodarbinātības projekta rezultatīvie rādītāji

Gads	2015.	2016.	2017.	2018.
Nodarbināto skolēnu skaits	101	108	89	79
Nodarbinātībā iesaistīto iestāžu, struktūrvienību skaits	19	19	20	19
Pašvaldības finansējums	8000.00	8000.00	8000.00	8000.00

Skolēnu nodarbinātībā iesaistīto iestāžu skaits ir neliels – pārsvarā tās ir izglītības un kultūras iestādes gan Balvu pilsētā, gan pagastos. Vasarā nodarbināto skolēnu skaits kļūst mazāks, jo mainās nodokļu apmērs, kas samazina finansējumu. Nodarbinātībai vasarā ir liels pieprasījums, ko nevar nodrošināt nepietiekamā finansējuma dēļ.

3.7.4. Vasaras nometnes

Lai veicinātu veselīgu dzīvesveidu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu vasarā, Balvu novadā ir izstrādāts Bērnu un jauniešu vasaras nometņu projektu konkursa nolikums, kurš nosaka, ka izglītības iestādes un sabiedriskās organizācijas var pretendēt uz pašvaldības finansējumu vasaras nometņu organizēšanai. Skolēnu nometņu līdzfinansēšanai pašvaldība piešķir 4000 EUR. Vispopulārākās ir nometnes, kurās bērniem tiek nodrošinātas dažādas radošās darbnīcas, sporta aktivitātes, izzinoši pārgājieni. Lielākā daļa ir atvērtās nometnes, kas paredzētas jebkuram Balvu novadā deklarētam bērnam vai jauniešim, tāpat tiek organizētas arī slēgtās nometnes, kas paredzētas konkrētai dalībnieku mērķa grupai, kur nevar pieteikties jebkurš interesents (piemēram, futbolistu nometnes).

23.tabula. Pašvaldības finansētās nometnes

Gads	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Nometņu skaits	8	6	9	8	7

Iesaistīto bērnu skaits	178	121	199	206	186
-------------------------	-----	-----	-----	-----	-----

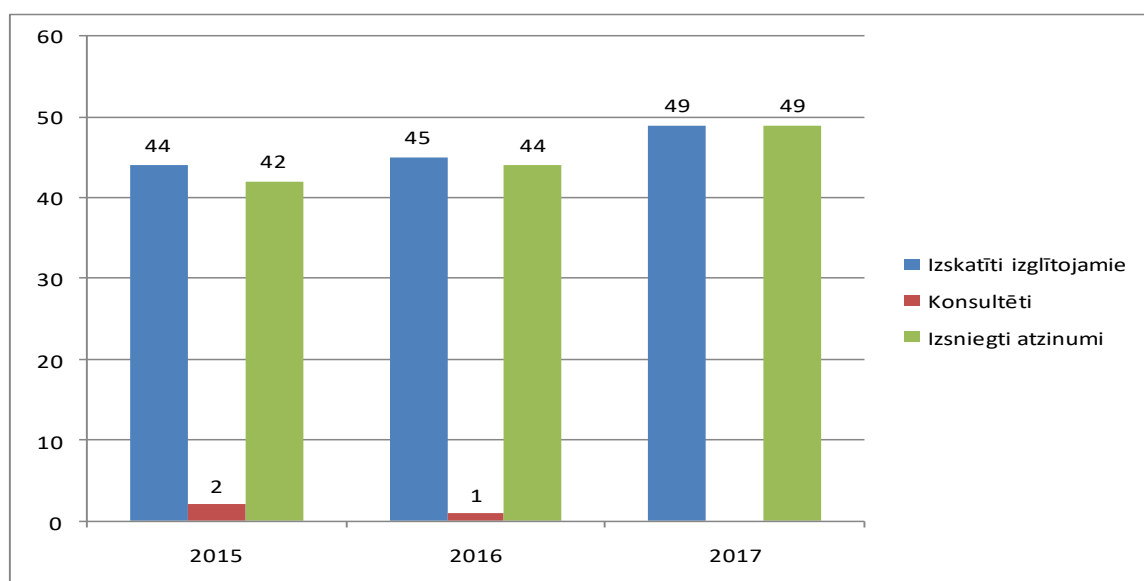
Nometņu pārraudzību novadā koordinē Izglītības, kultūras un sporta pārvalde. Novadā trūkst pedagogu, kam ir nometņu vadītāju apliecība. Lai palielinātu skolēnu nometņu skaitu un daudzveidību, vairāk jāsadarbojas ar NVO, jāpiesaista projektu finansējums. Pieprasītas ir arī diennakts nometnes, kuras šobrīd nav bijušas atbalstītas.

3.8. BALVU IEKĻAUJOŠAS IZGLĪTĪBAS ATBALSTA CENTRS

BIIAC sākotnēji tika izveidots ESF projekta „Izglītojamo ar funkcionāliem traucējumiem atbalsta sistēmas izveide” ietvaros, bet, projektam noslēdzoties, ir kļuvis par IKSP struktūrvienību. BIIAC ir iekļaujošas izglītības atbalsta institūcija, kas veicina iekļaujošas izglītības vides veidošanu, nodrošina konsultatīvu atbalstu izglītības iestāžu darbiniekiem, skolēniem un vecākiem, konsultējot iekļaujošas un speciālās izglītības jautājumos.

BIIAC veic PPMK funkcijas atbilstoši normatīvajiem aktiem, strādājot ar Valsts pedagogiski medicīnisko komisiju vienotā datu bāzē.

21. attēls. PPMK darbība 2015.-2017.gadā

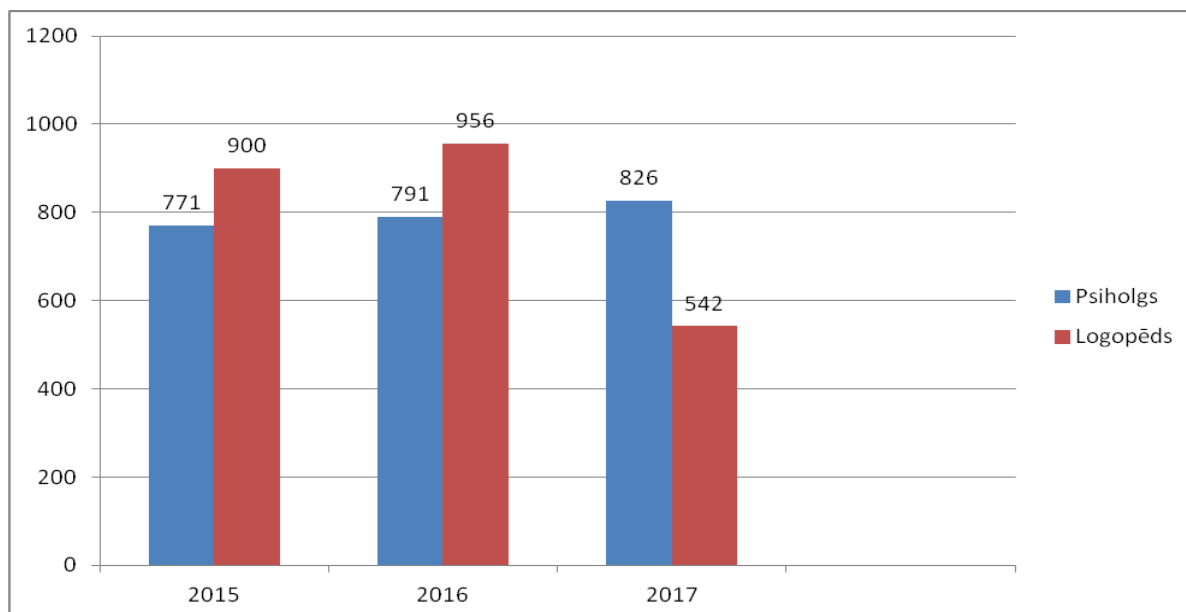
Apkopotie dati liecina, ka PPMK pieteikto un izskatīto bērnu skaitam ir tendence pieaugt, līdz ar to pieaug arī pieprasījums pēc speciālistiem.

BIIAC strādā trīs darbinieki, tai skaitā logopēds, psihologs un sekretāre. Speciālisti regulāri konsultē vecākus un bērnus uz vietas centrā, kā arī saskaņā ar grafiku izbrauc uz novada skolām, kur individuāli konsultē vecākus un pedagogus, kā arī veic izglītojamo izpēti, lai noteiktu mācīšanās grūtības. 2015.gadā BIIAC speciālisti apmeklēja 15 izglītības iestādes 32 reizes, 2016.gadā- 29 reizes. Izbraukumu skaits būtiski pieauga 2017.gadā- tika apmeklētas 18 izglītības iestādes kopumā 40 reizes.

BIIAC speciālisti piedalās izglītojošos pasākumos- gan vecāku, gan pedagogu sanāksmēs un sniedz atbildes uz vecākus un pedagogus interesējošiem jautājumiem. BIIAC kopš 2017.gada organizē nodarbības „Gudru vecāku skola”, kuras vada dažādi speciālisti: psihologi, logopēdi, sociālie

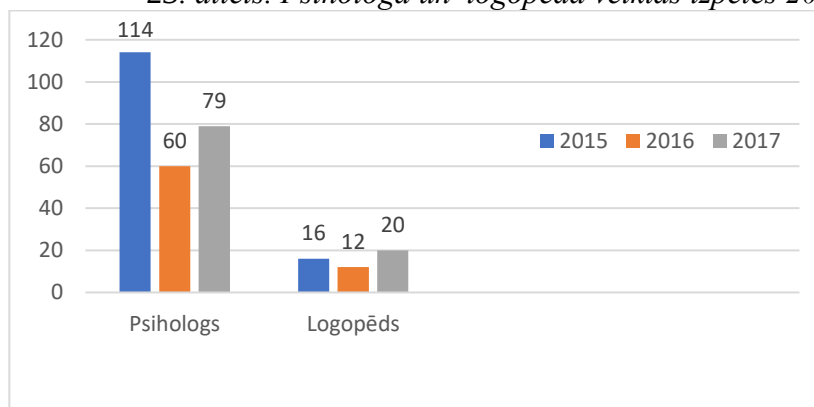
pedagogi, bērnu neirologs, bērnu psihiatrs, alergologs, fizioterapeits, Montessori pedagogs, uztura speciālists u.c.

22. attēls. BIIAC speciālistu konsultācijas 2015.-2017.gadā

BIIAC speciālisti konsultē gan bērnus, gan pedagogus, gan vecākus. Attēlā sniegtas ziņas ir par konsultēto skaitu kopumā. Visvairāk tiek konsultēti skolēni un viņu vecāki, savukārt pedagogi mazāk. Vairāk pieprasītas ir logopēda konsultācijas, taču 2017.gadā to skaits ir samazinājies, tas skaidrojams ar logopēdes pārejošu darba nespēju. Nākamajos attēlos redzams, ka veikto izpēšu un izsniegto atzinumu skaits lielāks ir psihologam.

23. attēls. Psihologa un logopēda veiktās izpētes 2015.-2017.gadā

Lai arī novada skolām ir pieejami BIIAC speciālisti, tas ir nepietiekami, jo atbalsta personāla trūkums izglītības iestādēs ar katru gadu kļūst jūtamāks.

Secinājumi

Analizējot BIIAC darbību, var secināt, ka:

- mājas lapā jāizveido sadaļa [www.balvi.lv/izglitiba/iekļaujošas izglītības atbalsta cents/](http://www.balvi.lv/izglitiba/iekļaujošas_izglitibas_atbalsta_cents/) Esam kopā!, kurā būtu pieejama aktuāla informācija par iekļaujošas izglītības jautājumiem, dalīšanās pieredzē, būs pieejami noderīgi padomi un materiāli;
- jārada iespēja vecākiem, pedagogiem u.c. nosūtīt jautājumus elektroniski BIIAC, lai ar mājas lapas starpniecību sniegtu atbildes;
- BIIAC sadarbībā ar TIPS jāatbalsta personāla mērķtiecīga tālākizglītošana;
- BIIAC, pildot PMK funkcijas, jāveic izsniegto atzinumu īstenošanas gaitas pārraudzība.

3.9. KARJERAS ATTĪSTĪBAS ATBALSTS IZGLĪTOJAMAJIEM

Karjeras attīstības atbalsts ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

Sākot ar 2016.gada 1.janvāri Valsts izglītības attīstības aģentūra realizē ESF projektu “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.5. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs" ietvaros.

Balvu novada pašvaldība sadarbībā ar Baltinavas novada pašvaldību ir parakstījusi sadarbības līgumu ar VIAA par pilotprojekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” īstenošanu.

Projekta mērķis ir uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs. Mērķauditorija ir valsts un pašvaldību dibinātās vispārējās (tai skaitā speciālās) un profesionālās izglītības iestādes un to izglītojamie.

Projektā iesaistītās izmēģinājumskolas: BVĢ, Balvu psk., Baltinavas vsk., Bērzpils vsk. un Krišjāņu filiāle, Stacijas psk. un Vīksnas filiāle, Tilžas vsk., TIPS. Kopējais projektā iekļauto izglītojamo skaits 2017./2018.m.g. ir 1228. Projekta finansējums uz vienu skolēnu ir 10.00 euro, kopējais finansējums euro 12280. Divi pedagogi karjeras konsultanti uz darba līguma pamata ir pieņemti Balvu novada pašvaldībā un veic savus darba pienākumus katrs vairākās izmēģinājumskolās. Kopējā pedagogu-karjeras konsultantu darba likme ir 1,75.

Karjeras izglītības īstenošanas plāns 2015.–2020. gadam ietver uzdevumus un veicamos pasākumus piecos galvenajos rīcības virzienos:

- karjeras izglītības un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumu pārvaldība un to īstenošanas vadība, lai nodrošinātu karjeras vadības prasmju apguvi izglītojamajiem valsts un pašvaldību dibinātajās vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs;
- karjeras izglītības un karjeras attīstības atbalsta pakalpojumu pārvaldībā, īstenošanas vadībā un īstenošanā iesaistītā personāla kapacitātes un nepieciešamo kompetenču nodrošināšana;
- pieejas nodrošināšana daudzveidīgiem karjeras attīstības atbalsta pasākumiem izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs;
- vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu sadarbības paplašināšana ar darba pasauli;
- jaunu daudzveidīgu informatīvo un metodiskā atbalsta resursu izveide un esošo aktualizēšana un pilnveide.

Projekta ietvaros realizētās aktivitātes un pasākumi gandrīz pilnībā aptver visu Karjeras izglītības īstenošanas plānu 2015.–2020.gadam.

SVID analīze par karjeras atbalstu Balvu novadā

Stiprās puses	Vājās puses
- Izglītības iestāžu dalība Starptautiskā izstāžu centra rīkotajās izstādēs “Skola-20...”. - Izglītības iestāžu dalība Junior Achievement organizētajās “Ēnu dienās”. - Labas iestrādes karjeras attīstības atbalsta pasākumu un ārpus stundu aktivitāšu realizēšanā izglītības iestādēs. - BVG tiek nodrošināta individuālā karjeras konsultēšana, ko veic pedagogs- karjeras konsultants. - Atsevišķu augstskolu, koledžu piedāvājumu prezentēšana skolās. - Plašs interešu un profesionāli orientētu virzienu pulciņu programmu piedāvājums vispārizglītojošajās skolās, Balvu Mūzikas, Mākslas un Sporta skolās, BBJC. - Pozitīvas iestrādes un pieredze darbā ar bērniem ar īpašām vajadzībām. - Izglītojamo vasaras nodarbinātības programma, sadarbībā ar NVA, praktiskas darba pieredzes apgūšana. - Pašvaldības izglītības iestāžu, biedrību, NVO iesaistīšanās projektos. - Vispārizglītojošo izglītības iestāžu iesaistīšanās ESF projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. - Klašu audzinātāju un ārpusklases darba organizatora darbu skolās papildina pedagogi- karjeras konsultanti, vadot klases audzināšanas stundas, organizējot, vadot un koordinējot pasākumus. - Novada mājas lapā atvērta sadaļa – karjeras izglītība, papildinātas skolu mājaslapas, lai nodrošinātu karjeras atbalsta publicitāti. - Skolās izveidoti un papildināti stendi ar aktuālo informāciju par karjeras izglītību. - Stacijas psk. ir atbildīgais par karjeras atbalsta sniegšanu, kurš koriģē, vada un organizē ar karjeras atbalstu saistītos jautājumus.	- Trūkst vienota stratēģiska redzējuma novada karjeras attīstības atbalstam ar noteiktiem mērķiem, prioritātēm un sasniedzamajiem rezultātiem. - Izglītības iestādēs trūkst koordinētas, sistemātiskas un pēctecīgas pieejas karjeras atbalsta īstenošanā izglītojamajiem. - Visās izglītības iestādēs netiek pilnībā nodrošināta individuālā karjeras konsultēšana. - Vāja pedagogu, atbalsta personāla un karjeras konsultantu savstarpējā sadarbība, lai iekļautu karjeras atbalstu mācību priekšmetu saturā. - Lielākajā daļā skolu nav atbildīgo par karjeras atbalsta sniegšanu. - Nav sistemātiskas pieejas un instrumentu, kā apzināt un uzkrāt informāciju par izglītības iestāžu absolventu gaitām. - BPVV un Balvu novada PII nav iekļautas ESF projektā “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs”. - Nepietiekama sadarbība starp vecākiem, skolu un pedagogu-karjeras konsultantu. - Pedagoga- karjeras konsultanta atalgojums, pamatojoties no skolēnu skaita.

Iespējas	Draudi
• Finansējuma piesaiste pedagogu- karjeras konsultantu atalgojumam un karjeras attīstības atbalsta aktivitātēm (ekskursijas, pasākumi, tikšanās, meistarklases, lekcijas u.c.) ESF projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros. • Dalība pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmās,ursos, semināros par karjeras izglītību un karjeras attīstības atbalsta kopumā iekļaušanu mācību procesā. • Pilnveidot mācību saturu izglītības programmās- iespēja vairo izpratni par zināšanu praktisko pielietojumu, mācību saturu un mācīšanās pieeju atbilstoši izglītojamo vajadzībām. • Vietējo uzņēmēju interese un atbalsts sadarbībai ar izglītības iestādēm pilnvērtīgas karjeras attīstības atbalsta aktivitāšu piedāvājumam. • Sadarbība ar BPVV dod iespēju karjeras attīstības atbalsta aktivitāšu realizēšanā, izmantojot labi aprīkotas telpas, jaunākās tehnoloģiskās iespējas, aktualizēt šīs skolas piedāvājumu profesionālās izglītības iegūšanai. • Dažādi e- risinājumi informācijas un materiālu iegūšanai, interešu karjeras attīstības un personības testi tiešsaistē, ko var lietot gan izglītojamie, gan pedagogi. • Izvēršama sadarbība starp izglītības iestādēm, Balvu Centrālo bibliotēku, Balvu novada muzeju, BPVV, BBJC.	• Nav finansējuma karjeras attīstības atbalsta pasākumiem un pedagogu- karjeras konsultantu atalgojumam pēc ESF projekta “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” beigām. • Konkurence starp vispārizglītojošām skolām un profesionālās izglītības iestādēm reģionā un valstī par izglītojamo piesaisti. • Pedagogu pašiniciatīvas trūkums ar karjeras izglītību saistītu jautājumu risināšanā. • Zema jauniešu motivācija, vēlme iepazīt dažādas profesijas, interese par nākotnes izglītības un darba iespējām valstī nestabilās politiskās un ekonomiskās situācijas dēļ.

Secinājumi

Analizējot karjeras izglītības atbalstu Balvu novadā, var secināt:

- jāizstrādā vienots karjeras attīstības atbalsta plāns novadam, balstoties uz valstī izstrādātā karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāna paraugu;
- jānodrošina vienota karjeras attīstības atbalsta koordinēšana;
- jānodrošina individuālo karjeras konsultāciju pieejamība pilsētas un lauku skolēniem;
- jāpiedāvā kompetences celšanas pasākumi klašu audzinātājiem, pedagoģiskajam personālam, vecākiem par karjeras attīstības atbalsta būtību, nozīmi, aktualitātēm, kā arī integrēšanu mācību saturā, vairojot izpratni par karjeras attīstības atbalsta nozīmi no pirmsskolas vecuma;

- jāorganizē karjeras attīstības atbalsta pasākumi novadā sadarbībā ar dažādu nozaru uzņēmējiem, absolventiem, valsts organizācijām un NVO, biedrībām, NVA, novada iestādēm, augstskolām u.c. izglītības iestādēm;
- praksē jāievieš *portfolio* veidošana par interesēm, dotumiem, stiprajām pusēm un nākotnes iecerēm katram izglītojamajam;
- jāuzlabo sadarbība starp vispārējās izglītības iestādēm, BPVV, BBJC, Balvu Mākslas, Mūzikas un Sporta skolām, Balvu novada Centrālo bibliotēku, Balvu novada muzeju, uzņēmējiem, NVA, apmainoties ar informāciju par plānotajām karjeras attīstības atbalsta aktivitātēm, iesaistoties to realizācijā un integrējot mācību procesā;
- jāparedz vecāku iesaiste karjeras attīstības atbalsta aktivitāšu ieviešanā, vecāku informēšana un konsultēšana par KAA aktivitātēm.

3.10. PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS JEB MŪŽIZGLĪTĪBAS IESPĒJU RAKSTUROJUMS

Mūžizglītība ir izglītība visas dzīves garumā, kas paver iespējas ikvienam sabiedrības loceklim iegūt un/vai pilnveidot zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši darba tirgus prasībām, savām interesēm un vajadzībām. Mūžizglītība aptver formālo un neformālo izglītību, kā arī ikdienas mācīšanos.

Perspektīvās nozares, kurās līdz 2024. gadam visvairāk būs nepieciešamas jaunas darba vietas, ir rūpniecība, tirdzniecība, būvniecība un komercpakalpojumi. Lielā daļā nozaru pieprasījums pēc mazkvalificēta darbaspēka samazināsies, bet palielināsies pieprasījums pēc augstu kvalificētiem darbiniekiem ar augstāko izglītību vai augsti kvalificētām individuālām prasmēm. Paredzams, ka pieprasītākie būs zinātnes, inženierzinātņu, ITK speciālisti, komercdarbības, kokapstrādes speciālisti, sociālās un veselības aprūpes darbinieki, amatnieki, u.c..

Nemot vērā demogrāfijas tendences, atbilstošās kvalifikācijas darbaspēka piedāvājums nākotnē visdrīzāk saruks, līdz ar to pieaugs profesionālās vidējās izglītības un augstākās izglītības loma. Tas nozīmē, ka mazkvalificētiem darbiniekiem, lai nezaudētu darbu, ir jāizmanto pieejamās pieaugušo izglītības iespējas.

Mūžizglītības galvenās jomas Balvu novadā ir:

- individuālās apmācību programmas uzņēmumiem/organizācijām, valsts un pašvaldību iestādēm;
- valodu kursi;
- profesionālās pilnveides programmas;
- neformālās izglītības programmas;
- konferences, semināri, citi ar mūžizglītību saistīti izglītojoši pasākumi.

Mūžizglītības jautājumus novadā koordinē BPVV, kur mūžizglītības sfērā strādā 1 darbinieks. BPVV ir Latvijas Pieaugušo izglītības apvienības biedrs.

Balvu novadā neformālo mūžizglītību realizē: NVA, BPVV, pieaugušo neformālās izglītības centrs „Azote”, Balvu Centrālā bibliotēka, Balvu Mākslas skola, BBJC, Balvu Kultūras un atpūtas centrs, pagastu tautas, saietu un kultūras nami, atpūtas un sporta centri; mācību centri- „Buts”, „Austrumi”, „Austrumvidzeme”, „Dauseb”; autoskolas-„BaronsR”, „AAA” IK autoskola, SIA „Balvi auto”, SIA „Delta 9V”; izglītības mācību iestāde „Pirts skola”, Yamaha mūzikas skola, kā arī interneta vietne www.muzizglitiba.lv.

Līdz 2018.gada oktobrim BPVV ESF projektā “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” apmācīti 15 bezdarbnieki un darba meklētāji. Tiek realizētas neformālās izglītības programmas. Mācību kursu “Speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā” apguvuši 65 interesenti.

24. tabula. Kopsavilkums par mūžizglītību BPVV laika periodā no 01.08.2014.-01.10.2018.

Maksas kursi	Apmeklētāji	Projekti	Apmeklētāji
Kurss „Speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā” Saskaņots ar Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi, un Valsts bērnu tiesības aizsardzības inspekciju Nr.1-8/102, 14.01.2016.	149	ESF projekts „Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” Nr.7.1.1.0/15/I/001	167
Kurss „Angļu valoda ar priekšzināšanām”	5	Grundtvig projekts “New Flavour of Your Life: Promoting Active Citizenship and Health Awareness through Gardening in Towns un Cities” (Jaunas iespējas Tavā dzīvē: iedzīvotāju līdzdalība veicināšana pilsētu dārzkopībā un veselības uzlabošanā), līgums Nr.2013-1-LT1-GRU06-09097 5	6
Kurss „Mašīnādīšanas ABC”	7	Projekts “Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide” ir Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.4.1.0/16/I/001	12
Kurss „Radoša un praktiska šūšana iesācējiem”	5	Projekts “Sākotnējās profesionālās izglītības programmu īstenošana Jauniešu garantijas ietvaros” vienošanās Nr.7.2.1.2./15/I/001	44

Balvu novadā nav veikts pētījums par novada iedzīvotāju mūžizglītības vajadzībām un piedāvājuma atbilstību pieprasījumam. Lai apmierinātu pieprasījumu pēc pieaugušo tālākizglītības pakalpojumiem, nepieciešams tālāk attīstīt sadarbību ar reģiona izglītības iestādēm, kā arī nepieciešams izvērtēt tālākizglītības programmu atbilstību darba tirgus prasībām, lai pieaugušo izglītības saņēmēji būtu gatavi mainīgajiem dzīves un darba apstākļiem.

Nepieciešami arī pasākumi, lai mainītu iedzīvotāju attieksmi pret uzņēmējdarbību, un sāktu to darīt jau skolās- celtu uzņēmējdarbības prestižu, stāstītu veiksmes stāstus, iedrošinātu uzsākt uzņēmējdarbību un vairotu uzņēmību. Jāsekmē vietējo resursu izmantošana, jāveido mācību firmas, kas potenciāli pārtaps par reāliem uzņēmumiem.

Balvu novadā nav **nevienas augstākās izglītības iestādes**, tāpēc novada iedzīvotāji izmanto vai nu reģionā esošās mācību iestādes vai dodas tālāk uz Rīgu, Rēzekni, Daugavpili, Jelgavu, Liepāju, Ventspili, Valmieru un citur. Iedzīvotājiem augstākās izglītības tuvākie pakalpojumi ir Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā un Alūksnē Latvijas Universitātes filiālē, ar kuru Balvu novada pašvaldībai ir sadarbības līgums.

Secinājumi

Izvērtējot mūžizglītības iespējas Balvu novadā, var secināt:

- Balvu novadā ir daudzveidīgas mūžizglītības iespējas;
- mūžizglītības piedāvājums veidojas atbilstoši sabiedrības vajadzībām;
- nepieciešams veikt pētījumu par Balvu novada iedzīvotāju mūžizglītības vajadzībām un piedāvājuma atbilstību pieprasījumam;
- kursu piedāvājums nevarētu būt tikai peļņas avots;
- jāizmanto vietējie cilvēkresursi mūžizglītības mācību programmu piedāvājumam;
- jāveicina skolēnu mācību uzņēmumu veidošana un darbība.
- jāveicina BPVV sadarbība ar RVT.

3.11. IZGLĪTĪBAS VADĪBA UN PĀRRAUDZĪBA

3.11.1. Izglītības vadības organizācija

Saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, vietējās pašvaldības līmenī par izglītības vadību un pārraudzību Balvu novada teritorijā atbild Balvu novada Dome. Ir izveidota Izglītības un kultūras komiteja, kuras kompetencē ir nozares attīstībai sagatavoto priekšlikumu izvērtēšana un apstiprināšana pirms izskatīšanas Balvu novada Domes sēdēs. Administratīvajā un koordinējošajā līmenī par izglītības vadību un pārraudzību novadā atbild Balvu novada pašvaldības IKSP.

Pamatojoties uz IKSP nolikumu, tā patstāvīgi un sadarbībā ar LR IZM īsteno pašvaldības funkcijas izglītības nozarē Balvu novadā.

IKSP pārraudzībā darbojas pašvaldības vispārējās, profesionālās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes, kuru dibinātājs ir Balvu novada Dome. IKSP mērķis ir nodrošināt Balvu novada iedzīvotāju tiesības uz pirmsskolas izglītības, pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības iegūšanu, uz profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmu apgūšanu, kā arī veicināt neformālās izglītības un mūžizglītības programmu apguvi. Administratīvā un koordinējošā līmenī izglītības attīstības plānošanu Balvu novadā veic IKSP sadarbojoties ar citām Balvu novada pašvaldības struktūrvienībām to kompetences ietvaros.

Pēdējos gados IKSP ir sniegusi ieguldījumu izglītības normatīvo dokumentu izstrādē un pilnveidošanā. Vēl joprojām aktuāla ir novada pedagogu darba samaksas sistēmas pilnveidošana, lai to līdzsvarotu, īpaši PII pedagogiem. IKSP veic iestāžu darbības pārraudzību. Pēdējos gados atsevišķām novada skolām ir izveidojusies pozitīva sadarbība ar uzņēmumu EDURIO, kura izstrādāto tīmekļa rīku var izmantot iestāžu darba novērtējumam.

Pēdējos gados ir palielinājusies sabiedrības līdzdalība ar izglītības nozari saistītu lēmumu pieņemšanā. Vairumā izglītības iestāžu ir palielinājusies skolas padomju aktivitāte, iesaistoties ne tikai saimniecisku, bet arī saturisku un stratēģisku lēmumu pieņemšanā.

Balvu novada Domes vadība izglītības stratēģiskajā plānošanā vadās pēc demokrātijas principa – plānotās strukturālās, finansiālās vai saturiskās izmaiņas pirms lēmumu pieņemšanas tiek izdiskutētas ieinteresētajās sabiedrības grupās. Par ikgadēju tradīciju ir kļuvusi novada pedagogu augusta konference, kurā nozares speciālisti tiek iepazīstināti ar novada un valsts izglītības aktualitātēm.

3.11.2. Darbs ar pedagogiem

Pedagogu atbalstam, izglītības kvalitātes pilnveidošanai un metodiskā darba nodrošināšanai izveidotas 18 mācību priekšmetu metodiskās apvienības, kas savā darbā veicina pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi, veicina pedagogu sadarbību, popularizē labāko pieredzi, organizē izglītojošus pasākumus skolēniem un pedagogiem. Viens no potenciālajiem metodiskā darba pilnveidošanas virzieniem ir dažādu jomu pedagogu sadarbības veicināšana izglītības iestādes ietvaros, piemēram, mācīšanās grupu veidošana. 2017./2018.m.g. atzinīgi tika novērtēta starpnovadu pedagogu metodiskā diena, ko organizēja BVG.

ESF projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” ietvaros ir izvirzīti 13 mācību jomu koordinatori, kas organizē jaunā mācību satura apspriešanu, apzina labās prakses piemērus savā mācību jomā, kā arī virza un atbalsta pedagogu sadarbību. Jaunā mācību satura aprobācijā ir iesaistījušās divas novada izglītības iestādes- Balvu PII Sienāzītis un Balvu psk..

IKSP speciālisti nodrošina aktuālo tālākizglītības programmu piedāvājumu pedagogiem un iestāžu vadītājiem, nodrošinot pastāvīgu un daudzveidīgu pedagogu tālākizglītošanos, ir uzsākta pedagogu profesionālās pilnveides nepieciešamību izpēte.

Nemot vērā, ka novada izglītības iestādēs pedagogu vidējais vecums pieaug, palielinās nepieciešamība piesaistīt jaunus pedagogus. Nereti šo procesu apgrūtinā sadzīviskas grūtības, piemēram, dzīves vietas nodrošinājums. Viens no risinājumiem ir labu sadzīves apstākļu piedāvājums jaunajiem pedagogiem, kas uzsāk darbu novada izglītības iestādēs.

Ar mērķi stiprināt izglītības iestāžu un pedagoga profesijas prestižu un atpazīstamību sabiedrībā, 15 gadus novadā tiek organizēts konkurss “Gada balva izglītībā”, kurā dažādās nominācijās tiek apbalvoti pedagogi un izglītības iestādes.

Novērtējot mūža ieguldījumu izglītības darbā, tradicionāls ir ikgadējais pensionēto skolotāju pasākums.

3.11.3. Atbalsts talantīgajiem skolēniem

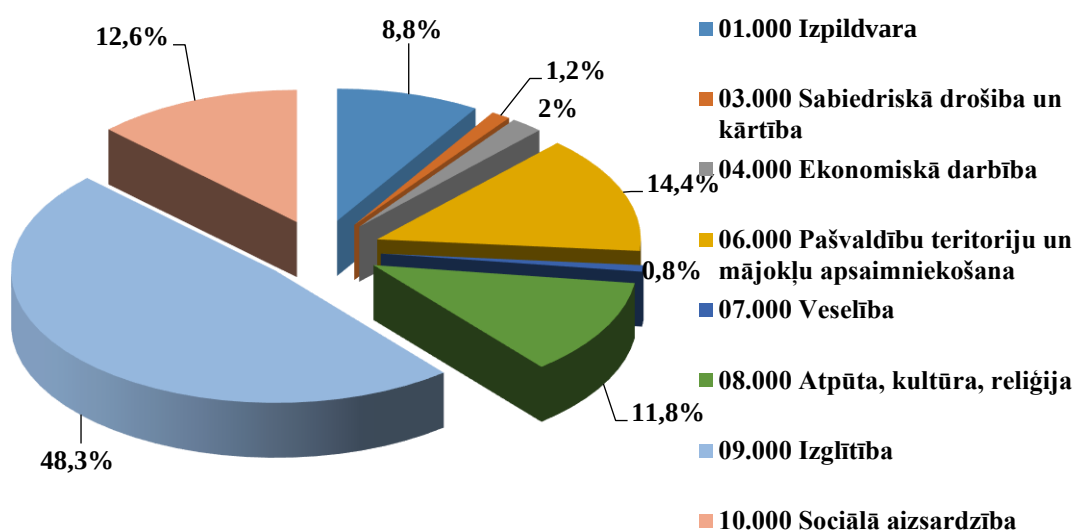
Balvu novadā ir izstrādāta kārtība, kādā katru gadu tiek organizētas mācību priekšmetu olimpiādes un konkursi gan novada mērogā, gan sadarbojoties ar Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadiem. Dalība mācību priekšmetu olimpiādēs motivē skolēnus uzlabot mācību sasniegumus, dod pieredzi, dod iespēju piedalīties valsts mēroga olimpiādēs.

Lai veicinātu darbu ar talantīgajiem bērniem, IKSP katra mācību gada noslēgumā rīko Balvu novada izglītojamo un pedagogu apbalvošanas pasākumu, kurā tiek godināti novada vispārējās un profesionālās, profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestāžu izglītojamie par izciliem sasniegumiem mācību darbā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā, kā arī viņu pedagogi. Šajā pasākumā saskaņā ar noteikumiem “Par izglītojamo un pedagogu apbalvošanu Balvu novadā” izglītojamajiem un viņu pedagogiem tiek pasniegtas naudas balvas, piemiņas balvas un pateicības. Arī izglītības iestādes motivē izglītojamos mācību un ārpusstundu sasniegumiem, piesaistot mecenātus, pasniedzot Zelta un Sudraba liecības.

3.12. IZGLĪTĪBAS NOZARES FINANSIĀLAIS MEHĀNISMS BAVU NOVADĀ

Finanšu līdzekļus IKSP un tās pārraudzībā esošās iestādes saņem no Balvu novada pašvaldības budžeta līdzekļiem, valsts mērķdotācijām, ESF projektu līdzekļiem, ziedojumiem un dāvinājumiem. 2018. gadā plānotais pašvaldības budžets ir 18 612 966 eur. Lielākie izdevumi 2018. gada budžetā paredzēti izglītībai – izglītības iestāžu uzturēšanai un ar izglītību saistīto pasākumu finansēšanai – plānoti 8 998 270 eur jeb 48,3%.

24.attēls. Pamatbudžeta izdevumu struktūra pēc valdības funkciju sadalījuma 2018.gadā %

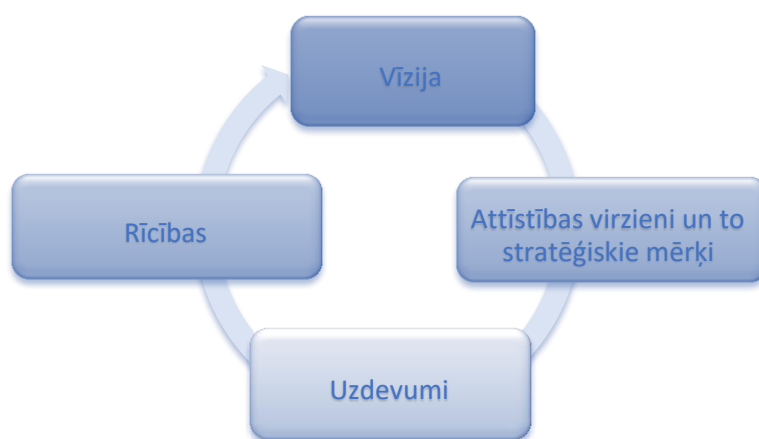
4. STRATĒGISKĀ DAĻA

4.1. STRATĒGISKĀS DAĻAS STRUKTŪRA

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģijas 2019.–2024. gadam Stratēģiskajā daļā ir definēta izglītības attīstības vīzija, attīstības virzieni, to stratēģiskie mērķi un izvirzīti uzdevumi to īstenošanai (25. attēls). Konkrētu pasākumu (rīcību) kopums un finansējuma plāns noteikto uzdevumu īstenošanai iekļauts Rīcības plānā.

Stratēģiskā daļa izstrādāta, ņemot vērā dažāda līmeņa plānošanas dokumentu un esošās situācijas analīzi. Izglītības attīstības stratēģija un rīcību plāns, kurš ir detalizētāks un konkrētāks, salīdzinot ar Balvu novada Attīstības programmu, ir instrumenti kopējo novada attīstības stratēģisko mērķu un uzdevumu realizācijai.

25. attēls. Stratēģiskās daļas struktūra

Vīzija ir lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda Balvu novada izglītības vērtības.

Attīstības virzienu stratēģiskie mērķi – koncentrēti politisku uzstādījumu kopumi vēlamajām situācijas pārmaiņām plānošanas periodā, kas kalpo par pamatu veicamo darbību (uzdevumu) identificēšanai.

Uzdevumi tiek izvirzīti mērķu īstenošanai, ņemot vērā integrētās pieejas dimensijas (telpiskā, tematiskā, laika) un nodrošinot savstarpēji papildinoša un kompleksa atbalsta mehānisma izveidi. Sasaistē ar valsts izglītības politikas plānošanas dokumentiem izglītības nozares politikas plānošanas kontekstā hierarhiski augstākais vidēja termiņa plānošanas dokuments ir **Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam**. Izglītības attīstības pamatnostādņu 2014.–2020. gadam virsmērķis ir **kvalitatīva un iekļaujoša izglītība, personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmei**.

Novada nozaru stratēģiju, tai skaitā Balvu novada Izglītības attīstības stratēģijas 2019.–2024. gadam, rīcības plāni, kas ir detalizētāki, konkrētāki un realizējami laikā, ir viens no instrumentiem novada attīstības stratēģisko mērķu un uzdevumu realizācijai. No tiem izriet izglītības iestāžu stratēģiskās attīstības dokumenti.

26.attēls. Balvu novada pašvaldības plānošanas dokumentu hierarhija

4.2. VĪZIJA

Balvu novada Attīstības programmā 2018.–2024. gadam Balvu novada attīstības **vīzija** ir: „Balvu novads 2030. gadā veido Ziemeļlatgales ekonomiskās attīstības, pakalpojumu un pārrobežu sadarbības centru. Novadā ir veselīga un labvēlīga dzīves vide visu vecumu iedzīvotājiem, tajā dzīvo aktīvi cilvēki, kuri veido savu labklājību, radoši apvienojot dabas kapitāla, pierobežas, kultūras mantojuma un jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas”.

Kontekstā ar Balvu novada attīstības vīziju Balvu novada **izglītības attīstības vīzija** ir:

Balvu novads – mūsdienīga un pieejama kvalitatīva izglītības vide radošas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstībai.

Radoša personība- Balvu novada iedzīvotājam piemīt ieradums radīt. Tas ir cilvēks, kas aktīvi pielieto savas zināšanas un prasmes, lai bagātinātu savu, kā arī visa novada dzīvi. Tas notiek gan meklējot labākos risinājumus jau zināmām problēmām, gan drosmīgi skatoties nākotnē.

Lietpratīga personība- lietpratība jeb kompetence ir indivīda spēja kompleksi lietot zināšanas, prasmes un paust attieksmes, risinot problēmas mainīgās reālās dzīves situācijās.

Harmoniska personība- Balvu novada iedzīvotāji dzīvo saskaņā ar sevi un apkārtējo vidi. Balvu novada izglītības sistēma veicina spēju apzināties, kā personas darbības un uzstādītie mērķi iespaido viņu pašu ikdienu, līdzcilvēku pieredzi un apkārtējo vidi.

4.3. IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS VIRZIENI, STRATĒĢISKIE MĒRĶI UN UZDEVUMI

Balvu novada izglītības jomā svarīgi ir harmoniskas sabiedrības veidošana, nodrošinot katram novada iedzīvotājam iespēju iegūt izglītību no pirmsskolas līdz mūžizglītībai.

Vadoties gan no Balvu novada Attīstības programmas 2018.–2024. gadam, gan no Balvu novada izglītības stratēģijas vīzijas, par galvenajiem izglītības attīstības virzieniem tiek noteiktas:

- radošas, lietpratīgas un harmoniskas personības attīstība;
- mūsdienīga, pieejama un kompetencēs balstīta kvalitatīva izglītības vide.

27.attēls. Balvu novada izglītības attīstības virzieni

Abi attīstības virzieni uzlūkojami savstarpējā mijiedarbībā: mūsdienīga, 21.gs. atbilstoša un pieejama kvalitatīva izglītības vide veicina radošas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstību, savukārt radošas, daudzpusīgas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstība ir pamatojums mūsdienīgas, uz kompetencēm balstītas pieejamas kvalitatīvas izglītības vides attīstībai.

Pamatojoties uz noteiktajiem attīstības virzieniem, izvirzāmi izglītības stratēģiskie **mērķi**:

1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas vispārējās un profesionālās izglītības pieejamība.
2. Personības pilnveidošanai atbilstošas profesionālās ievirzes, interešu un pieaugušo izglītības pieejamība.
3. Pilnvērtīgas un attīstību veicinošas brīvā laika pavadīšanas iespējas.
4. Mūsdienīga un pieejama izglītības iestāžu infrastruktūra.
5. Radošas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstību veicinoša izglītības vide.
6. Efektīva izglītības resursu un procesu pārvaldība.

Pamatojoties uz izvirzītajiem izglītības stratēģiskajiem mērķiem laika periodam no 2019. līdz 2024. gadam, ir izvirzīti izglītības nozarē veicamie **uzdevumi**.

25.tabula. Izglītības nozarē veicamie uzdevumi 2019.-2024.g.

Mērķis	Uzdevumi
Mērķis I: Daudzveidīgas un kvalitatīvas vispārējās un profesionālās izglītības pieejamība.	1. Pilnveidot vispārējās un profesionālās izglītības programmu piedāvājumu.
	2. Nodrošināt kvalitatīvu un pieprasījumam atbilstošu pirmsskolas izglītību pašvaldības PII.
	3. Nodrošināt atbilstošas izglītības pieejamību bērniem ar speciālām vajadzībām Ziemeļlatgalē.
	4. Nodrošināt atbalstu pedagogu sadarbībai un profesionālajai pilnveidei atbilstoši 21. gs. prasībām.
	5. Veicināt Balvu novada izzināšanu dažādos izglītības procesos.

Mērķis II: Personības pilnveidošanai atbilstošas profesionālās ievirzes, interešu un pieaugušo izglītības pieejamība.	6. Atbalstīt mūsdienīgu profesionālās ievirzes izglītības programmu izveidi, attīstību un pieejamību.
	7. Nodrošināt mūsdienīgas, inovatīvas, kvalitatīvas, daudzveidīgas interešu izglītības pieejamību, īpaši attīstot tehniskās jaunrades pulciņus.
	8. Sekmēt pieprasījumam atbilstošas pieaugušo izglītības iespējas.
Mērķis III: Pilnvērtīgas un attīstību veicinošas brīvā laika pavadīšanas iespējas.	9. Atbalstīt saturīgas un jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas iespējas izglītības iestādēs bērniem un jauniešiem.
	10. Pilnveidot starpnozaru sadarbību kopīgu pasākumu un projektu izstrādē un realizēšanā.
	11. Veicināt aktīva un veselīga brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanu un izmantošanu.
	12. Veicināt un atbalstīt jauniešu neformālo izglītību.
	13. Pilnveidot skolēnu nodarbinātību un brīvā laika pavadīšanas iespējas skolēnu brīvlaikos.
Mērķis IV: Mūsdienīga un pieejama izglītības iestāžu infrastruktūra.	14. Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru.
	15. Uzlabot izglītības iestāžu energoefektivitāti.
Mērķis V: Radošas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstību veicinoša izglītības vide.	16. Nodrošināt izglītības iestāžu pieejamību novada un reģiona skolēniem.
	17. Nodrošināt mūsdienu prasībām un pilnvērtīgam mācību procesam atbilstošu materiāltehnisko bāzi.
	18. Nodrošināt harmoniskas personības attīstībai labvēlīgu psihoemocionālo un fizisko vidi.
	19. Nodrošināt resursu pieejamību kvalitatīvu izglītības pakalpojumu saņemšanai.
Mērķis VI: Efektīva izglītības resursu un procesu pārvaldība.	20. Nodrošināt kvalitatīvu izglītības iestāžu darbību un pārraudzību
	21. Palielināt sabiedrības līdzdalību izglītības iestāžu attīstības un darbības plānošanā.
	22. Nodrošināt atbalstu izglītības iestāžu vadītāju profesionālajai lietpratībai.
	23. Pilnveidot izglītības iestāžu darbinieku darba samaksas modeli.
	24. Veicināt jauno pedagogu piesaisti darbam novada izglītības iestādēs.
	25. Sekmēt e-pakalpojumu attīstību izglītības nozares pārvaldībā.

4.4. RĪCĪBAS PLĀNS 2019.-2024.GADAM

26.tabula. Rīcības plāns 2019.- 2024.g.

Uzdevumi	Rīcības	Atbildīgie	Izpildes termiņš, periods	Atbilstība Balvu novada attīstības programmas Rīcības plānam	Iespējamie finansējuma avoti
	Mērķis I: Daudzveidīgas un kvalitatīvas vispārējās un profesionālās izglītības pieejamība.				
U.1. Pilnveidot vispārējās un profesionālās izglītības programmu piedāvājumu.	R.1. Attīstīt uz starppriekšmetu mācīšanās prasmēm un 21.gs. kompetencēm balstītu vispusīgu izglītības piedāvājumu visās vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs.	IKSP, skolas	2019-2024	RV1, U1, R.4	Valsts budžets
	R.2. Veicināt izglītības programmu pilnveidošanu un jaunu programmu licencēšanu vispārējās un profesionālās izglītības programmās, īpaši ITK.	IKSP, skolas	2019-2024	RV1, U1, R.4	Valsts budžets
	R.3. BPVV licencēt un realizēt 1-gadīgās izglītības programmas (vizāžisti, frizieri, apdares darbu strādnieki); 1,5 gadīgās- komercpakalpojumi, auklis.	BPVV	2019-2024	RV1, U1, R.4	ES fondi, Valsts budžets
	R.4. Sekmēt kvalitatīvas izglītības ieguvu, atbalstot skolēnu individuālo kompetenču attīstību un nodrošinot kompleksu (zināšanas, prasmes, attieksmes) sasniedzamo rezultātu.	IKSP, skolas	2019-2024	RV1, U1, R.4	Pašvaldības budžets
	R.5. Piedāvāt mācību priekšmetu izvēļu grozus vispārējā vidējā izglītībā atbilstoši jauniešu interesēm un nākotnes mērķiem.	IKSP, vidējās izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1, R.4	Valsts budžets
U.2. Nodrošināt kvalitatīvu un pieprasījumam atbilstošu pirmsskolas izglītību pašvaldības PII.	R.6. Nodrošināt nepieciešamā atbalsta personāla pieejamību katrā PII.	IKSP, PII	2019-2024	RV1, U1, R.2	Pašvaldības budžets
	R.7. Aprīkot PII ar modernām IT, interneta pieslēgumu.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, PII	2019-2020	RV1, U2, R.11	Pašvaldības budžets

	R.8. Pilnveidot sadarbību starp pašvaldības PII un sākumskolu pedagogiem, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības posmu pēctecību.	IKSP, PII, skolas	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
	R.9. Pilnveidot bērnu prasmju un iemaņu vienotu novērtēšanas sistēmu PII, gatavojoties mācību uzsākšanai skolā.	IKSP, PII	2019-2020	RV1, U1	Pašvaldības budžets
	R.10. Attīstīt un pilnveidot mācību metodes PII atbilstoši 21.gs. prasībām.	IKSP, PII	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.11. Attīstīt informācijas apriti PII un sabiedrības informēšanu par PII darba specifiku.	IKSP, PII	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
U.3. Nodrošināt atbilstošas izglītības pieejamību bērniem ar speciālajām vajadzībām Ziemeļlatgalē.	R.12. Atbilstoši pieprasījumam un resursiem nodrošināt izglītības iespējas bērniem ar speciālajām vajadzībām (21005811; 21005911) TIPS.	IKSP, TIPS	2019-2020	RV1, U1, R.6	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.13. Izveidot arodizglītības programmas bērniem ar speciālajām vajadzībām TIPS	IKSP, TIPS	2019-2019	RV1, U1, R.6	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.14. Pilnībā nodrošināt TIPS ar nepieciešamo atbalsta personālu.	IKSP, TIPS	2019-2024	RV1, U1, R.2	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.15. Atbilstoši pieprasījumam un resursiem nodrošināt izglītības iespējas bērniem ar speciālajām vajadzībām PII programmās.	IKSP, PII	2019-2024	RV1, U1, R.6	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.16. Paaugstināt BIIAC darbības sniegto pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt atgriezenisko saiti ar izglītības iestādēm.	BIIAC, IKSP	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
U.4. Nodrošināt atbalstu pedagogu sadarbībai un profesionālajai pilnveidei atbilstoši 21.gs. prasībām.	R.17. Pilnveidot pedagogu profesionālo kompetenci jaunā mācību satura ieviešanā pirmsskolā.	PII, IKSP	2019	RV1, U1, R.3	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.18. Pilnveidot pedagogu profesionālo kompetenci jaunā mācību satura ieviešanā pamatskolas un vidusskolas posmā.	IKSP, BVĢ, Balvu psk.	2019-2024	RV1, U1, R.3	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.19. Skolās izveidot mācīšanās grupas, lai veicinātu individuālo kompetenču izmantošanu kolektīvo kompetenču pilnveidošanā.	IKSP, BVĢ, izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1, R.4	Pašvaldības budžets, valsts budžets

	R.20. Veicināt pedagogu sadarbību izglītības iestāžu problēmjautājumu risināšanā un attīstības plānošanā.	IKSP, PII, skolas	2019-2024	RV1, U1, R.4	
	R.21. Pilnveidot pedagogu metodisko darbu mācību priekšmetu jomās, lai veicinātu starppriekšmetu sadarbību, nodrošinātu pēctecību visos izglītības posmos, attīstītu kompetenču pieeju.	IKSP	2019-2024	RV1, U1, R.3, R.4	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.22. Veicināt jaunāko IT, svešvalodas, medijpratība apgūšanu un izmantošanu mācību procesā pedagogiem.	IKSP, PII, skolas	2019-2024	RV1, U1, R.3	ES fondi, pašvaldības budžets
U.5. Veicināt Balvu novada izzināšanu dažādos izglītības procesos.	R.23. Veicināt skolēnu un pedagogu iesaistīšanos novada aktivitātēs.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1, R.4, R7	Pašvaldības budžets
	R.24. Integrēt novada izzināšanu mācību priekšmetu un audzināšanas stundās.	IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1	Valsts budžets
	R.25. Mērķtiecīgi plānot mācību ekskursijas novada vēstures, uzņēmējdarbības un tūrisma objektos.	Izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
	R.26. Motivēt skolēnus Balvu novada kultūrvēsturiskā mantojuma, dabas, sociālo un ekonomisko jautājumu izpētei ZPD un izglītojošos konkursos.	IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	Mērķis II: Personības pilnveidošana atbilstošas interešu, profesionālā ievirzes un pieaugušo izglītības pieejamība.				
U.6. Atbalstīt mūsdienīgu profesionālās ievirzes izglītības programmu izveidi, attīstību un pieejamību.	R.27. Balvu Mākslas skolā: • iegādāties licencētu Photo-Shop programmu, ko papildus apgūt datorgrafikas nodarbībās;	Balvu Mākslas skola	2019	RV1, U2, R11	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	• izveidot 6 gadīgu mācību programmas ilgumu 7 gadīgās programmas vietā;	Balvu Mākslas skola	2019-2022	RV1, U1	Pašvaldības budžets, valsts budžets

	licencēt vidusskolas vecuma posmā programmu „Vizuāli plastiskā māksla”.	Balvu Mākslas skola	2019-2022	RV1, U1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.28. Balvu Mūzikas skolā: izveidot pūšaminstrumentu spēles jaunāko klašu audzēkņu pūtēju orķestra studiju;	Balvu Mūzikas skola	2019-2022	RV1, U1	Valsts budžets
	paplašināt un nostiprināt izglītības programmu “Kora klase”.	Balvu Mūzikas skola	2019-2022	RV1, U1	Valsts budžets
	R.29. Balvu Sporta skolā: Jaunu izglītības programmu licencēšana un īstenošana basketbolā meitenēm.	Balvu Sporta skola	2019-2022	RV1, U1	Valsts budžets
U.7. Nodrošināt mūsdienīgas, inovatīvas, kvalitatīvas, daudzveidīgas interešu izglītības pieejamību, īpaši attīstot tehniskās jaunrades pulciņus.	R.30. Sadarbībā ar Aizsardzības ministriju, Jaunsardzes informācijas Centru turpināt iesaistīt jauniešus Jaunsardzes kustībā.	IKSP, Stacijas psk., Tilžas, Bērzpils vsk., BVĢ, BPVV	2019-2024	RV1, U1, R5 RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.31. Paplašināt tehniskās jaunrades piedāvājumu tehniskās kompetences attīstīšanai BBJC.	IKSP, BBJC	2019-2024	RV1, U1, R5 RV2, U3, R12, R13	Pašvaldības budžets, ES fondi
	R.32. Veicināt bērnu un jauniešu nacionālās identitātes veidošanu, saglabājot un attīstot Dziesmu un deju svētku tradīcijas, sekmējot tautas, īpaši latgaliskā kultūrvēsturiskā mantojuma apgūšanu.	IKSP, izglītības iestādes, BBJC	2019-2024	RV1, U1, R5 RV3, U6, R21	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.33. Popularizēt bērnu un jauniešu tehnisko jaunradi, ik gadu organizējot konkursu amatniecības, fiziskajos un erudīcijas, un tehniskās jaunrades uzdevumos.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BBJC, karjeras konsultanti	2019-2024	RV1, U1, R5, R8 RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets, valsts budžets
U.8. Sekmēt pieprasījumam atbilstošas pieaugušo izglītības iespējas.	R.34. NVO un pašvaldības iestāžu sadarbība pieaugušo izglītības pakalpojumu nodrošināšanā.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BPVV	2019-2024	RV1, U1, R8	Privātais finansējums, pašvaldības budžets
	R.35. Sadarbībā ar uzņēmējdarbības speciālistu, veikt pieaugušo izglītības pieprasījuma izpēti un analīzi.	IKSP, uzņēmējdarbības speciālists, BPVV	2019-2024	RV1, U1, R8	Pašvaldības budžets

	R.36. Piedāvāt pieaugušajiem pārprofilēšanas programmas profesijas apguvei BPVV ekselences izglītības veicināšanai.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BPVV	2019-2024	RV1, U1, R8	Pašvaldības budžets ES fondi
	Mērķis III: Pilnvērtīgas un attīstību veicinošas brīvā laika pavadīšanas iespējas.				
U.9. Atbalstīt saturīgas un jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas iespējas izglītības iestādēs bērniem un jauniešiem.	R.37. Dažādēt brīvā laika pavadīšanas piedāvājumu bērniem un jauniešiem BBJC.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BBJC	2019-2024	RV2, U3, R12, R14	Valsts budžets, Pašvaldības budžets
	R.38. pagarinātās dienas grupas nodrošinājumu vispārīzglītojošajās skolās, internātos un PII dzīvojošo izglītojamo brīvā laika saturīgu pavadīšanu.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, skolu un PII vadības	2019-2024	RV1, U1, R5 RV2, U3, R12	Valsts budžets
	R.39. Pilnveidot novada un skolu bibliotēkas saturīgai brīvā laika pavadīšanai, organizējot tematiskus pasākumus, tikšanās.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, bibliotēkas, skolas	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets
	R.40. Izveidot Mākslas studiju Bērzpils vsk.	Balvu novada pašvaldība, Bērzpils vsk.	2019	RV2, U3, R12	Valsts budžets
U.10. Pilnveidot starpnozaru sadarbību kopīgu pasākumu un projektu izstrādē un realizēšanā.	R.41. Veicināt savstarpējās partnerības projektu veidošanu un īstenošanu sadarbībā ar NVO, privātām un citām institūcijām.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, NVO, skolas	2019-2024	RV1, U1, R7	Pašvaldības budžets, sadarbības partneru līdzfinansējums
	R.42. Sadarbībā ar novada uzņēmējdarbības speciālistu veidot un īstenot jauniešu radošos projektus.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, uzņēmējdarbības speciālists	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets
	R.43. Veicināt savstarpējās starptautiskās partnerības projektu veidošanu, īstenošanu, pieredzes apmaiņu sadarbībā ar novada sadraudzības un projektu sadarbības valstīm.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, skolas	2019- 2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets, ES fondi
U.11. Veicināt aktīva un veselīga brīvā laika pavadīšanas iespēju pilnveidošanu un izmantošanu.	R.44. Sadarbībā ar Balvu Sporta centru, Balvu Sporta skolu popularizēt veselīga, aktīva dzīvesveida aktivitātes, iesaistot bērnus un jauniešus novada tautas sporta aktivitātēs.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, Balvu Sporta centrs, Balvu Sporta skola, PII	2019-2024	RV1, U1, R7 RV2, U3, R12 RV6, U13, R46	Pašvaldības budžets

	R.45. Veicināt aktīva un veselīga ikdienas brīvā laika pavadīšanas iespēju attīstību izglītības iestādēs.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes, BBJC	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets
	R.46. Izveidot mobilo jauniešu centru struktūrvienību un izveidot atbalsta punktus Tilžā, Bērzpilī un Briežuciemā.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets
	R.47. Rosināt jauniešu iesaistīšanos projektos, kas popularizē aktīvu un veselīgu brīvā laika pavadīšanu.	Balvu novada pašvaldība, IKSP	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets
U.12. Veicināt un atbalstīt jauniešu neformālo izglītību.	R.48. Piesaistīt brīvprātīgos jauniešus novada pasākumu norisē.	Balvu novada pašvaldība, BBJC	2019-2024	RV2, U3, R12	
	R. 49. Organizēt jauniešu neformālās izglītības apmācības par dažādām tēmām.	Balvu novada pašvaldība, BBJC	2019-2024	RV1, U1, R8 RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets,
	R.50. Turpināt darbu brīvprātīgo jauniešu iesaistīšanā starptautiskajās apmaiņas programmās, uzņemot un nosūtot jauniešus Eiropas brīvprātīgā darba projektos.	Balvu novada pašvaldība, BBJC, NVO	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets, ES fondi, valsts budžets
	R.51. Veidot projektu rakstīšanas pieredzi jauniešu vidū.	BBJC, NVO, izglītības iestādes	2019-2024	RV2, U3	Pašvaldības budžets, ES fondi, valsts budžets
	R.52. Dažādot pasākumu piedāvājumu skolēnu brīvlaikos, vasarās.	Balvu novada pašvaldība, BBJC, izglītības iestādes	2019-2024	RV2, U3, R14	Pašvaldības budžets
U.13. Pilnveidot skolēnu nodarbinātību un brīvā laika pavadīšanas iespējas skolēnu brīvlaikos.	R.53. Pilnveidot skolēnu vasaras nometņu piedāvājumu, attīstot daudzveidību un pieejamību.	Balvu novada pašvaldība, IKSP	2019-2024	RV2, U3, R12 RV2, U3, R14	Pašvaldības budžets, vecāku finansējums
	R.54. Sadarbībā ar NVA, uzņēmējiem, pašvaldību, pilnveidot skolēnu nodarbinātības iespējas vasarā.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, NVA, uzņēmēji	2019-2024	RV2, U3, R14	Pašvaldības budžets, ES fondi, uzņēmēju finansējums
	R.55. Sadarbojoties ar jauniešiem, veidot jauniešu iniciatīvu pasākumus vasaras periodā.	Balvu novada pašvaldība, BBJC	2019-2024	RV2, U3, R12	Pašvaldības budžets, ES fondi, valsts budžets

	R.56. Sadarbībā ar uzņēmējdarbības speciālistu un uzņēmējiem organizēt nometnes jauniešiem uzņēmējdarbības pamatprasmju apgūšanai.	Balvu novada pašvaldība, BPVV	2019-2024	RV2, U3, R14	Pašvaldības budžets
	Mērķis IV: Mūsdienīga un pieejama izglītības iestāžu infrastruktūra.				
U.14. Pilnveidot izglītības iestāžu infrastruktūru.	R.57. Turpināt pilnveidot PII fizisko vidi telpās un rotaļu laukumos: • Balvu PII Pīlādītis - gājēju celiņu renovācija, piebrauktuvi izbūve iestādes abās pusēs, rotaļu laukumu renovācija, tematiskās zaļās zonas pārveide, telpu kosmētiskie remontu, elektroinstalācijas un kanalizācijas sistēmas renovēšana, mēbeļu atjaunošana. • Balvu PII Sienāzītis - saimniecisko mantu glabātuves izveidošana, kapitālremonts iestādes 1.stāvā (zāle, gaitenis, kabineti, kāpņu telpas) un grupas telpās, elektroinstalācijas renovēšana, rotaļu laukumu labiekārtošana, mēbeļu nomaiņa. • Kubulu PII Ieviņa - laukuma, celiņu atjaunošana, rotaļu laukumu labiekārtošana, grupu telpu remontu, elektroinstalācijas sistēmas sakārtošana, mēbeļu nomaiņa, malkas šķūņa remonts. • Tilžas PII - rotaļu laukumu labiekārtošana, telpu kosmētiskie remontu, elektroinstalācijas sistēmas sakārtošana, apkures sistēmas pilnveidošana, mēbeļu atjaunošana. • Bērzkālnes PII- rotaļu laukuma labiekārtošana, remonta darbi iestādes telpās, elektroinstalācijas sistēmas sakārtošana, mēbeļu nomaiņa.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, PII	2019-2024	RV1, U2, R9, R11	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.58. Turpināt realizēt skolu tīkla optimizāciju.	Balvu novada pašvaldība, IKSP	2019-2024	RV1, U1, R1	Pašvaldības budžets, valsts budžets

R.59. Projekts „Balvu novada vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana”	Balvu novada pašvaldība, Balvu psk., BVĢ	2018-2019	RV1, U2, R9, R10	ERAF, pašvaldības budžets, valsts budžets
R.60. Izvērtēt sporta laukuma izveides iespēju pie BPVV.	Balvu novada pašvaldība, IKSP	2019-2024	RV1, U2, R10	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.61. Veikt remontu BPVV sporta zālē.	Pašvaldība, BPVV	2019-2024	RV1, U2, R10	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.62. Veikt BPVV ventilācijas sistēmas nepieciešamos uzlabojumus.	Pašvaldība, BPVV	2019-2020	RV1, U2, R9	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.63. Veikt BPVV pagrabstāva telpu renovācija.	Pašvaldība, BPVV		RV1, U2, R9	Pašvaldības budžets Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.64. Balvu Sporta skolas pilsētas stadiona tribīņu celtniecība.	Pašvaldība, Balvu Sporta skola	2019.	RV1, U2, R10 RV6, U14, R47	pašvaldības budžets
R.65. Balvu Sporta skolas pilsētas stadiona brīvās teritorijas apgūšana sporta vajadzībām.	Pašvaldība, Balvu Sporta skola	2019.-2024.	RV1, U2, R10	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.66. Iegādāties un uzstādīt elektronisko tablo un apskaņošanas iekārtas Balvu pilsētas stadionā un sporta zālēs.	Pašvaldība	2019.	RV1, U2, R10 RV6, U14, R47	Pašvaldības budžets
R.67. Pakāpeniski sakārtot apgaismojumus novada sporta zālēs.	IKSP	2019-2024	RV1, U2, R10 RV6, U14, R47	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.68. Balvu Mākslas skolas elektroinstalācijas, lietus kanalizācijas, ventilācijas, fasādes sakārtošana, pagrabstāva telpu remonts.	Balvu novada pašvaldība, Balvu Mākslas skola	2019- 2024	RV1, U2, R9	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.69. Tilžas vsk. IT atjaunošana, gaismas ķermeņu un radiatoru maiņa, ventilācijas sakārtošana, sporta zāles grīdas remonts.	Balvu novada pašvaldība, Tilžas vsk.	2019- 2024	RV1, U2, R9	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
R.70. Stacijas psk. skolas fasādes, elektroinstalācijas un iekšpagalma sakārtošana.	Balvu novada pašvaldība, Stacijas psk.	2019- 2024	RV1, U2, R9	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi

	R.71. Bērzpils vsk. IKT tehnoloģiju atjaunošana, telpu remonts pirmsskolā un sākumskolā.	Balvu novada pašvaldība , IKSP , Bērzpils vsk.	2019-2024	RV1, U2, R9, R11	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
	R.72.TIPS ēdamzāles kosmētiskais remonts, ēdamzāles un veļas mājas ārējo fasāžu remonts.	IKSP , TIPS	2019-2024	RV1, U2, R9	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
	R.73. BIAC speciālistu kabinetu remonts, skaņas izolācija speciālistu kabinetiem, uzgaidāmās telpas labiekārtošana.	IKSP	2019-2024	RV1, U2, R9	Pašvaldības budžets
	R.74. Balvu Mūzikas skolā skaņas izolācijas uzlabošana, remonts mācību telpās, krēslu iegāde lielajai zālei.	Balvu novada pašvaldība, IKSP , Balvu Mūzikas skola	2019-2024	RV1, U2, R9, R11	Valsts budžets, pašvaldības budžets, ES fondi
U.15. Uzlabot izglītības iestāžu energoefektivitāti	R.75. Projekts “Primārās enerģijas patēriņa samazināšana, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu Kubulu pirmsskolas izglītības iestādē “Ieviņa””	Pašvaldība, PII	2018-2019	RV1, U2, R9	ERAF, pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.76. Balvu Mūzikas skolā ēkas siltināšana un pagrabstāva remonts.	Pašvaldība, Balvu Mūzikas skola	2019-2024	RV1, U2, R9	ES fondi, pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.77. Nodrošināt mūsdienīgu, energoefektīvu tehnoloģiju izmantošanu izglītības iestādēs.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, iestādes	2019-2024	RV1, U2, R11	ES fondi, pašvaldības budžets, valsts budžets
	MērķisV: Radošas, lietpratīgas un harmoniskas personības attīstību veicinoša izglītības vide.				
U.16. Nodrošināt izglītības iestāžu pieejamību novada un reģiona skolēniem	R.78. Nodrošināt skolēniem internāta pakalpojumus	IKSP, BVĢ, BPVV	2019-2024	RV1, U1, R1	pašvaldības budžets
	R.79. Nodrošināt transporta pakalpojumus skolēnu pārvadājumiem novada robežās.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, pagastu pārvaldes	2019-2024	RV1, U1, R1	pašvaldības budžets
U.17.Nodrošināt mūsdienu prasībām un pilnvērtīgam mācību procesam atbilstošu materiāltehnisko bāzi.	R.80. BPVV IT iegāde mācību priekšmetu kabinetu modernizēšanai, mācību līdzekļu iegāde metālapmācības nodrošināšanai.	Balvu novada pašvaldība, BPVV	2019-2024	RV1, U2, R11	pašvaldības budžets
	R.81. Mērķtiecīgi pilnveidot izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi atbilstoši jaunajam mācību saturam.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U2, R11	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets

	R.82. Nodrošināt materiālo bāzi tehniskās jaunrades pulciņiem BBJC.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BBJC	2019-2024	RV2, U3, R13	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.83. Inventāra nodrošināšana Balvu Sporta skolas pilsētas stadionā.	Pašvaldība, Balvu sporta skola	2019	RV1, U2, R11 RV6, U14, R48	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.84. BIIAC pilnveidot materiālo bāzi (smilšu lampas, valodas programma „Alirana”, attīstošās spēles, puzzles u.c.), iegādāties datoru, skeneri darbam ar VPMK datu bāzi.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, BIIAC	2019-2024	RV1, U2, R11	Pašvaldības līdzekļi, ES fondi
	R.85. Balvu Mūzikas skolā IT aprīkojuma iegāde teorētisko mācību priekšmetu apguvei, mūzikas instrumentu iegāde un apkopes nodrošināšana, skaņu ierakstu atskaņošanas tehnikas iegāde	Balvu novada pašvaldība, Balvu Mūzikas skola	2019-2024	RV1, U2, R11	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets
U.18. Nodrošināt harmoniskas personības attīstībai labvēlīgu psihoemocionālo un fizisko vidi.	R.86. Nodrošināt atbalsta personāla pieejamību visās izglītības iestādēs.	IKSP, Izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U1, R2	Valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.87. Attīstīt karjeras konsultantu pakalpojumu pieejamību: Sakārtot informatīvo bāzi, organizēt karjeras izvēles pasākumus.	IKSP, karjeras konsultanti, skolas, PII	2019-2024	RV1, U1	Valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.88. Nodrošināt individuālo atbalstu dažādām izglītojamo vajadzībām.	IKSP, skolas	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības līdzekļi
	R.89. Pilnveidot izglītības iestāžu fizisko vidi, nodrošinot atpūtas un individuālā darba zonas izglītojamajiem un pedagogiem.	Skolas, PII	2019-2024	RV1, U2	Valsts budžets, pašvaldības budžets
	R.90. Veicināt skolotāju, skolēnu un vecāku sadarbību labvēlīgas psihoemocionālās vides veidošanā un izglītības iestāžu tradīciju attīstīšanā.	Skolas, PII	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
U.19. Nodrošināt resursu pieejamību kvalitatīvu	R.91. Attīstīt IT pieejamību daudzpusīgam, efektīvam izglītības procesam atbilstoši jaunajam mācību saturam.	Izglītības iestādes	2019-2024	RV1, U2	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības budžets

izglītības pakalpojumu saņemšanai.	R.92. Palielināt iestāžu materiāltehniskās bāzes pieejamību skolēnu individuālā darba procesā.		2019-2024		
	Mērķis VI: Efektīva izglītības resursu un procesu pārvaldība.				
U.20. Nodrošināt kvalitatīvu izglītības iestāžu darbību un pārraudzību.	R.93. Regulāra izglītības iestāžu vadītāju vērtēšana un izglītības iestāžu pārraudzība.	IKSP	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.94. Pilnveidot IKSP kapacitāti novada izglītības sistēmas attīstības koordinēšanā un izglītības iestāžu attīstības vadīšanā.	IKSP	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets
U.21. Palielināt sabiedrības līdzdalību izglītības iestāžu attīstības un darbības plānošanā.	R.95. Nodrošināt sabiedrības, t.sk. izglītojamo vecāku viedokļa izzināšanu Balvu novada izglītības sistēmas un izglītības iestāžu pilnveidošanai un attīstīšanai.	Balvu novada pašvaldība, IKSP	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets
	R.96. Nodrošināt sabiedrības iesaisti stratēģiski nozīmīgu lēmumu pieņemšanā un vecāku iesaistīšanos izglītības iestāžu attīstības un darbības plānošanā.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, iestāžu vadītāji	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets
	R.97. Veicināt vecāku izglītošanu, lai palielinātu kompetenci par norisēm izglītības jomā, izvērst sadarbību ar vecākiem izglītības iestāžu darba plānošanā un norisē.	IKSP, iestāžu vadītāji	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
U.22. Nodrošināt atbalstu izglītības iestāžu vadītāju profesionālajai lietpratībai.	R.98. Pieaugot skolu autonomijai, mērķtiecīgi pilnveidot iestāžu vadītāju profesionālo kompetenci mācību procesa un cilvēkresursu pārvaldībā.	IKSP, iestāžu vadītāji	2019-2024	RV1, U1, R3	Pašvaldības budžets
	R.99. Izvērst izglītības iestāžu vadītāju sadarbību.	IKSP, iestāžu vadītāji	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
	R.100. Veicināt individuālo kompetenču izmantošanu kolektīvo kompetenču attīstībai.	IKSP, iestāžu vadītāji	2019-2024	RV1, U1	Pašvaldības budžets
U.23. Pilnveidot izglītības iestāžu darbinieku darba samaksas modeli.	R.101. Atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai sabalansēt darba samaksu izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem.	IKSP	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.102. Izstrādāt kritērijus iestāžu vadītāju prēmēšanai	IKSP	2019	RV1	Valsts budžets

	R.103. Atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai, nemot vērā pašvaldības iespējas, nodrošināt konkurētspējīgu darba samaksu PII darbiniekiem.	IKSP	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
	R.104. Darba samaksas pilveidošana izglītības iestāžu atbalsta personālam.	IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets, valsts budžets
U.24.Veicināt jauno pedagogu piesaisti darbam novada izglītības iestādēs.	R. 105. Uzsākot darba attiecības novada izglītības iestādēs, nodrošināt speciālistiem izīrējamās dzīvojamās telpas, PII pieejamību jauno speciālistu ģimenēm.	IKSP, pašvaldība	2019-2024	RV1	Pašvaldības budžets
U.25.Sekmēt E vides attīstību izglītības nozares pārvaldībā.	R.106.Attīstīt e pakalpojumus PII.	IKSP, PII	2019-2024	RV1, U2, R11	Pašvaldības budžets
	R.107. Izveidot mājas lapā www.balvi.lv/izglitiba/iekļaujošas_izglitiba/atbalsta_centrs/ sadaļu – Esam kopā!	Balvu novada pašvaldība, BIAC, IKSP	2019	RV4, U9, R31	
	R.108.Veicināt e- paraksta izmantošanu,dokumentu elektronisko apriti izglītības iestādēs.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV4, U8, R28	Pašvaldības budžets
	R. 109. Dažādi e-risinājumi informācijas un materiālu iegūšanai, iesniegšanai tiešsaistē, ko var lietot gan izglītojamie, gan pedagogi, gan vecāki.	Balvu novada pašvaldība, IKSP, izglītības iestādes	2019-2024	RV4, U8, R28	Pašvaldības budžets
	R.110. Uzlabot BBJC mājas lapu.	Balvu novada pašvaldība, BBJC	2019		Pašvaldības budžets

5. STRATĒGIJAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBA

5.1. STRATĒGIJAS IEVIEŠANAS UZRAUDZĪBAS SISTĒMA

Uzraudzības sistēmas uzdevums ir nodrošināt sekmīgu Balvu novada Izglītības attīstības stratēģijas 2019.–2024. gadam īstenošanu, kontroli un analīzi. Par Balvu novada Izglītības attīstības stratēģijas vispārējo ieviešanu, uzraudzību, novērtēšanu un pārskatīšanu atbildīga ir Balvu novada Dome.

Stratēģijas ieviešanas uzraudzības procesā piedalās Rīcības plānā norādītās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu atbildīgās pašvaldības struktūrvienības un institūcijas. Koordinēšanas darbu visu uzdevumu un projektu īstenošanā, ko paredz Stratēģija, veiks Balvu novada pašvaldības IKSP.

Rīcības plāna aktualizāciju, nemainot pārejās Stratēģijas daļas, ieteicams veikt katru gadu, pārskatot to statusu, iekļaujot jaunas rīcības un projektu idejas, kas atbilst Stratēģiskajā daļā noteiktajiem uzdevumiem.

Trīs gadus pēc Stratēģijas apstiprināšanas IKSP veiks Stratēģijas īstenošanas novērtēšanu un pārskatīšanu, apkopojot informāciju par ieviestajiem projektiem, izpildītajiem uzdevumiem un to īstenošanas statusu. Stratēģija tiks vērtēta gan pēc Rīcības plānā paredzēto aktivitāšu izpildes, gan arī noteiktajiem indikatoriem prioritāšu un mērķu īstenošanai. Atskaiti par Stratēģijas ieviešanu izskata novada Izglītības, kultūras un sporta komitejā. Nepieciešamības gadījumā stratēģija tiks aktualizēta, to mainot vai papildinot ar jauniem projektiem vai aktivitātēm.

Stratēģijas rīcību plāna izpildes novērtēšanai tiek izmantoti gan kvantitatīvie, gan kvalitatīvie rādītāji.

Kvantitatīvie rādītāji:

- 1) vispārizglītojošo skolu izglītības programmu skaits;
- 2) rādītāji par skolēnu sasniegumiem valsts pārbaudes darbos 9. klasē;
- 3) rādītāji par skolēnu sasniegumiem valsts pārbaudes darbos 12. klasē;
- 4) citu novadu bērni Balvu pašvaldības vispārizglītojošās skolās;
- 5) Balvu novadā deklarētie skolēni, kuri mācās citu novadu izglītības iestādēs;
- 6) programmu un skolēnu skaits profesionālajā izglītībā;
- 7) programmu skaits profesionālās ievirzes iestādēs;
- 8) profesionālās ievirzes izglītības programmās iesaistīto audzēkņu īpatsvars;
- 9) interešu izglītības programmās iesaistīto audzēkņu īpatsvars;
- 10) atbalstītās pieaugušo izglītības iniciatīvas;
- 11) vasaras periodā nodarbināto skolēnu īpatsvars;
- 12) no pašvaldības budžeta atbalstīto vasaras nometņu skaits;
- 13) atbalstīto jauniešu iniciatīvu skaits;
- 14) realizētajos izglītības iestāžu infrastruktūras projektos ieguldītais finansējums;
- 15) realizētajos izglītības iestāžu sporta infrastruktūras uzlabošanas projektos ieguldītais finansējums;

- 16) izglītojamo skaits, kuriem nodrošinātas izglītības iespējas vispārizglītojošās skolās;
- 17) izglītojamo skaits, kuriem nodrošinātas izglītības iespējas PII.

Kvalitatīvie rādītāji:

- 1) izglītojamo un vecāku vērtējums par izglītības procesu kvalitāti;
- 2) nodrošinātas izglītības iespējas bērniem ar speciālām vajadzībām;
- 3) izglītojamo un vecāku vērtējums par brīvā laika pavadīšanas iespējām;
- 4) sabiedrības vērtējums par izglītības iestāžu vidi (kvalitāti, pieejamību);
- 5) sabiedrības vērtējums par izglītības iestāžu materiāltehnisko nodrošinājumu;
- 6) sabiedrības vērtējums par izglītības iestāžu vadības procesu kvalitāti;
- 7) sabiedrības vērtējums par izglītības e-pakalpojumu efektivitāti un kvalitāti.

Šobrīd virknei kvalitatīvo rezultātīvo rādītāju, kas saistīti ar sabiedrības vērtējumu par dažādām izglītības nozares jomām, nav bāzes vērtības, jo nav veiktas aptaujas novada mērogā vai līdzvērtīgi pētījumi, kas atspoguļotu sabiedrības vērtējumu. Šie rezultatīvie rādītāji tiks izvērtēti, uzsākot regulāras sabiedrības aptaujas no 2020. gada.

5.2. DARBĪBAS REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

27.tabula. Darbības rezultatīvie rādītāji

N.p.k.	Rādītājs un tā mērvienība	Bāzes situācija		Nākotnes situācija	Datu avots
		Gads	Vērtība	Vērtība 2024.gadā	
1.	Citu novadu bērni Balvu novada pašvaldības vispārizglītojošās skolās, PII	01.09.2018.	165	195	IKSP
2.	Profesionālās ievirzes izglītības programmās iesaistīto audzēkņu īpatsvars	01.09.2018.	777	850	Izglītības iestādes
3.	Audzēkņu skaits PII	01.09.2018.	551	590	Izglītības iestādes
4.	Izglītojamo skaits interešu izglītības prgrammās	01.09.2018.	1574	1550	IKSP
5.	12 klašu izglītojamo % zināšanu līmenis centralizētajos eksāmenos	01.01.2018.	Vidējais novadā Matemātika-39,84% (valstsī-34,6%) Latviešu valoda-47,23%, valstī-52,6% Angļu val.-48,58%, valstī-61,9%	Ne zemāk kā 40% visos eksāmenos, izņemot BVĢ	Izglītības iestādes
6.	Rādītāji par skolēnu sasniegumiem valsts pārbaudes darbos 9. klasē	01.09.2018.	Vidējais novadā Matemātika-55,3% (valstsī-53,5%) Latviešu valoda-62,6%, valstī-66,9% Angļu val.-69%, valstī-71,6%, Latvijas vēsture-60,9%, valstī- 67%	Ne zemāk kā 40% visos eksāmenos, izņemot BVĢ	Izglītības iestādes
7.	Audzēkņu skaits profesionālajā izglītībā	01.09.2018.	92+15	150+20	IKSP, Izglītības iestādes
8.	Programmu skaits profesionālajā izglītībā	01.09.2018.	6	12	IKSP
9.	Nodrošinātas izglītības iespējas bērniem ar speciālām vajadzībām	01.09.2018.	25	Atbilstoši pieprasījumam	IKSP, Izglītības iestādes

10.	Vasaras periodā nodarbināto skolēnu īpatsvars.	2018	79	90	IKSP, BBJC
11.	No pašvaldības budžeta atbalstīto vasaras nometņu skaits	2018	8	12	IKSP
12.	Izglītojamo skaits, kuriem nodrošinātas izglītības iespējas vispārīzglītojošās skolās, PII	01.09.2018	1987	2000	IKSP
13.	Tehniskās jaunrades pulciņu pieejamība	01.09.2018.	2	6	IKSP
14.	Izglītojamo un vecāku vērtējums par izglītības procesu kvalitāti	01.09.2018.	Pieaug pozitīvais vērtējums	Pozitīvs vērtējums	IKSP

5.3. Izglītības iestāžu tīkla optimizācijas plāns

Viens no svarīgākajiem kvalitatīvas izglītības nodrošināšanas nosacījumiem novadā ir sakārtots izglītības iestāžu tīkls, skaidri noteikts izglītības pakalpojums katrā iestādē, katrai izglītības iestādei jābūt sakārtotai, modernai infrastruktūrai, labi atalgotiem pedagogiem.

Lai Balvu novada pašvaldība turpmāk spētu nodrošināt atbalstu izglītības jomai līdzšinējā apjomā, pašvaldībai jāturpina izvērtēt izglītības iestādes, izveidojot optimālu Balvu novada izglītības iestāžu tīklu.

Skolu tīkla optimizācijas nepieciešamību ietekmē un veicina faktori:

1. Skolas vecuma bērnu skaita samazinājums, īpaši laukos, kā rezultātā skolu ēkas nav piepildītas un noslogotas.

2. Ņemot vērā arvien pieaugošas izglītības kvalitātes prasības, nebūtu pieļaujams veidot apvienotās klases, īpaši 7.-9. un vidusskolas klasēs.

3. Iestādēs ar mazu skolēnu skaitu ir augstas uzturēšanas izmaksas un personāla izmaksas uz vienu izglītojamo.

4. Netiek veicināts pedagogu racionāls izmantojums – nevienmērīga pedagogu noslodze.

5. Skolās ar mazu skolēnu skaitu ir grūti nodrošināt mūsdienīgu mācību procesu, jo ir augstas izmaksas modernai mācību videi, kā arī grūti piesaistīt augstas kvalifikācijas pedagogus.

6. Iestādēs ar mazu skolēnu skaitu grūti nokomplektēt interešu izglītības programmas (deju kolektīvus, korus, komandas sportā).

Skolu tīkla sakārtošanas mērķis ir nodrošināt augstu izglītības kvalitāti Balvu novadā, kā rezultātā paredzēts koncentrēt resursus, uzlabot izglītības iestāžu mācību vidi, sakārtot infrastruktūru, kas savukārt veicinās skolēnu skaita pieaugumu, jo būs pieejamas pilnībā modernizētas, mūsdienīgas izglītības iestādes. Tas savukārt veicinās veselīgu skolēnu konkurenci, nodrošinās sociālo prasmju attīstību un konkurētspēju darba tirgū. Izglītības iestāžu tīkla sakārtošana veicinās arī pedagogu konkurenci, kas uzlabos darba kvalitāti un veicinās izglītības kvalitātes celšanu kopumā visā novadā.

Tomēr skolu tīkla sakārtošana jāvērtē kompleksi, ņemot vērā visus kritērijus, to savstarpējo saistību, līdzsvarotas izglītības iespējas visā novadā. Tāpat jāuzsver iespējamās novadu teritoriālās reformas.

Pagastu vidusskolu reorganizācija no vidusskolas uz pamatskolu var notikt izglītības kvalitātes pazemināšanās rezultātā un maza skolēnu skaita dēļ, taču, ja tas tiek realizēts, pagastos veidojas stipras pamatskolas un PII izglītības iespējas.

Jāuzsver, ka izglītības iestāžu sakārtošana ir vērsta uz izaugsmi, nevis uz esošā nemainīgu saglabāšanu. Gudri, mērķtiecīgi, pārdomāti ieguldot resursus izglītībā, izglītojamie nodrošinās savu personīgo konkurētspēju darba tirgū.

Balvu novada izglītības iestāžu tīkla modelis- 2024.gadam

Periods	Izglītības iestāde/ iespējamā statusa maiņa	Papildus informācija
2018./19.- 2023./24.m.g.	BVĢ	Virziens uz bakalaurāta programmu

	Statuss nemainās	
	BPVV	
2018./19.- 2023./24.m.g.	Statuss nemainās	Virziens uz ekselences izglītību
	Balvu pamatskola	
2018./19.- 2023./24.m.g.	Statuss nemainās	Elektronikas pulciņi
	Tilžas vidusskola	
2018./19.m.g.	Statuss nemainās	10.kl-8, 11.kl-4, 12.kl-10
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	10.kl-11, 11.kl.-8, 12.kl-4
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	10.kl.-6, 11.kl-11,12.kl.-8 Tiek pievienots Tilžas PII
2021./22.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	Apdraudēta Vectilžas PIG
2022./23.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	Mūzikas studija
2023./24.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	
	Bērzpils vidusskola	
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	10.kl.-6, 11.kl.-10, 12.kl.-10
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	
2021./22.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	Apdraudēta Krišjāņu PIG
2022./23.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	Mākslas studija
2023./24.m.g.	Apdraudēts vidusskolas statuss	
Stacijas pamatskola		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	Apdraudēta Vīksnas PIG(6)
2021./22.m.g.	Statuss nemainās	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
Vīksnas filiāle		
2018./19.m.g.	Statuss nemainās (49)	
2019./20.m.g.	Statuss nemainās(49)	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās (49)	
2021./22.m.g.	Statuss nemainās (45)	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās (46)	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās (43)	
Tilžas internātskola		
2018./19.m.g.	Statuss nemainās	
2019./20.m.g.	Statuss nemainās	Nosaukuma maiņa “Ziemeļlatgales pamatskola” Tiek veidots reģiona līmeņa iekļaujošas izgl. centrs
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	

2021./22.m.g.	Statuss nemainās	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
PII IEVIŅA		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	
2021./22.m.g.	Statuss nemainās	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
PII Pilādzītis		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	
2021./22.m.g.	Statuss nemainās	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
PII Sienāzītis		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	
2021./22.m.g.	Statuss nemainās	
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
Bērzkalknes PII		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss nemainās	
2021./22.m.g.	Statuss nemainās	Apdraudēta nakts grupas pastāvēšana
2022./23.m.g.	Statuss nemainās	
2023./24.m.g.	Statuss nemainās	
Tilžas PII		
2018./2019.m.g.	Statuss nemainās	
2019./2020.m.g.	Statuss nemainās	
2020./21.m.g.	Statuss mainās	Pievienota pie Tilžas vsk
2021./22.m.g.		
2022./23.m.g.		
2023./24.m.g.		

KOPSAVILKUMS

Balvu novada Izglītības attīstības stratēģija 2019.-2024.gadam ir vietējās nozīmes vidēja termiņa izglītības nozares plānošanas dokuments, kas ir pamats Balvu novada Domes un visu izglītības iestāžu rīcību un investīciju mērķtiecīgai plānošanai.

Pamatdati par Balvu novadu Izglītības nozares attīstības stratēģijas kontekstā:

- Izglītības pakalpojumus Balvu novadā kopā nodrošina 16 pašvaldības izglītības iestādes.
- Kopējais izglītojamo skaits 2018./19.m.g.- 1987 (PII, vispārējās izglītības un profesionālās izglītības iestādes)
- Pedagogu skaits izglītības iestādēs kopā uz 01.09.2018.- 379 pedagogi (t.sk.amata apvienotāji).
- Pašvaldības ikgada budžeta daļa izglītībai – 48,3%.

Ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazinājumu un negatīvos demogrāfiskos procesus Balvu novadā, kas turpināsies vēl vismaz 7-8 gadus, apzinoties moderno tehnoloģiju ietekmes un globālās konkurences pieaugumu, izvērtējot izglītības infrastruktūras esošo situāciju, potenciālu, resursu izmantošanas efektivitāti un tās paaugstināšanas iespējas, līdz 2024.gadam Balvu novadā netiks saglabāts esošo izglītības iestāžu infrastruktūras tīkls. Izglītības iestāžu ēkas (telpas tiks izmantotas ne tikai izglītības programmu realizācijai un izglītības pakalpojumu nodrošināšanai, bet arī vietēju un reģionālu sabiedrisko aktivitāšu atbalstam, uzņēmējdarbībai, u.c).

Balvu novada izglītības nozares attīstības VĪZIJA 2024.gadam: Balvu novads- mūsdienīga un pieejama kvalitatīva izglītības vide radošas, lietpratīgas, harmoniskas personības attīstībai.

Izglītošanas un mācību process tiek fokusēts ne tik daudz uz sasniegumiem kādā konkrētā mācību priekšmetā vai teicamu un izcilu uzvedību, bet uz lietpratīgas PERSONĪBAS attīstību, kas spēs nodrošināt savas dzīves panākumus. Tas nozīmē jaunas attiecības starp skolēniem, skolotājiem, skolas vadību un vecākiem.

Domes priekšsēdētājs

A.Pušpurs